ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

№ 172 (4672) ВІВТОРОК, 15 ВЕРЕСНЯ 2009 РОКУ WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Скуштувати плову, поговорити про газ

Президент України Віктор Ющенко вчора відбув з офіційним візитом до Туркменистану.

Про це «Голосу України» повідомили в прес-службі глави держави. Основна мета візиту — надання нового імпульсу розвитку двосторонного політичного діалогу й обговорення нових спільних проектів співробітництва наших країн. У секретаріаті впевнені, що передусім йтиметься про поновлення прямого постачання туркменського газу в Україну й співробітництво в торгово-економічній та військово-технічній галузях.

Цікаво, що перед візитом Ющенка в Туркменистані побував його російський колега Дмитро Медведєв. І президенти Росії й Туркменистану не змогли домовитися про терміни поновлення почання туркменського газу. Якщо говорити про якість результати їхньої зустрічі в місті Туркменбаші, то це, згідно з повідомленнями російських ЗМІ, готовність туркменської сторони відновити постачання газу в Росію. А також угода про спільну розробку одного з багатих нафтою й газом туркменських секторів Каспію. Однак про строки запуску газопроводу «Середня Азія—Центр» сторони так і не домовилися, незважаючи на те, що, за даними експертів, газопровід до роботи готовий ще з травня...

СТОР. 7

Масові отруєння: «чорний» перелік продовжується...

Повідомлення про чергові масові отруєння в Україні вже нагадують якість зведення з війни. Влітку полем бою переважно були санаторії та дитячі табори відпочинку: «Перлина Карпат» (Закарпаття), санаторій «Конвалія» (Львівщина), дитячий оздоровчий центр «Сонячний берег» (Ялта), не кажучи вже про численні випадки отруєнь на весіллях та у військових частинах, де нині солдатів годують комерційні фірми на основі тендера тощо. Нещодавно медики рятували малюків із восьми дитячих садків кримського міста Джанкой...

Страждають, і навіть гинуть від хворобливої агресії найчастіше діти. Основна причина цього лиха — неякісні харчі, порушення санітарних та епідемічних норм. Відповідні перевірки проводять уже після надзвичайної пригоди. Проте у дитячих організованих колективах рівень санітарно-епідемічного нагляду має бути найвищий. Але ніхто за це не несе відповідальності. «Чорний» перелік отруєнь продовжується...

На щастя, всіх десятеро дітей, віком від двох до чотирьох років, які минулого четверга отруїлися в дитсадку села Уланів Хмільницького району, уже виписали з лікарні. У день, коли частині вихованців стало зле, у дитсадку перебувала 71 дитина.

СТОР. 8

Фото Олексія СУВІРОВА (УНІАН).

Лікар оглядає дівчинку, що отримала харчове отруєння, у палаті інфекційного відділення дитячої лікарні у Джанкої (Крим).

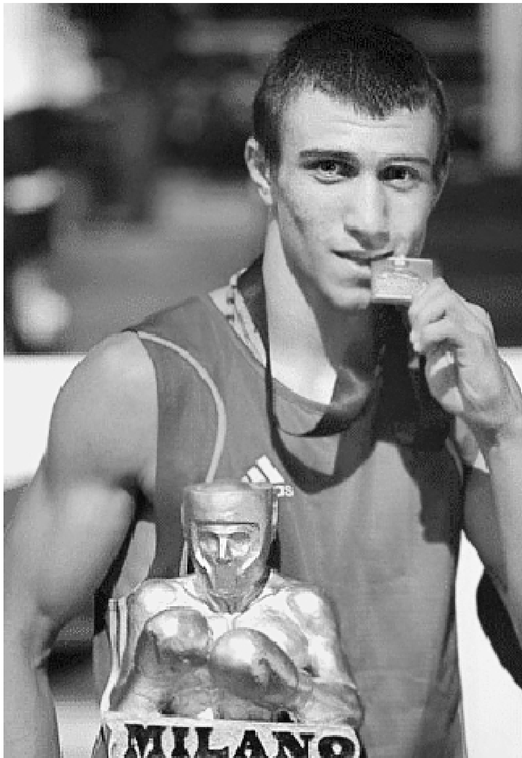
КОРОТКО

❒ У Пенсійному фонді України стурбовані появою в мережі Інтернет-сайтів, які пропонують розрахувати розмір пенсії, попередньо оплативши цю послугу.

❒ В умовах кризи українські студенти мандрують Європою більше автостопом.

❒ 15-й Всесвітній форум з розвитку авіамаршрутів відкрився у Пекіні.

Слава, слава Василю — переможцеві!

Бокс. Мілан (Італія). Чемпіонат світу. Мов на одному подиху, пройшов олімпійський чемпіон (вагова категорія до 57 кг) **Василь Ломаченко (на знімку)** цей турнір. А у фіналі мешканець Білгорода-Дністровського, що на Одещині, легко, технічно, переконливо (навіть трохи познущався над суперником, змусивши його постійно нервуватися і часто втрачати голову) взяв гору над Сергієм Водоп'яновим (Росія) — **12:1 (5:1, 2:0, 5:0)!**

СТОР. 22

Фото з сайту чемпіонату.

ПОДІЇ

Європейський банк дасть грошей на нові вагони

До кінця року ЄБРР планує надати українським залізницям кредит в 62 млн. доларів на закупівлю вантажних вагонів. За словами провідного банкіра Європейського банку реконструкції та розвитку Марка Магалецького, тендерні процедури з відбору постачальників уже проводяться. У свою чергу, представник Державної адміністрації залізничного транспорту України Едуард Занюк уточнив, що рухомий склад купуватиметься тільки в українських підприємств, **повідомляють «Подробиці».**

Крім того, за словами М. Магалецького, ЄБРР далі працюватиме з «Укрзалізницею» за проектом будівництва Бескидського залізничного тунельного переходу в Карпатських горах завдовжки близько кілометра. Банк готовий виділити на це 40 мільйонів доларів, тому що проект зможе збільшити вантажопотік у Європу.

Вас не зніматимуть прихованою камерою

Генпрокуратура заборонила ДАІ карати порушників, ґрунтуючись лише на показаннях приладу «Візир», що фіксує перевищення швидкості. Розпорядження з вимогою припинити штрафувати дорожніх порушників без їхнього відома зробила Генпрокуратура начальникові ДАІ України Сергію Коломійцю. Тож представники ДАІ повинні зупиняти водіїв і разом з ними складати протокол, а не просто знімати «Візиром» перевищення швидкості, виписувати штрафи й надсилати поштою протоколи.

Якщо розпорядження не виконується, то водій може подавати в суд, **інформував «Голос України» начальник прес-служби ГПУ Юрій Бойченко.** ГПУ вважає, що використання «Візира» лише для фіксації порушень не відповідає конституційним правам, а також Закону про міліцію. У ДАІ до ознайомлення з документами розпорядження ГПУ не коментують.

На Волині загинув гірник

У місті Нововолинськ Волинської області на шахті «Бужанська» (ДП «Волиньвугілля») загинув гірник. **Як повідомили у прес-службі Міністерства з питань надзвичайних ситуацій,** 13 вересня у 451-му конвеєрному штреку гірника з невідомих причин затягло до скребкового конвеєра СП-250, у результаті чого він загинув. О 21.15 тіло загиблого було піднято на поверхню рятувальниками Міністерства вугільної промисловості.

ВРОЖАЙ-2009

Збирати цукристі заважає... спека

Лише один цукрозавод працює на Вінниччині. Перший солодкий пісок зварили на Томашпільській цукроварні, що входить до складу ТОВ «Агрокомплекс «Зелена долина». Решта десять підприємств, де мають намір переробляти цукристі, заготовляють сировину.

Причину незадовільного старту фахівці асоціації «Поділляцукор» пояснюють тим, що за такої не по-осінньому спекотної погоди ґрунт на бурякових площах став твердий, як цемент. Це ускладнило роботу бурякозбиральних комплексів. А ось на поля «Агрокомплексу «Зелена долина» випали невеликі дощі, зволожили ґрунт, тож тут одразу стали до роботи.

Загалом цукристі в області вирощують на 50 тисячах гектарів, що на десять тисяч гектарів менше, ніж торік. Але цукру, за прогнозами фахівців обласного управління агропромислового розвитку, зварять стільки, як і торік, — 235 тисяч тонн, **передає наш власкор Віктор СКРИПНИК.**

Націю і державу визначають духовність та культура

У понеділок Голова Верховної Ради України Володимир Литвин перебував з робочою поїздкою в Закарпатській області.

На зустрічі зі студентами та професорсько-викладацьким складом Ужгородського національного університету глава українського парламенту, зокрема, виклав свою точку зору на ті проблеми, які відбуваються у світі та країні.

«Сьогодні всі говорять про світову фінансову кризу і діють за принципом, що це війна, яка може все списати, — наголосив В. Литвин. — Причина того, що відбувається в Україні, — набагато глибша. Потрібно бачити і розуміти, що з кінця 80-х років світ переживає кризу політичного характеру, тобто кризу політичної системи. А якщо бути точнішим — кризу світового порядку. Це добре видно на прикладі подій, які відбуваються на пострадянському просторі. Сьогодні зруйновано міжнародне право, уже не працює ялтинська система. Коли відбувалися події на Кавказі та Балканах, апелювали до міжнародного права, практично до його залишків».

Володимир Литвин зазначив, що міжнародне право почало руйнуватися, коли світ став однополюсним. Коли зник СРСР, США почали домінувати і визначати, що треба для світу, наголосив В. Литвин. А те, що переживаємо на пострадянському просторі й спостерігаємо на Кавказі — це наслідки розпаду Радянського Союзу. На думку В. Литвина, ці тектонічні зміни відчуватимемо ще довго, оскільки коли співалося «Наш адрес не дом и не улица», території та їх приналежність не мали особливого значення.

В. Литвин закликав політиків об'єктивно підходити до оцінки подій минулого. Погляд і характеристики мають бути виваженi. Володимир Литвин, зокрема, сказав, що дослідники поділяють країни світу на три групи — великі, нормальні й ті, що не відбулися. До останньої групи вони зараховують 60 держав, у тім числі й Україну. «Націю, державу визначають духовність і культура», — підкреслив Голова Верховної Ради. На його думку, державність означає приймати адекватні, самостійні рішення і контролювати свою територію. Він особливо наголосив на ролі Китаю у сьогоднішньому глобальному світі, а тому, пожартував, коли його питають про роль другої мови в Україні, він відповідає таким «оптимістам» — вивчайте китайську.

На тверде переконання Голови Верховної Ради, соціалізм в Україні остаточно завершився 2008 року. Резерви вичерпано, тому країна має розвиватися на своїй власній основі. На його думку, у нашій державі поставили людей на рейки популізму. Ніхто не каже: «Треба працювати і підвищувати продуктивність праці», а всі говорять: «Я вам дам». Він, зокрема, зауважив, що українські політики не до кінця знають Україну та її можливості. І в цьому одна з причин сьогоднішніх реалій. У всіх рейтингоносців — зарубіжні технології. Вони справді не знають України.

Відповідаючи на запитання студента, Володимир Литвин наголосив, що не поділяє точку зору щодо підвищення зарплати і пенсій, «не будемо стимулювати продуктивність праці, то бюджет України незабаром стане на 100 відсотків соціальним». На порядку денному головна мета суспільства — стимулювати виробництво. До речі, наголосив глава парламенту, Китай дуже уважно ставиться до наукового співробітництва з Україною, їх насамперед цікавить розум. Він також наголосив: у світі все робиться для того, щоб у час кризи підтримати людей, а у нас, щоб підтримати олігархів. Аналогічний курс проводять і в Росії: там теж рятують багатих людей.

Затим В. Литвин зустрівся прямо у центрі міста з жителями Іршави. Запитання, які ставили Голові Верховної Ради, стосувалися переважно розв'язання соціальних проблем: курсу гривні, зарплат учителям та лікарям, несправедливого нарахування пенсій, коли різниця становить десятки разів, відродження виробництва на заводах і фабриках, які зупинено, створення нових робочих місць.

Потім Володимир Литвин провів зустріч з мешканцями міста Берегове, дав прес-конференцію для обласних і районних ЗМІ й виступив у прямому ефірі регіональних телестудій.

Василь НИТКА.

Пріоритетом має стати робота над фінпланом

Минулої суботи у Житомира було свято — 1125-річчя від заснування. Місто вирувало, гуляло і приймало високих гостей. Голова Верховної Ради України Володимир Литвин під час урочистостей та святкових заходів, вітаючи житомирян зі святом, наголосив, що «Україна була, є і буде, бо є люди такі, як житомиряни, — люди, які мають власний світогляд, живуть, працюють і прагнуть, аби ми жили в мирі й достатку».

Ціни вгору, зарплати вниз

...Хоча Житомир розташовано лише за 140 кілометрів від столиці, його ритм помітно повільніший, а життєвий рівень його мешканців значно нижчий. Родина Сенчуків традиційно щороку приходить на день міста, але настрій у них не вельми святковий. Ірина нарешті влаштувалася на роботу — в салон одягу, із зарплатою в конверті, але без трудової книжки, а отже, і жодних соціальних гарантій. Лише один продавець у цьому магазині працює «офіційно». А Ірині за п'ять років уже оформляти пенсію. Її чоловік, за фахом будівельник, уже декілька років заробляє у столиці — робить ремонти та будує басейни заможним киянам. Старша донька не квапиться виходити з декретної відпустки на зарплату в 800 гривень у драмтеатрі, середня донька після закінчення філфаку університету змогла влаштуватися лише у представництві одного з операторів мобільного зв'язку. Але тепер після хвилі скорочень до її обов'язків, окрім попередніх, за ту саму зарплату (близько 1000 гривень) входить ще й продаж на вулиці стартових пакетів. Найбільше «пощастило», за місцевими мірками, молодшій доньці, котра влаштувалася власкором всеукраїнського журналу, а її зарплата у дві з половиною тисячі гривень вважається для житомирян мало не «межею бажань». Тож не випадково першими запитаннями до Голови Верховної Ради під час спілкування з журналістами були соціально-економічні — про соціальні стандарти, забезпечення хворих на цукровий діабет інсуліном, ухвалення держбюджету на наступний рік.

«Я сьогодні вперше за останній час побачив справжнє свято — свято для людей, адже, думаю, ніхто їх сюди не спонукав приходити, — сказав В. Литвин. — Але було б дуже добре, якби наступного року в святкових колонах було б більше представлено трудових колективів. Це означатиме, що країна живе, економіка працює, і у людей є підстави бути гордими за свої підприємства, за своє місто. Тоді й Україна почуватиметься набагато краще».

Володимир Литвин, міський голова Житомира Віра Шелудченко, народний депутат України Микола Рудченко.

Потрібен результат, а не обіцянки

Відповідаючи на запитання щодо можливості ухвалення держбюджету на засіданні уряду, глава парламенту зазначив, що скоріше проблема не уряду, а Верховної Ради. За словами В. Литвина, ухвалення бюджету в період політичного міжсезоння має стати пріоритетним. «Це було б дуже позитивним для країни, поки головні політичні гравці ще не знають, хто з них буде першим», — сказав він.

«Зрозуміло, що бюджет буде соціальним, — вважає глава парламенту, — але водночас треба думати над розвитком економіки. Потрібно робити все, аби надати поштових розвиткові виробництва. У такі періоди безладдя та міжсезоння — це якраз добра нагода прийняти бюджет для країни». В. Литвин вкотре наголосив, що для виконання таких планів в державі потрібен діалог на всіх рівнях: «Має бути розуміння, що треба наполегливо працювати».

Ведучи мову про майбутню президентську виборчу кампанію, В. Литвин підкреслив, що вона має стати «змаганням ідей», а не війною компроматів. «З усіх плакатів кричать — дамо, покучимо, але чому ж не чують? Треба, щоб був результат, а не обіцянки. І щоб люди побачили, що є інше життя, а не просто існування», — зауважив він.

На запитання, чи працюватиме парламент, якщо буде ухвалено закон про соціальні стандарти, глава парламенту спрогнозував: Верховна Рада працюватиме за однієї умови — якщо регіонали відмовляться від тактики зруйнувати парламент. «Бо всім зрозуміло, що мова не про прийняття закону про соціальні стандарти, — вважає В. Литвин. — Якби хотіли його прийняти, то вже давно прийняли б. А не хочуть приймати з огляду на те, що не хочуть виплачувати і ту зарплату, яка належить людям. Сьогодні заборгованість із зарплати близько мільярда гривень, і з них 80 відсотків — це приватні структури».

Щодо забезпечення інсуліном, В. Литвин нагадав, що Верховна Рада ухвалила закон, яким передбачалось додатково виділити 160 мільйонів гривень на забезпечення до кінця року інсуліном хворих на цукровий діабет. Проте Президент заветував цей закон, а парламент не спромігся подолати вето. Голова Верховної Ради пообіцяв робити все, щоб це питання було розв'язано, адже люди не можуть чекати, доки будуть з'ясовані стосунки між гілками влади.

Політики мають взяти себе за барки

Володимир Литвин зізнався, що під час відвідин Житомирщини, звідкіля він родом, завжди відчуває особливий приплив сил та натхнення, адже це його мала Батьківщина. «У мене завжди б'є фонтан ідей, головне, щоб була підтримка і розуміння того, що треба працювати, — сказав він. — Ідея одна — кожному політику взяти себе за барки, посадити на робоче місце і почати працювати, а не займатися звинуваченнями та нагнітанням пристрастей».

Під час урочистостей В. Литвин вручив відзнаки і грамоти Верховної Ради України видатним жителям Житомира за значний внесок у розбудову і розвиток міста.

Юліана ШЕВЧУК.

Київ—Житомир.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

За ціною не постоїмо?

Євро-2012 стане успішним лише тоді, коли буде готуватися й реалізовуватися в інтересах громадян, а не чиновників українських відомств і УЄФА. На цьому під час «круглого столу» «Як вчасно завершити реконструкцію НСК «Олімпійський» наголосив заступник Голови Верховної Ради Микола Томенко.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

«Для того, щоб успішно завершити підготовку всіх необхідних об'єктів до чемпіонату, треба знайти відповідь на низку запитань і скоригувати роботу відомств. Бо складається враження, що довкола багатьох проектів, зокрема реконструкції НСК «Олімпійський», чиновники, прикриваючись УЄФА, намагаються вирішити свої земельні питання і залучити без тендера «братні» комерційні структури для освоєння бюджетних коштів», — сказав він.

Тому нині, за його словами, надзвичайно важливим є контроль за здійсненням цієї роботи. Наглядова рада НСК «Олімпійський» — орган, який контролює процедуру реконструкції, чомусь жодного разу не збиралася. Саме вона повинна системно опрацьовувати вказане питання.

Не менш важлива, на думку Миколи Томенка, проблема збереження спортивної інфраструктури на самому стадіоні та довкола нього. «Велика розкіш ліквідувати спортивні об'єкти задля кількох матчів, які проводитимуться під час Євро. Наше завдання —покращити спортивну інфраструктуру, яка є для інших видів спорту, під час будівництва елітного футбольного стадіону», — зазначив заступник Голови Верховної Ради.

Він наголосив, що треба переходити на рівень системного спілкування людей, які відповідають за реконструкцію, відповідальних у парламенті за фізичну культуру і спорт, Національного олімпійського комітету та громадськості для забезпечення успішної реалізації цього проекту.

У свою чергу міністр сім'ї, молоді та спорту Юрій Павленко зазначив, що всі роботи з реконструкції НСК «Олімпійський» виконуються за чітко встановленим УЄФА планом і повністю вкладаються в кошторис. За його словами, Міністерство сім'ї, молоді та спорту разом з іншими міністерствами опрацювало проект закону про державну підтримку і особливості функціонування стадіону. Парламенту пропонується розглянути можливість збереження території та об'єктів, підпорядкованих НСК.

На думку міністра, виконуючий обов'язки директора НСК «Олімпійський» Олександр Білокур є найбільш реальним кандидатом на посаду директора. Він також зазначив, що десять із дванадцяти вимог УЄФА до реконструкції НСК будуть виконані до листопада цього року.

Юрій Павленко повідомив, що згідно із затвердженим проектом реконструкції, вартість НСК «Олімпійський» — 2 млрд. 114 млн. гривень. «Проте остаточна ціна стане зрозумілою після підписання акту здачі—приймання робіт і введення стадіону в експлуатацію», — сказав він.

Сергій МЕЛЬНИК.

На знімку: заступник Голови Верховної Ради України Микола Томенко, голова Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму Павло Костенко, голова Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України для перевірки дотримання законодавства України при проведенні реконструкції Національного спортивного комплексу «Олімпійський» Равіль Сафіуллін (зліва направо).

Уряд розглянув Держбюджет на наступний рік

Загальні доходи плануються на рівні 284,8 млрд. грн., видатки — 336,2 млрд. грн., курс гривні до долара — 7,5.

Сьогодні у столичному Українському домі Кабінет Міністрів презентує проект Державного бюджету на наступний рік, повідомляє управління у зв'язках із ЗМІ секретаріату КМ.

Головний фінансовий документ країни на 2010 рік урядовці розглянули на відкритому засіданні минулої суботи. Проект Держбюджету-2010 передбачає не лише антикризові заходи, а й глибинні фундаментальні реформи, заявила Прем'єр-міністр України Юлія Тимошенко. Зокрема, децентралізацію міжбюджетних відносин на користь сіл, селищ та міст.

«Планування і прийняття Державного бюджету на 2010 рік залишається центральною антикризовою програмою уряду», — зазначила прем'єр.

Уряд не обіцяє в 2010 році зростання соціальних виплат і заробітних плат. Головний пріоритет — підтримка національної економіки. «Але в той же час ми робимо маленькі кроки вперед по підвищенню цих соціальних стандартів, але в дуже помірному, консервативному варіанті», — додала вона.

Кабмін у проекті Державного бюджету на 2010 рік заклав курс гривні до долара на рівні 7,5, повідомила Юлія Тимошенко.

А загальні доходи в основному фінансовому документі країни, за словами в. о. міністра фінансів Ігоря Уманського, закладені на рівні 284,8 млрд., видатки — 336,2 млрд. Дефіцит держбюджету планується на рівні 3,97 відсотка. Надходження по лінії Державної податкової служби збільшаться до 126,7 млрд. грн. Крім того, зазначив І. Уманський, уряд планує продовжити програми рекапіталізації банків.

Міністр економіки Богдан Данилишин повідомив, що уряд прогнозує позитивну динаміку зростання економіки у 2010 році, зокрема, зростання валового внутрішнього продукту очікується на рівні 3,7%.

Фото Олександра ПРОКОПЕНКА (Укрінформ).

Міністр поінформував, що реальне збільшення середньомісячної заробітної плати планується на рівні 3%.

«Значним за впливом на динаміку промисловості стане машинобудування завдяки тим програмам, які зараз прийнято урядом, тим коштам, які виділяються з урядових проектів, в тому числі Стабілізаційного фонду, і проектам із співпраці з іншими країнами, де приріст промислового виробництва на 2010 рік планується на рівні 5%. Виробництво іншої продукції зросте на 7%, продукції харчової промисловості і металургії — на рівні 3% кожна», — пояснив міністр і додав, що «2010 рік стане початком одужання національної економіки».

«Батькові незалежності» — 20 років

12 вересня у Національному палаці мистецтв «Україна» відбулися урочисті збори з нагоди 20–ї річниці проголошення Народного руху України. Після виконання Державного гімну, козацького маршу та спільної молитви кадри кінохроніки повернули присутніх до тепер уже далекого вересня 1989 року. «Якщо після всього, що Україна зазнала, якщо після поколінь розстріляних, депортованих, замучених по тюрмах та концтаборах народ іще зберіг себе, якщо наш дух не занепав і воля до життя не зникла, якщо сьогодні на зміну тим, що були, стають до дії, до праці нові покоління роботящих, безстрашних, здатних піднестися до найвищої єдності душ, то віриться: такому народу жити», — цими словами учасників Установчого з'їзду Народного руху вітав великий син України Олесь Гончар.

І, можливо, саме кадри кінохроніки, які нагадали про колишню єдність рухівців, змусили учасників зібрання говорити про сьогоднішню їх розпорошеність та про необхідність нового об'єднання. Зокрема, вже у доповіді голови оргкомітету зборів, першого голови НРУ Івана Драча пролунала пропозиція «відродити Рух як позапартійну організацію, бо тільки позапартійний Народний рух здатен піднятися над вузькопартійною метушнею».

Не оминув цієї теми й Президент Віктор Ющенко, котрий, вітаючи народ і державу з 20-ю річницею проголошення Руху, сказав, що саме «великий, загальноукраїнський, громадський, ще не поділений на партії і групи — Народний рух України, який підтримали мільйони українців, є істинним батьком нашої державності». Відтак, висловивши вдячність засновникам Руху — Іванові Драчу, Дмитрові Павличку, В'ячеславу Чорноволу, Михайлові Гориню, Олесю Гончару, Ігореві Юхновському, Ярославу Кендзьору, «десяткам, сотням, тисячам людей, які стояли біля витоків Руху, старшому поколінню українських літераторів, науковців і правозахисників, які благословили Рух до дії», глава держави повідомив про своє рішення відзначити кожного делегата Установчих зборів Народного руху України державною Подякою Президента України. Далі В. Ющенко закликав прихильників Руху до патріотизму, який об'єднав би їх сьогодні, коли багато спекулюють іменем Руху, його засновників і лідерів, як в інтересах персональної вигоди, так і з метою дискредитувати національні й демократичні цінності. «Я твердо переконаний, що така єдність приведе до появи великої національної і демократичної сили, що на десятиліття вперед визначатиме розвиток нашої держави!», — сказав він та застеріг, що до влади в Україні прагнуть неукраїнські сили, що сьогодні є одним із найскладніших викликів. «Я не хочу, щоб прозріння у середовищі українських патріотів настало занадто пізно. Під загрозою — всі наші завоювання, наша мова й культура, наша європейська перспектива», — сказав Президент, додавши, що для політичних сил у владі й опозиції безлад у державі — спосіб існування. Виходячи з цієї небезпеки, В. Ющенко заявив, що «бере на себе обов'язок закликати всю Україну до створення загальносуспільного руху на підтримку Української держави».

Паралельно в палаці «Україна» демонструвалася виставка архівних документів, присвячена 20-річчю Народного руху. Зокрема, матеріали з архівів КПУ та КДБ свідчать, що, оскільки створення Народного руху було сприйнято з великим ентузіазмом по всій Україні, то КДБ отримав чітке завдання перешкоджати діяльності його активістів. З цих документів випливає, що, наприклад, КДБ «здійснював заходи щодо подальшого контролю за поведінкою Чорновола, обмеження та документації його інспіраторської діяльності, компрометації серед однодумців». Щоправда, до архівів потрапила лише незначна частина документів тієї доби. Чимало з них було знищено, а чимало після ДКЧП вивезено колишнім керівником КДБ УРСР Галушком до Москви, де йому відразу було запропоновано посаду заступника директора ФСБ Російської Федерації. Тож, як зазначив І. Драч, тепер ФСБ може тримати на гачку багатьох рухівців, які розсилися у багатьох патріотичних партіях. Мало того, перший Президент Леонід Кравчук, звертаючись до учасників урочистостей, зазначив: «Ви не знаєте і ніколи не дізнаєтеся, які завдання з боротьби з Рухом ставилися учасникам багатьох нарад, у тому числі й мені, бо ці наради не протоколювалися». Відтак, він визнав, що Рух залишився нездоланним лише завдяки виваженій політиці його керівництва та додав, що «коли Рух боровся за Україну, то він був єдиний, а коли став ділити владу — почався розбрат».

Проте далі Я. Кендзьор, закликавши говорити правду, хоч якою б гіркою вона була, нагадав Л. Кравчуку його ж зізнання 12 річної давності про завдання з нейтралізації Руху, які ставилися органам держбезпеки з боку ЦК КПУ. «Органи безпеки за вказівкою політбюро мали здійснювати різні заходи своїми специфічними методами. Ці специфічні методи нам відомі — це компромат, залучення до співпраці, агентура, зв'язки, намагання перетягнути на свій бік керівників. Головне завдання — розвалити Рух ізсередини», — дослівно цитував Я. Кендзьор Л. Кравчука та додав, що КДБ давно немає, а його агентура працює й досі. «Давайте очистимо Народний рух від агентури, яка його очолила», — заявив він та закликав «творити новий Народний рух за Україну».

Цей заклик підтримали й інші промовці. Зокрема, за словами представника Дніпропетровщини Анатолія Носенка, «на місцях представники патріотичних партій підтримують один одного, а ворогують лише в Києві». А донеччанин Володимир Білецький, констатувавши, що «велетенська гора Народного руху народила масу партійних мишей, які поборюють одна одну, а деякі забігли аж у протилежний табір», зазначив, що порятувати від них може лише нова надпартійна патріотична організація, котра боротиметься за Україну. Отож найближчим часом можна очікувати на організаційне оформлення нового, справді Народного, руху, бо за словами І. Драча, Рух — не старий і не мертвий — він молодий, бо йому лише 20 років, а тому мусить працювати на Україну.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Фото Миколи ЛАЗАРЕНКА.

ОФІЦІЙНО

Повідомлення Центральної виборчої комісії

Центральна виборча комісія повідомляє, що у зв'язку з проведенням первинного уточнення персональних даних Державного реєстру виборців кожному виборцю, включеному до Державного реєстру виборців, з 1 до 31 серпня 2009 року надсилається іменне повідомлення з пропозицією перевірити свої персональні дані у Реєстрі, усунути невідповідності та неточності в записі про себе.

До іменного повідомлення додається роздрук персональних даних виборця, внесених до Державного реєстру виборців.

Іменне повідомлення містить інформацію про права виборця щодо Державного реєстру виборців та роз'яснення порядку звернення до органу ведення Державного реєстру виборців щодо усунення невідповідностей та неточностей.

Якщо вказані у роздруку персональних даних виборця відомості містять невідповідності чи неточності, а також у разі наявності у виборця достовірної інформації щодо невідповідностей чи неточностей у персональних даних інших осіб, або якщо виборець до 10 вересня 2009 року не отримав іменне повідомлення, він може звернутися до органу ведення Державного реєстру виборців за своєю виборчою адресою із заявою про включення до Державного реєстру виборців або із заявою про внесення змін до персональних даних Реєстру.

Виборці, які проживають або перебувають за межами України, у зазначених випадках звертаються до відповідного дипломатичного представництва чи консульської установи України.

У разі звернення щодо зміни виборчої адреси виборець подає заяву до органу ведення Державного реєстру виборців за новою виборчою адресою.

Кожен виборець має право особисто звернутися з письмовим запитом щодо змісту своїх персональних даних у Державному реєстрі виборців до органу ведення Державного реєстру виборців за своєю виборчою адресою.

Виборці, які проживають або перебувають за межами України, можуть звернутися з таким запитом до відповідного дипломатичного представництва чи консульської установи України.

СПІВЧУТТЯ

Верховна Рада України з глибоким сумом сповіщає про смерть на 83-му році життя народного депутата України третього і четвертого скликань, почесного голови закритого акціонерного товариства «Агропромислова корпорація «Зоря», почесного академіка Української академії аграрних наук, двічі Героя Соціалістичної Праці, заслуженого працівника сільського господарства України

ПЛЮТИНСЬКОГО
Володимира Антоновича

та висловлює щирі співчуття рідним і близьким покійного.

Пішла з життя яскрава особистість, чудовий управлінець, людина з відкритим серцем, справжній патріот своєї Батьківщини.

Хай земля, якій Ви присвятили все своє життя, буде пухом Вам, дорогий Володимире Антоновичу!

Володимир ЛИТВИН, Олександр ЛАВРИНОВИЧ, Микола ТОМЕНКО, Валентин ЗАЙЧУК, Ігор ШАРОВ, Микола ПРИСЯЖНЮК.

Найближчим часом можна очікувати на організаційне оформлення нового, справді Народного, руху

ГОЛОС УКРАЇНИ № 172 (4672)
ВІВТОРОК, 15 ВЕРЕСНЯ 2009

Замість балачок про «самоврядування» — предметну діяльність!

СТОСУЄТЬСЯ ВСІХ

Криза є кризою, і часом розвивається вона з несподіваними поворотами. А тому уряд не «виділив» обіцяних раніше грошей для реконструкції будинку навчального закладу в районному центрі Городня.

Проте трактування наслідків цього факту в статті «Якщо влада сидить склавши руки...» (газета «Новини Городнянщини» № 71-72 від 5 вересня 2009 р.), на жаль, є не епізодично помилковим, а загальноприйнятою схемою пояснень за принципом «з ніг на голову». Бо справа не в персоналіях, а в нині існуючій в Україні типово хибній, совєцькій системі так званого «самоврядування».

Тому й я, як і автор згаданої статті, не називатиму прізвищ дійових осіб, крім свого власного.

За відправну точку для публікації її автор, депутат райради, взяв важливу для міста подію: замість майже двох мільйонів гривень на капітальний ремонт школи №2 (що було передбачено розпорядженням Кабміну № 544-р від 13.05.09) нове розпорядження № 933-р викреслило цю школу зі списку об'єктів, що фінансуються зі стабілізаційного фонду.

Як підсумок, обурились не лише вчителі, учні та їхні батьки, які пам'ятають, як на урочистостях з нагоди останнього дзвоника *«один з народних депутатів України зірвав бурхливі оплески, помахуючи папірцем з підписами офіційних осіб, котрі гарантували вирішення проблеми»*.

У наведеному фрагменті зі статті «Якщо влада сидить склавши руки...» згадується про мене. Бо це саме я *«помахував папірцем з підписами офіційних осіб»*.

Факт «невиділення» коштів з держбюджету депутат райради доповнює такими цікавими міркуваннями:

«Для 62 депутатів Городнянської районної ради виконання своїх повноважень ускладнюється тим, що депутатство для них, по суті, є громадською діяльністю. Більшість не має для виконання своїх повноважень ні транспорту, ні фінансів, ні помічників.

Але є керівна верхівка району, в тому числі й голова районної ради (...). Саме йому в першу чергу належить стукати у всі доступні двері, мчати у столицю, у парламент (...), щогодинно нагадувати про біди...»

І далі, акцентуючи увагу читачів на обов'язках голови Городнянської райради, автор резюмує:

«Врешті, омріяне крісло посадовця — це не лише приємні хвилини на урочистостях. Це ще й важкий тягар відповідальності (...) за кожну конкретну справу і предметну діяльність. Або бездіяльність».

Оце така вона типова і масова, якщо не сказати виключно пануюча на всіх рівнях українського суспільства точка зору щодо нинішньої системи організації життя в державі.

На вершині — цар (гарант, головнокомандувач всім і вся: від горщиків і вуликів до управління фінансовими потоками й кадрових призначень на вищі посади), нижче — бояри (секретаріатні клерки, його «квотні» міністри і депутати парламенту та ним призначені головні адміністратори областей, що їх на російсько-імперський манер і не без чиновницького підлабузництва називають *губернаторами)*.

Ще нижче — всі ми, котрі повинні *«стукати у всі доступні двері, мчати у столицю, у парламент (...), щогодинно нагадувати про біди...»*. Бо нам призначено завжди бути «у біді» (і це вважається нормальним!), тоді як їм — боярам — у грошах.

Ця тоталітарна схема, створена ще за часів формування Московського царства і розвинута в Російській імперії у чотирнадцять ступенів чиновницьких повноважень (від писаря до статського радника в ієрархії привілеїв), а потім впродовж більшовицько-комуністичного панування доведена до найвищої досконалості за допомогою НКВС і ГУЛАГу, залишилась незмінною по суті.

А суть проста: нині у XXI столітті громадяни незалежної і демократичної України (навіть якщо вони «звичайні» депутати районної ради, а не скоробагатьки, що нахапали майна і мільйони грошей) не лише не мають реальних можливостей і прав, щоб і собі самостійно дати раду та ще й державі допомогти, а навіть переконані в тому, що й не повинні мати таких можливостей.

Вони переконані, що громадяни в Україні повинні поділятися на категорії якості: на тих, які мають бути лише прохачами і повинні чекати дозволів, *«виділення»* згори та в крайньому разі *«стукати у всі двері»*, й на тих, хто має повноваження визначати й *«виділяти»* кому, що, скільки й навіщо, а особливо — за що.

А щоб цю систему зберегти незмінною, «боярська» верхівка час від часу підкидає дров у вогонь ялової полеміки про самоврядування, яка протікає як хронічна хвороба, розкручуючи марні дискусії без чітких і очевидних зрушень у напрямку перетворення нинішнього «самоврядування» на раціональну, плідну, корисну для людей і держави **предметну діяльність.**

Ще раз прошу звернути увагу на цю **концепцію самоприниження**, якої узвичаєно дотримуються не лише пересічні громадяни, а й їхні обранці в органах влади.

Бо навіть депутати місцевих рад, які, здавалося б, мають бути найбільше «в темі» й зацікавленими передусім в усуненні перешкод на шляху розвитку держави через створення умов для самореалізації всіх дієздатних громадян, вважають, що першочерговим для них є наявність службового автомобіля, солідних фінансових ресурсів і кола помічників. Звичайно, за рахунок держави. Мовляв, інакше повноцінне виконання повноважень обранця народу є неможливим.

Тоді постає логічне запитання: чи не є ця *концепція самоприниження* виправданням корупції, як обов'язкової умови набуття свого автомобіля, фінансів і помічників у нинішніх умовах?

Дев'ятнадцятий рік громадяни України концентрують свою увагу, очікування й сподівання на депутатах, апелюють до них і звертаються у різних потребах, але виявляється, що ані «рядові» громадяни, ані самі депутати досі не уявляють мети своєї діяльності.

Рядові громадяни чекають від депутата «допомоги» (передовсім фінансової), а депутати (ті, що не дуже мають грошей на «допомогу») вважають себе неповноцінними. Отже, міф про депутата-багатія формують і підтримують з обох сторін. Про те, де взяв гроші, питання не виникає. Вкрав!

Очевидне і сумне явище: хто «виділить» більшу «допомогу» (грошима, устаткуванням для місцевої лікарні, подарує телевізор або й автомобіль тощо), того слухатимуть «рядові» громадяни із більшою увагою і вдячно приймуть на свої вуха будь-яку локшину, яку їм навісить цей «добродій».

Але хіба для цього, для цих подачок з невідомих (відомих!) джерел ми обираємо представників народу в органи державної влади? Хіба отаке «затикання дірок» вирішує наші проблеми? Хіба отака традиція корупційно-благодійного «виділення» на місцеві потреби може й надалі залишатися принципом функціонування держави і сприятиме її подальшому розвитку?

Давно є очевидним, що концентрація влади «нагорі» (зокрема, й фінансових можливостей та повноважень їх використання) — це результат обмеження прав громадян «внизу» (за місцем їх проживання, місцем праці й реалізації їх інтересів). Саме це породжує **концепцію самоприниження**, закріплену в свідомості суспільства й хибній організації його життя.

Такий порядок речей не виправдовується жодною науковою теорією, натомість прямо суперечить якнайменше двом з восьми законів існування і розвитку систем: третьому — *закону узгодження ритміки частин системи та сьомому — закону переходу на мікрорівень*.

Зокрема, згідно із сьомим законом, **розвиток виконавчих органів систем відбувається спочатку на макро-, а потім на мікрорівні.**

А це означає, що держава, яка не дозволить і не організує (а головне: не дасть людям знизу організувати) ефективної діяльності на мікрорівні життя громадян, а залишатиме вирішення нагальних питань на макрорівні (зокрема, на рівні державних органів та інституцій), не має перспектив позитивного розвитку.

Подивіться на досвід Польщі. Там позитивне вирішення 90 відсотків проблем громадян не доходить навіть до рівня воєводства (області). Тому що 60 відсотків проблем вирішується на рівні колоній і ґмін (хуторів і сільрад), а ще 30 відсотків — на рівні повітів (райрад). Місцеві бюджети, за рахунок яких також фінансуються школи, формуються на місцях і на місцях відбувається їх наповнення.

Громадяни Польщі почуваються насправді незалежними і вільними у можливостях підприємницької ініціативи та інших форм самореалізації. Бо майже всі питання свого щоденного життя поляки вирішують в ґмінах.

Звичайно, що про жодні хабарі у відносинах між громадянами і владою на будь-якому рівні там немає і не може бути мови.

Свідомі громадяни України потребують не «виділяння» їм риби з боярської пихи, а вимагають дати їм вудку. Та й вудку вони зроблять самі й наловлять «риби» скільки захочуть. Якщо, звичайно, їм буде забезпечено можливість самостійно дати собі раду.

Власне, усвідомлюючи таку потребу, у моїй депутатській команді було сформульовано і розвинуто ідею «Дати вудку!» в конкретну схему самодостатнього самоврядування на рівні кожного села.

Нині ця ідея отримала новий поштовх до втілення, коли нещодавно утворена з ініціативи БЮТ та уряду Всеукраїнська асоціація сільських та селищних рад поставила собі на меті «ефективне здійснення сільськими (селищними) радами своїх повноважень, узгодження дій щодо захисту прав та інтересів територіальних громад, сприяння місцевому і регіональному розвитку».

Бо без справжнього, правдивого, демократично місцевого самоврядування про будь-який розвиток залишається тільки мріяти.

Віталій КОРЖ,
народний депутат України
(фракція БЮТ).

Державні акти на землю роздаватимуть безплатно

Особисто контролювати систему видачі громадянам державних актів на право власності на земельні ділянки береться Прем'єр-міністр Юлія Тимошенко. Про це очільниця уряду заявила у столиці під час наради з керівниками центральних та територіальних органів Держкомзему, державних підприємств, що входять до сфери його управління — Центру державного земельного кадастру, інститутів землеустрою, Держземінспекції. Роздати державні акти всім охочим уряд збирається до кінця року.

Нагадаємо, у серпні Кабмін прийняв постанову, якою передбачено безоплатне оформлення та видача громадянам України у 2009 році держактів на право власності на землю. Дія цього документа поширюється на громадян, яким за рішенням сільської (селищної, міської) ради передано у власність земельні ділянки для: будівництва та обслуговування житлового будинку і господарських споруд; ведення особистого селянського господарства в межах населених пунктів; садівництва. На безоплатну видачу актів кинуто чимало грошей — близько шести мільярдів гривень. Щоб уявити, наскільки це велика сума, достатньо сказати, майже стільки торік пішло на повернення боргів ошуканим вкладникам «Ощадбанку».

Тепер місцевим радам належить організувати прийом заяв від громадян на безоплатні оформлення та видачу держактів. Причому братимуть їх не рідше двох разів на тиждень. **Для одержання державного акта громадянин-заявник або уповноважена ним особа подає до органу місцевого самоврядування за місцем розташування земельної ділянки такі документи: заяву в двох екземплярах про оформлення та видачу державного акта; копію документа, що посвідчує особу (зазвичай копію паспорта); нотаріально посвідчену копію довіреності уповноваженої особи, якщо документи подає уповноважена особа громадянина України; копію документа про присвоєння ідентифікаційного номера фізичній особі у Державному реєстрі фізичних осіб — платників податків та інших обов'язкових платежів; рішення органу місцевого самоврядування щодо передачі земельної ділянки у власність.**

Для унеможливлення видачі держактів за неіснуючими (підробленими) рішеннями рад — самим радам в обов'язковому порядку належить перевіряти факти видачі таких рішень, зокрема, звіряючи з журналами обліку рішень.

У разі виявлення неіснуючих (підроблених) рішень місцеві органи влади мають інформувати правоохоронні органи та територіальні органи Держкомзему для відповідного реагування.

Уже наступного дня після прийому документів від громадян, заяви та додатки до них передаються до відповідного територіального органу земельних ресурсів Держкомзему.

Один примірник заяви громадянина з відміткою про реєстрацію в територіальному органі Держкомзему повертається органу місцевого самоврядування для подальшої передачі громадянину. При заповненні бланків державних актів на право власності на земельні ділянки для зазначених цілей передбачається підписання їх головами рад — напевне, для того, щоб і вони несли відповідальність.

У випадку, **якщо рішення про передачу земельної ділянки у приватну власність приймалось на користь особи, яка померла, то до комплекту документів заявника додається нотаріально посвідчена копія свідоцтва про право на спадщину.**

Заява та документи мають подаватися окремо щодо кожної земельної ділянки. У разі виявлення недостовірних відомостей у заяві про видачу державного акта та документах, або якщо видача державного акта за представленим рішенням органу місцевого самоврядування призведе до порушення земельного законодавства, вони повертаються органу місцевого самоврядування для передачі заявнику з обґрунтуванням причини повернення.

Відомості про прийом заяв про видачу державного акта фіксуються в журналі обліку заяв у паперовому та в електронному вигляді. Журнал, звісно, має бути пронумерований, прошнурований і скріплений підписом керівника та

Концентрація влади «нагорі» — це результат обмеження прав громадян «внизу»

Дитячий світ — дзеркало дорослого світу

Загублені цінності

Сьогодні як ніколи відчувається розрив поколінь. Багато батьків, які виховувалися у радянському суспільстві й на радянських цінностях, розуміли, що вчити того ж своїх дітей — безперспективно. У новому суспільстві затребуваними виявлялися зовсім інші якості й установки. Унаслідок цього розгубленість батьків, втягування їх у необхідність працювати «на виживання» (по 12—14 годин і на декількох роботах), позбавляли в остаточному підсумку дітей батьківської уваги, турботи, контролю за процесом становлення дитини, формуванням її поглядів, смаків, переконань, оцінок, та й просто людського спілкування. Адже дитині, особливо в підлітковому віці, так потрібен порадник і друг, який допоможе розібратися багато в чому з того, що турбує й поки що незрозуміло. І дай Бог, щоб на місці цього друга виявилася порядна людина.

Фото Володимира КАРАГОДІНА.

Не останню роль у проблемі батьків і дітей відіграв і технічний прогрес. Гадаю, кожен із нас спостерігав зворушливу сцену, коли п'яти-шестирічна дитина, з легкістю освоївши управління мобільним телефоном, намагається навчити цього свою бабусю, що ніяк не зрозуміє принцип роботи цієї електронної штучки. Або та само ситуація з комп'ютером. Здавалося б, цілком необразливі картинки, але якщо подивитися на це з точки зору життя суспільства, то воно зараз уперше зіштовхнулося із проблемою, коли старше покоління стрімко втрачає авторитет, воно вже не може навчати й виховувати «просунутих» молодих. До того ж старше покоління не тільки не може наздогнати технічні новинки, які легко засвоює молодь, а й не може бути носієм для них цінного життєвого досвіду, оскільки досвід цей уже з іншої епохи. Тобто наше суспільство виявилося заручником такого темпу змін, що руйнує зв'язок поколінь, знижує авторитет старшого покоління (думаю, кожен із нас з легкістю згадає чимало прикладів того).

Сім'я + школа = ?

Сучасне покоління переважно виявляється вихованим телевізором. На сьогодні є чимало досліджень щодо впливу ЗМІ на свідомість людей, можливості маніпулювання, створення певної картини світу. Варто погодитися з деякими дослідниками, що сцени насильства на екрані не призводять до бажання виявити подібне насильство в житті. Можливо, справді, стається викид негативної енергії, що нагромадилася, під час перегляду фільму зі сценами насильства або гри в комп'ютерні ігри, де «вороги» розлітаються на закривавлені шматки по всьому екрану. І після цього не виникає потреби спрямовувати свою негативну енергію на навколишніх у реальному житті. Однак це правильно стосовно дорослих людей, які вже сформувалися. Важко не погодитися, що ми можемо вибирати між пізнавальними передачами або програмами про життя тварин і фільмами жахів, картинами з елементами насильства. Але чи може це зробити дитина, в якої ще не сформувалося критичне й оцінне мислення, не завершено формування відповідних психічних процесів. Чи зможе вона під час відсутності батьків удома вибрати те, що справді варто дивитися, і розібратися в тому, що вбивство на екрані — це одне, а вбивство в житті — зовсім друге.

> Старше покоління не тільки не може наздогнати технічні новинки, які легко засвоює молодь, а й не може бути носієм для них цінного життєвого досвіду, оскільки досвід цей уже з іншої епохи. Тобто наше суспільство виявилося заручником такого темпу змін, що руйнує зв'язок поколінь

Не менш глибоким наслідком перехідного від радянського до сучасного ладу періоду стала бідність, що в нинішніх умовах стає «генетичною», передається у спадщину. Більша частина населення, опинившись за межею бідності, живе з відчуттям відсутності соціальної перспективи. Нормально навчатися може дитина, котра живе у сприятливому сімейному середовищі. Там, де діти змушені замість школи, допомагаючи батькам, заробляти гроші, шкільні знання відходять на другий план, і замість них напрацьовується своєрідне «знання життя». Тобто розподіл життєвих шансів сьогодні починається вже з моменту народження. Якщо дитина народилася в бідній сім'ї, то її реальні соціальні шанси невисокі. Одночасно із цим у свідомості людей культивується міф про суспільство рівних можливостей (так звана американська мрія) — відповідно до якого кожен може стати багатим, кожен може піднятися на самий верх соціальної піраміди. Невідповідність між реальністю і затверджуваним на рівні суспільної свідомості міфом, нездатність досягнення соціального ідеалу чесним шляхом у рамках закону змушують людей загалом, і дітей зокрема, шукати інші шляхи, які найчастіше виявляються протизаконними.

Діти дуже гостро відчувають соціальну несправедливість. Чому в одних є все, а в мене немає й не буде? Дитина, яка один раз ставила собі таке запитання, рано чи пізно почне діяти. Хіба не цим багато в чому пояснюються крадіжки притягальних для дитини благ, що неймовірно поширилися, — куплених дітям з багатих сімей спортивних велосипедів, мобільних телефонів, цифрових фотоапаратів та інших технічних відкриттів останнього часу. А діти з багатих сімей по-своєму дублюють філософію дорослих — нехтують маленьких жебраків на вулицях, виявляють жорстокість стосовно соціально обділених однокласників або однолітків у дворі. Варто визнати, у нашому суспільстві давно й повною мірою працює природний добір. І перемагає той, хто виявляється сильніший і фізично, і матеріально, у кого вище рівень соціальних зв'язків, є відповідні заступники й необхідні знайомства.

Домінування у суспільній свідомості матеріальних цінностей у сполученні з установкою «жити одним днем» і породжує класичну схему дитячої злочинності: вкрасти (відібрати) в однолітка що-небудь невелике і дороге, продати й купити собі «шматочок гарного життя». Хоча зустрічаються й випадки, коли діти йдуть на злодійство, щоб нагодувати постійно голодуючих братів або сестер, зробити подарунок утомленої від убогості й тяжкої праці матері. Але, на жаль, крадіжка при цьому залишається крадіжкою, а злочин — злочином.

«Хочу шматочок гарного життя»

У нашому суспільстві дітям не прищеплюють способи придушення й контролю власної агресивності. Відсутній і чіткий моральний орієнтир, що міг би стати зразком для наслідування. Це значною мірою обумовлено тим, що більшість людей нашої держави, які виховувалися при соціалізмі, погано сприймають капіталістичні нововведення. У наших перехідних умовах розпалися традиційні інститути, зникли соціальні символи, цінності й життєві стандарти, а їм на зміну не склалося нічого нового, не сформувалося нової соціальної спільності. Світ ідеалів, встановлених форм поводження сильно змінився, і більшість батьків просто не знають, як виховувати дітей, щоб вони могли вижити у цих нових умовах. І в цій ситуації переходу більшість батьків, які й самі ведуть боротьбу за виживання, вчать виживати й дітей («людина людині вовк», «ти не обдуриш — тебе обдурять», «ти не вб'єш — тебе вб'ють» — ось основні поведінкові установки нашого часу).

> Розподіл життєвих шансів сьогодні починається вже з моменту народження. Якщо дитина народилася у бідній сім'ї, то її реальні соціальні шанси невисокі.

Дитяча злочинність спроектована в майбутнє. **Психіка дитини податлива, і тому багато чого залежить від середовища, в якому росте дитина, її оточення сильно впливають на становлення її характеру, поглядів, світосприймання. І далі — звички, напрацьовані в дитинстві, є набагато більш стійкі, ніж придбані у зрілі літа. І тому підлітки, які стали на злочинний шлях, виявляються схильними до рецидивних дій.**

Дитяча злочинність жорстока і страшна за своєю суттю. Найчастіше діти та підлітки вбивають тих, хто перебуває поруч, — батьків, однокласників, сусідів по будинку, людей, які проживають у одному з ними мікрорайоні. Злочини скоюють і діти з неблагополучних сімей, і представники забезпечених верств населення. Хоча характер учинених злочинів представників різних соціальних груп все-таки різний. Підлітки з неблагополучних родин скоюють злочини в стані крайньої роздратованості, агресивності; їхні дії характеризуються особливою жорстокістю. Діти із благополучних родин воліють утягувати в злочини інших учасників, виступають як керівник і підшукують собі виконавців. Так, були зафіксовані випадки, коли діти «замовляли» своїх батьків з різних причин (заважають жити, обмежують свободу тощо. Був випадок, коли дівчинка попросила свого хлопця вбити її матір, тому що боялася розповісти їй про виключення зі школи за неуспішність).

У сучасних умовах нам варто звернути увагу на те, що рівень і характер дитячої і підліткової злочинності багато в чому залежать від того, як проходив процес соціалізації дитини. Дуже важливим є те, які стосунки між дітьми та їхніми батьками. Що ближчі й тепліші ці стосунки, то легше дитина засвоює соціальні норми, то краще вона ставиться до оточуючих. Але якщо діти відчужені від батьків (з різних причин: нестача часу, велика кількість дітей в одній сім'ї, небажання займатися дітьми, алкоголізм, наркоманія тощо), то вони, як правило, погано вміють налагоджувати стосунки з оточуючими й підтримувати їх на належному рівні. Сучасна переломна ситуація у нашій країні призводить найчастіше саме до відчуження дітей від батьків. Дуже не відповідають реальному життю ті ціннісні установки, які намагаються прищепити своїм дітям батьки. Це призводить до розриву у стосунках між ними, викликає в підлітків протест, орієнтацію не на думку батьків, а, швидше, на групу однолітків. При цьому контакти з однолітками мають імпульсивний, агресивний характер. У підлітків, схильних до поведінки, що відхиляється, проявляється бажання домінувати, самоутверджуватися за рахунок інших, що може призвести до жалюгідних наслідків.

Отже, як раніше, так і тепер, діти й підлітки потребують підвищеної уваги. **Сьогодні практично всі функції з попередження дитячої і підліткової злочинності лягають на відділи кримінальної міліції у справах дітей. Школа та інші установи, колись покликані брати участь у вихованні підростаючого покоління, помітно поступилися своїми позиціями.** Відчутно знизилися роль і вплив батьків на дитину через низку вищезазначених причин. Усім цим і можна пояснити стійке зростання підліткової злочинності останніми роками.

Ми завжди повинні відповідати за тих, кого народили. У відповіді якщо не перед законом, то перед Богом. Дитячий світ — це дзеркало нашого дорослого світу, де віддзеркалюються святенництво й нещирість бездарних політиків, ті неподобства і жорстокість, до яких ми всі вже звикли. Людина звикає до всього — до жорстокості, лицемірства, байдужості. Але є явища, до яких ти звикати не маєш права, тому що сам станеш злочинцем.

Володимир МАЛИШЕВ,
народний депутат України.

У кабінетах, де відають гектарами, готуються до напруженої роботи

завірений печаткою Рескомзему АР Криму, головних управлінь Держкомзему у областях та містах Києві та Севастополі. Записи в журналі здійснюються розбірливо кульковою ручкою синього або фіолетового кольору. Неправильно зроблений запис закреслюється, а потрібне записується поряд чітким розбірливим почерком. Кожне виправлення має бути засвідчено підписом посадової особи та печаткою територіального органу Держкомзему.

У разі виявлення невідповідності площі, зазначеної у рішенні про передачу у приватну власність земельної ділянки її фактичному розміру, визначеного за результатами кадастрової зйомки, документи повертають за актом приймання-передачі органу місцевого самоврядування для прийняття рішення про уточнення площі земельної ділянки заявника.

Обіцяють, що по акти теж нікуди їздити не доведеться. Їх видаватимуть у кожному населеному пункті — за участі представників структурного підрозділу Центру державного земельного кадастру та місцевого самоврядування. У разі, якщо зробити це немає можливості, тоді держакт можна отримати за місцем знаходження структурного підрозділу Центру ДЗК.

Визначені урядом терміни, у які земельним чиновникам належить «вписатися», доволі жорсткі: державна реєстрація та видача держакта здійснюється у строк, що не перевищує 30-ти робочих днів з моменту отримання від органу місцевого самоврядування заяви про його видачу до територіального органу Держкомзему.

На папері усе добре. Але як діятиме схема і чи працюватиме взагалі — питання. Головне земельне відомство країни на словах підтверджує реалістичність видачі до кінця нинішнього року громадянам держактів за спрощеною процедурою. За словами глави Держкомзему Олега Кулініча, кадровий потенціал і фінансове забезпечення відомства дають змогу впоратися з таким завданням. Рішенням уряду нібито на 4100 осіб збільшена чисельність лише державних службовців, які мають посилити державний контроль за видачею актів. Найбільш напружена робота, зазначає Олег Кулініч, очікується у Вінницькій, Донецькій, Сумській, Дніпропетровській, Харківській, Кіровоградській, Черкаській областях та Криму.

Утім, окремі учасники столичної наради були менш оптимістичними. Кажуть, за три з половиною місяці з таким обсягом робіт ніяк не впоратися. Жартома зазначали, що врятувати їх може хіба що рання багата на сніг зима. Усі «гальмування» можна буде списати на «погодні умови». Таким чином, строки виконання завдання подовжать... Насправді, і без погодних негараздів ускладнень вистачає. Приміром, реальний розмір ділянки часто не відповідає записаному в документі про передачу землі у приватну власність. Змінилася навіть одиниця вимірювання — якщо раніше розмір вказувався у гектарах (з точністю до сотки), то тепер — у квадратних метрах. А розрекламований електронний кадастр, до якого мали бути занесені усі ділянки країни, роками залишається у «віртуальних» планах. Хоча на його розробку кинуто не один мільйон гривень.

Галина КВІТКА.

Майже дослівно

Юлія Тимошенко, Прем'єр-міністр України:
Хочу детально пояснити, як працюватиме нова система.

Громадянин мусить звернутися до місцевої ради — всього з чотирма документами. Перше: заява, що він хоче отримати акт на володіння земельною ділянкою. Друге: копія паспорта. Копія ідентифікаційного коду — це третій документ. І четвертий — це копія підтвердження, що у нього є документи, які свідчать, що ця земельна ділянка його. Це або витяг з рішення сільської, селищної або міської ради, але не по всіх земельних ділянках були прийняті рішення... І тому у людини є різні документи. Ще там є якісь рішення колгоспів, ще є, вибачте, виписки з якихось церковних книг. Багато чого у людини є. Що у людини є — з тим він і йде до сільської, селищної і міської ради... Відлік 30 днів (саме за цей час мають видати державний акт. — **Авт.**) починається з того моменту, коли поставлена печатка і підпис, що у людини прийняла документи сільська, селищна, міська рада.

На залізничній станції «Чернігів» минулої неділі розгерметизувалася цистерна із соляною кислотою. Співробітникам МНС протягом чотирьох годин вдалося встановити бандаж на місці протікання, тож витік кислоти не завдав шкоди населенню, *інформує наш кореспондент Сергій ПАВЛЕНКО*

У НОМЕР

ЧЕРНІГІВЩИНА

Посмакували довженківськими яблуками

У Сосниці відбулися урочистості, присвячені 115-річниці від дня народження Олександра Довженка та Дню українського кіно. На території місцевого літературно-меморіального музею О. П. Довженка зібралися гості та митці, щоб вшанувати пам'ять автора "Зачарованої Десни". Вони оглянули експозиції музею, посмакували довженківськими яблуками. Під час святкування виступили Національний академічний заслужений народний хор імені Г. Г. Верьовки, місцеві фольклорні колективи. Крім того, кінорежисеру, сценаристу, заслуженому діячу мистецтв України Павлу Фаринюку вручили Державну премію України імені Олександра Довженка.

Сергій ПАВЛЕНКО.

ДНІПРОПЕТРОВСЬК

Повернули 120 тисяч гривень

за неякісні продукцію та послуги. Із 352 звернень, які надійшли до управління з питань захисту прав споживачів міської ради з початку року, 334 задоволені на користь скаржників. Найчастіше люди нарікають на непродовольчі товари — взуття, меблі, одяг, електротовари, мобільні телефони. Чимало скарг — на якість виготовлення вікон та дверей. Одній жительці міста фахівці управління допомогли повернути 20 тисяч гривень за неякісно надані ритуальні послуги. З початку року робоча група за участю працівників управління перевірила 443 суб'єкти підприємницької діяльності і у 347 випадках виявила факти порушення правил обслуговування. На 350 тисяч гривень продукції, переважно харчі, було знято з реалізації.

Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.

СЕВАСТОПОЛЬ

Ні пуху тобі, «Проба пера»!

Уже шостий за ліком, міський конкурс із назвою — що каже сама за себе — "Проба пера" стартував у Севастополі. Змагання, покликане виявити кращих юних журналістів і популяризувати шкільну пресу, організували і проводять відділ у справах преси й інформації міськдержадміністрації та управління освіти та науки СМДА разом з міським інститутом післядипломної освіти. Свої журналістські досягнення на конкурс можуть подавати шкільні та позашкільні друковані видання, юнкори-«індивідуали». Останнім організатори конкурсу віддають перевагу: якщо для шкільних газет передбачено дві номінації, то індивідуальну творчість журі оцінюватиме аж у восьми (замальовка, нарис, есе, інтерв'ю, репортаж та інші жанри).

Не обмежуючи в темах, організатори «Проби пера» бажаючим взяти участь у конкурсі ставлять одну неодмінну умову — небайдужість до міста, його історії, людей, до того, що відбувається навколо. Перед юними конкурсантами відкриваються цілком дорослі перспективи: виявлені у ході добору кращі матеріали організатори обіцяють опублікувати в найавторитетніших міських виданнях, а також у «профільному» альманасі «Проба пера».

Микола МАГДИЧ.

На пенсії життя тільки починається

В університеті третього віку — наплив студентів

Уже сьогодні київський «Університет третього віку» нараховує більш як півтори сотні студентів, але бажаючих записатися з кожним днем дедалі більше. До кінця року кількість учнів може збільшитися в кілька разів.

Черга по знання тут із самого ранку. Беруть абсолютно всіх, головне — пенсійне посвідчення. Наймолодший студентці — 32 роки (інвалід дитинства), найстаршій — 80 років. Вступних іспитів немає, дипломів після закінчення також не видаватимуть, зате є студквитки у вигляді бейджиків з фотографіями.

Антоніна Іванівна на записі в перших рядах. Разом з співробітником університету заповнює анкету, коли доходить до віку шепче: «Я вам тихесенько скажу дату народження — 1938» і відразу, немовби перепрошуючи: «Так! Ось така красуня пішла вчитися, але я дуже здібна».

Студенти навчанням задоволені. Кажуть, удома сидіти нудно, і багато хто записався на кілька факультетів одразу. Пенсіонерів цікавить, як зберегти жвавість розуму і бадьорість тіла, а також, як правильно оформити спадщину, заощадити на комунальних послугах і навіть відсудити пенсію у держави.

— Я вже три роки сужуся з владою, навіть хотів до справжнього вузу вступати на юридичний, — розповідає новоспечений студент Олександр Павлович **(на знімку)**. — Я інвалід другої групи, чорнобилець і мені належить вісім мінімальних пенсій, а їх не платять. Наймати адвоката — дорого, а час нині такий, що тільки все через суди вирішується.

Починали в університеті із шести факультетів (правознавства, здорового способу життя, літературно-художнього, краєзнавства, декоративно-ужиткового мистецтва, хорового співу та танцю), але за бажанням студентів додали ще англійський і психологію. А з 1 жовтня планують навчати, як користуватися комп'ютером і мобільним телефоном. Аеліта Костянтинівна цього чекає — не дочекається: «Мене більше цікавить Інтернет, удома є і ноутбук, і комп'ютер. Але, розумієте, я вже, мабуть, у зв'язку з віком плутаю й іноді сама не можу ввімкнути skype (відеодзвінки через Інтернет до будь-якої точки світу. — **Авт.**), щоб спілкуватися з приятелькою, і повинна онука просити, а він відмовляється, мовляв, бабусю, мені немає коли, вчися сама. Ось я і хочу навчитися, щоб ні від кого не залежати».

В університеті впевнені — пам'ять не старіє і немає чого скаржитися на склероз. Якщо до сивого волосся декламувати вірші і читати книги, то й у 80 літ можна почуватися вдвічі молодшим.

— Наші головні завдання — інтелектуальний розвиток пенсіонерів, тренування пам'яті і, певна річ, спілкування, адже багато хто з них уже втратили друзів і залишилися самотніми, — розповідає ректор університету Жанна Саврилова. — У багатьох є вища освіта, але вони знову йдуть учитися, хоча і пропускають пари через хвороби.

Олександр Павлович Вовк з дружиною Світланою Матвіївною.

Відкрили університет третього покоління у Шевченківському районі на базі територіального центру №2, де і раніше були клуби за інтересами. Учать пенсіонерів співробітники центру і волонтери, а ось методичні вказівки розробляли фахівці з «Києво-Могилянської академії».

Лекції читають щодня на всіх факультетах. Перший семестр присвячений Шевченківському району. Наприкінці кожного півріччя — сесія, студентам доведеться здавати реферати, а комусь співати пісні і читати вірші. Обіцяють — не хвилюватимуться: «Ми своє вже відхвилювалися, загартовані».

Наталя ОВДІЄНКО.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Довідка:

Університети третього віку за підтримки ООН відкриває вітчизняне міністерство праці. В Україні уже є подібні навчальні заклади. Перший було відкрито у Ковелі Волинської області, потім університет для пенсіонерів з'явився в Кременчуці, а віднедавна ще й у Євпаторії.

631 кілометр яскравого видовища

У районі плато Ай-Петрі та Великої Ялти уп'яте пройшло міжнародне авторалі «Ялта ралі-2009». Перед змаганням зліпок своїх долонь для майбутньої алеї слави залишили переможці авторалі 2008 року, спортсмени-автогонщики Юрій Протасов та Олександр Горбик.

Цікаво, що траса ялтинських перегонів була набагато складнішою, ніж вимагають міжнародні правила для проведення таких змагань, — одною з ділянок став складний спуск з одної з найвищих точок України, гори Ай-Петрі, в Ялту. Загальна протяжність траси ялтинського ралі — 631 кілометр.

У заході взяло участь 59 екіпажів із 6 держав. За даними організаторів, за змаганнями спостерігали більше 200 тисяч глядачів. А перемогу здобув український екіпаж Олександра Салюка.

Вітаючи учасників та гостей авторалі, голова Ради Міністрів Криму Віктор Плакида сказав, що проведення міжнародних перегонів має велике значення для укріплення іміджу України та Криму.

Георгій ВЕРВЕС.

КРИМІНАЛ

В основі «бізнесу» — торгівля смертю

Під час операції «Мак-2009» співробітники управління по боротьбі з незаконним обігом наркотиків ГУМВС України в Запорізькій області затримали 33-річного чоловіка, який на присадибній ділянці вирощував коноплю. Співробітники міліції вилучили в нього 25 кущів наркомвісної рослини на городі та 200 вже висушених кущів на горищі. Загальна вага дурману — 37,5 кілограма, що за цінами «чорного» ринку коштувало б приблизно 400 тисяч гривень. Ще одного торгівця смертю, але вже боєприпасами, працівники УБНОН затримали у Василівському районі. Мешканець села Зелений Гай присвячував час розкопкам у лісосмугах. Однак цікавили його не археологічні раритети, а місця запеклих боїв. Плоди невтомних пошуків чоловік збував охочим покупцям. Саме під час оперативної закупки трьох гранат та 135 набоїв калібру 7,62 міліметра його й узяли.

Микола МАНЬКО.

Запорізька область.

Гарбуз проситься до книги рекордів

Не перестає дивувати сюрпризами город мешканця Млинова Миколи Муляра. Торік тут виросла капуста, головка якої заважила майже 15 кілограмів, а цьогоріч — гарбуз-велетень вагою 63 кілограми.

— Коли ми придбали житло з городом на цьому місці, — розповідає Микола Муляр, — я завіз на город кілька машин торфокришки, обробив належним чином. І ось результат: що тут не посадиш, виростає значно більших розмірів від звичайного. Цьогоріч такими гігантами стали гарбузи. Один із них проситься до книги рекордів. Адже заважив аж 63 кілограми! Ми його поставили на вагу, не зриваючи, отож гарбуз продовжує рости. Хтозна, може він досягне і центнера. Але в будь-якому разі це буде не штучний рекордсмен, бо жодних добрив (ні органічних, ні мінеральних) я не застосовував.

Тим часом у чергу за насінням гарбуза-гіганта уже почали «записуватися» односельці Миколи Муляра. Кожному хочеться взяти на розплід бодай насінину. Зрештою, саме так і Микола Муляр започаткував гіганта — з одної насінини, взятої із великого сусідського гарбуза. Щоправда, посадив її природолюб не навесні, а восени. Як на диво, її не пошкодили морози.

Євген ЦИМБАЛЮК,
Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

На знімку: Микола Муляр з гарбузом-рекордсменом.

Фото Євгена ЦИМБАЛЮКА.

У медиків — нові авто

Голова Чернігівської ОДА Володимир Хоменко та голова облради Наталія Романова вручили 28 легкових автомобілів ВАЗ-21070 представникам сільських закладів охорони здоров'я. Техніку закуплено на виконання обласної Програми забезпечення санітарним автотранспортом центральних районних лікарень та закладів охорони здоров'я сільської місцевості на 2008—2010 роки.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Елтон Джон подумає про всиновлення хлопчика з макіївського дитбудинку

Обласний спеціалізований будинок дитини, де мешкають малюки із діагнозом ВІЛ/СНІД, відвідав всесвітньо відомий музикант Елтон Джон, засновник одного із найбільших фондів боротьби зі СНІДом. Українським партнером благодійника виступає фонд «АнтиСНІД». У будинку дитини презентували перші підсумки роботи спільного проекту «Діти плюс», мета якого — поліпшити життя малюків, народжених ВІЛ–позитивними матерями.

У музичній залі дитбудинку Елтон Джон зіграв на фортепіано композицію із мультфільму «Король Лев». «Я був близько години, бачив майже всіх дітей, усіх, хто тут працює, — зізнався журналістам музикант. — І мені здається, це абсолютно дивний і абсолютно чудовий дитячий будинок. Тут чудова медична увага до діток, психологи відмінно працюють. І найважливіше, що любов оточує дітей. Я в захваті від того, що бачив, але мені сумно, що ці діти перебувають поза суспільством».

Музикант пояснив, що обрав для співпраці Україну через масштаби поширення ВІЛ/СНІД у нашій країні. Під час прес-конференції поруч із британським гостем сидів 14-місячний вихованець макіївського дитбудинку на ім'я Лев. Дитину тримав на руках партнер Елтона Джона Девід Ферніш. На запитання, чи не збирається музикант всиновити дитину, гість відповів: «Девід і я завжди говорили про те, щоб прийняти дитину. Можливо, так: Девід завжди хоче, але я говорю поки що «ні». Знаєте, мені 62 роки, дуже багато подорожую. І таке життя насичене. Можливо, для дитини це не буде дуже добрим, тому що я надто зайнятий і багато їжджу. Але було б чудово от так ось узяти і прийняти його до себе. Він, цей хлопчик, він у мене просто відняв серце. Він вкрав наші серця — моє і Девіда». Наостанок Елтон пообіцяв порадитися з юристами щодо процедури всиновлення.

Повідомляючи про перші підсумки проекту «Діти плюс», керівник фонду «АнтиСНІД» Олена Франчук зазначила, що завдяки зусиллям фахівців уже 492 дитини, яких зачепила епідемія, залишилися в своїх родинах і не потрапили до інтернатів чи дитбудинків. За сімнадцять місяців роботи проекту нові родини з'явилися у 36 ВІЛ-позитивних дітей-сиріт.

Ліна КУЩ.

Донецька область.

Подарунки найповажнішим односельцям та школярам

Село Водяники, що у Звенигородському районі Черкащини, відзначило 650-річчя свого заснування. У мальовничому Совиному яру на околиці села цілий день вирував ярмарок майстрів декоративно-ужиткового мистецтва, виступали фольклорні ансамблі. Отримали цінні подарунки від своїх земляків найповажніші люди Водяників та школярі.

У святі взяв участь Надзвичайний і Повноважний Посол Грузії в Україні Григол Катамадзе. Разом з керівниками області, району та місцевими жителями, гість поклав квіти до пам'ятника Герою Радянського Союзу Вахтангу Чіковані, котрий загинув у боях за визволення села у Другу світову війну.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

На знімку: фельдшеру села Водяники Костянтинові Поштаренку подарували на святі скутера. За батька радіє й син, школяр Дмитро.

Фото автора.

Інтелігенція просить світ зайняти чітку позицію

Існуючій напрузі, інспірованій російською владою, має бути покладено край. І допомогти в цьому покликані всі великі держави, що є гарантами безпеки України. Про це йшлося на пресконференції в УНІАН. Як зазначив академік НАН України Микола Жулинський, останньою краплею, що послужила написанню звертання до парламентів, урядів і народів світу з боку національної інтелігенції, опублікованого в суботньому номері «Голосу України», стало прийняття російською Думою закону, що дозволяє «примушувати до миру» інші країни, де проживають росіяни. Все це не може не хвилювати на тлі недавнього послання президента Дмитра Медведєва до Віктора Ющенка, а також розгорнутої по всіх фронтах антиукраїнської пропаганди, коли з українця роблять ворога, а на саму Україну навішується ярлик головного дестабілізатора в регіоні. Світове співтовариство має стати на захист України, вважають провідні українські діячі.

Нагадаємо, 9 вересня Державна дума Росії одностайно у першому читанні прийняла ініційовані президентом Дмитром Медведєвим поправки до закону «Про оборону», які передбачають можливість оперативного використання російських збройних сил за межами РФ.

Головне управління МВС України в Криму: «Мерседес» кримського голови парламенту став причиною аварії із чотирма постраждалими

Як повідомили в центрі громадських зв'язків кримської міліції, 12 вересня о 17-20 на автодорозі Сімферополь—Феодосія в районі села Тополівка Білогірського району сталася дорожньо-транспортна пригода. Зіткнулися автомобілі «Хонда-Фіт» і «Мерседес-Бенц», який їхав з Феодосії в Сімферополь. Автомобіль «Мерседес-Бенц» перебуває на обліку в Державному управлінні справами Президента України й обслуговує главу парламенту Криму.

Постраждалих внаслідок аварії 4 громадян Росії було доправлено до Білогірської районної лікарні з важкими тілесними ушкодженнями. Один з них потрапив у реанімацію. У ході огляду встановлено, що винуватцем аварії є водій «Мерседеса», який виїхав на смугу зустрічного руху.

Георгій ВЕРВЕС.

Скуштувати плову, поговорити про газ

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Росія хоче знизити ціни на туркменський газ у зв'язку з падінням його споживання Україною, однак Президент Туркменистану виступив проти, відзначивши, що між партнерами укладено довгострокові контракти й що ціна визначатиметься за формулою.

Нагадаємо, російський «Газпром» цього року мав за контрактом закупити 50 мільярдів кубометрів туркменського газу, однак настала криза, і у квітні відбувся зрив на ділянці газопроводу «Середня Азія-Центр-4». Ашгабат обвинувачує «Газпром» у тому, що той без попередження прикрутив вентиль, через що труба нібито й не витримала тиску. Так чи інакше, з весни й досі Туркменистан відмовляється відновити подачу газу й, на думку фахівців, може йтися навіть про відмову співробітничати з «Газпромом». За оцінками аналітиків, під кінець року очікується здача нових гілок з Туркменистану до Ірану і Китаю, і не виключено, що Ашгабат все-таки візьме участь і в європейському проекті «Набукко» й домовиться з Іраном та Азербайджаном про прокладання труби по дну Каспійського моря.

У світлі того, що відбувається, у Президента України і його команди є непогані стартові можливості для переговорів з туркменськими партнерами про участь України в тих або інших проектах.

Відповідно до програми візиту Віктор Ющенко візьме участь у відкритті залізничного моста через Амудар'ю, який будувала українська компанія, а також у закладенні фундаменту автомобільного моста.

Раніше посол України в Ашгабаті Віктор Майко заявив, що Україна готова до переговорів про поновлення прямих поставок газу з Туркменистану в обсязі до 15 млрд. кубометрів на рік і водночас бачить себе транзитером однієї з гілок європейського газопроводу «Набукко».

Яна СТАДІЛЬНА.

Миколаїв без Лужкова, Дніпропетровськ з дельфінами і багатонаціональний Луганськ

Фото Тетяни КОЛЯДИНСЬКОЇ.

Цими вихідними День народження святкували одразу декілька українських міст.

Зокрема, до Дня Дніпропетровська у місті відкрили дельфінарій **(на знімку)**. Під шатром, де змонтований басейн завглибшки п'ять метрів, одночасно виставу можуть подивитися близько тисячі глядачів. Для вихованців дитячих будинків, шкіл-інтернатів та дітей з багатодітних родин обіцяють безплатні вистави, **повідомляє наш власкор Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.**

А ось міському голові Миколаєва Володимирові Чайці святкування затьмарило те, що на 220-річчя обласного центру не зміг приїхати міський голова Москви Юрій Лужков, якого оголошено персоною нон грата в Україні. Однак і без московського колеги гостей тут було чимало: сюди з'їхалися очільники багатьох міст та консули різних країн, **передає наш власкор Галина ПОРФИР'ЄВА**.

А у Луганську в рамках Дня народження міста відбувся XV обласний фестиваль національно-етнічних культур «Сузір'я злагоди» — у регіоні проживає 126 національностей та народностей, **передає наш власкор Алла АНТІПОВА.**

У Миколаєві з нагоди Дня міста жителі вийшли на парад.

Фото Олександра КРЕМКА (Укрінформ).

У Луцьку стартувала двомісячна загальноміська екологічна акція «Чисті двір, вулиця, місто — чиста Украина» *(Укрінформ)*

la Biennale di Venezia
66. Mostra Internazionale d'Arte Cinematografica

Фільм «Жінки без чоловіків», знятий за участю української компанії SOTA Cinema Group, здобув «Срібного лева» на Венеційському кінофестивалі

У НОМЕР

Масові отруєння: «чорний» перелік продовжується...

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

...Влад Присяжнюк — хлопчик повненький. Після себе залишає чисті тарілки. Коли після обіду за сином прийшла мати, його вже вмивали після блювоти. У сільській лікарні, куди доставили дитину, малюка змушені були приводити до тями. Йому стало зле, зіниці очей розширилися... Поки рятували Влада, батьки привели ще трьох дітей з такими само симптомами: нудота, блювота.

Ольга Василівна, бабуся двох онучок — Вероніки, якій лише 2,5 року, та Олі, їй 3,7, — хвилювалася чи не найбільше за інших.

— Ми тільки-но віддали дівчаток у дитсадок, — каже співрозмовниця. — Це вони третій день пішли. Дід забрав їх додому. Вони на подвір'ї гралися, а десь через годину попросили молочка. Щойно випили, як почалася блювота.

«Швидка» відвезла сестер до сільської лікарні. Потім усіх дітей доставили до інфекційного відділення Хмільницької районної лікарні.

— Усіх дітей доставили до нас з отруєнням середнього ступеня важкості, — каже начальник медичної служби Хмільницької районної лікарні Михайло Поліщук. — Перших четверо хворих ми прийняли о 23-й годині. Трохи згодом з цього ж села доставили ще двоє дітей. А о другій годині ночі госпіталізували сьому дитину з таким самим діагнозом — харчове отруєння.

Наступного дня, починаючи з шостої ранку, лікарі провели обхід всіх діток, які в день отруєння були в дитсадку.

До хворих одразу застосували інфузійну терапію, промили шлунок, приписали ентеросорбенти. Незважаючи на пізню годину, з Вінниці приїхала професор доктор медичних наук Ірина Незгода. Було далеко за північ, коли вона обстежувала пацієнтів.

Що ж їли діти в день отруєння?

Завідувач епідеміологічного відділу Вінницької обласної санепідемстанції Степан Томін каже:

— Перші результати аналізів показали, що етиологічним чинником є умовно патогенна флора. За певної концентрації збудника бактерії можуть викликати отруєння організму.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

На знімку: деяких діток уже наступного дня після лікування батьки виводили на прогулянку.

Фото автора.

Коментар

Степан Томін, завідувач епідеміологічного відділу Вінницької обласної санепідемстанції:

— Результати досліджень показали, що в дітей з Уланова, на щастя, не виявлено ні сальмонели, ні шигели чи, боронь Боже, холери. У трьох потерпілих виділена умовна патогенна флора. Саме ці мікроорганізми можуть спричинити захворювання. У решти семи хворих гастритична форма отруєння.

Парад вишиванок і борщів

Дух народу в колір заплете,
Проросте і піснею, і цвітом...
А над світом, гляньте,
а над світом —
Знов борщівське вишиття
цвіте.

Ці рядки з поезії місцевої поетеси Ганни Костів-Гуски, що з Борщева на Тернопільщині, присвячені знаменитій на весь світ борщівській вишивці. Уже третій рік поспіль у другу неділю вересня у цьому райцентрі відбувається фольклорно-мистецьке свято «В Борщівському краї цвітуть вишиванки».

Місцеве вишивання — феноменальне явище. Під час III етнографічної науково-практичної конференції «Борщівська вишита сорочка в контексті українського національного костюма» науковці переконували: свої початки вона бере від трипільської культури. Унікальні речі кінця XIX — початку XX століть представлено і на виставці в місцевому музеї — понад 70 шедеврів вишитого одягу.

З усього видно: тут «підростає» гідний конкурент Сорочинському ярмарку. І старий, і малий — у вишиванках. На багатьох — справжні раритети з бабусиних скринь. Їх бережуть, передають у спадок, пишаються не менш як хтось матеріальними статками. Адже за борщівським вишиттям полюють мистецтвознавці, колекціонери, їх вивозять за кордон. У ньому — генетичний код роду, традиції, історія краю.

...Вчителька-пенсіонерка із Більче-Золотого Ганна Матійчук — у вишиванці своєї матері та білій перемітці, головному уборі. Її донька Ольга, також педагог, — у вишиванці бабусі. А десятирічна внучка пані Ганни Оленка — в сучасній вишиванці. Сорочка глави роду — у традиційному для цієї місцевості чорному кольорі. «У нашому краї, — розповідає Ганна Миколаївна, — сім поколінь жінок мали носити чорні сорочки, бо в давнину чоловіче населення вирізали татари. У чорній сорочці наречена брала шлюб, у ній також жінки відходили в інший світ. Ми вже, мабуть, десяте покоління, але давні сорочки бережемо. Я свою передам онучці»...

У фольклорно-мистецький фестиваль органічно вплелося і свято борщу. Адже місцеві переконані, що назва їхнього міста походить від традиційної української страви. Кожне село привезло свої борщі, вареники, пампушки, налисники. І той, хто подужав скуштувати хоч декілька видів борщу, авторитетно стверджував: у кожної господині він свій, фірмовий.

Ініціатора й організатора свята голову Борщівської РДА Івана Чепесюка також зігріває і береже вишита маминими руками сорочка. У вишиванках і голова облдержадміністрації Юрій Чижмарь, і голова облради Олексій Кайда. Пасують вишиванки і керівникам генерального спонсора свята — ТОВ «Скала—Knauf» — виконавчому директору Ігореві Балафіну та заступнику генерального директора Володимиру Федорчуку. Гірничому інженеру Ігореві Балафіну, котрий приїхав до Борщева з Донеччини, до душі місцеві традиції. Він завітав на свято з дружиною і донечкою Марійкою, також вбраною в український стрій. Узагалі, без «Скали», яка на проведення свята щороку виділяє чималу суму, воно не було б таким яскравим і масштабним.

У рамках свята на базі місцевого ліцею урочисто відкрили навчально-практичний будівельний центр Knauf. З допомогою фірми повністю реконструйовано приміщення центру, оснащено найновішим обладнанням, меблями, комп'ютерами, виділятиме фірма для навчання і свої будівельні матеріали. Готуватимуть тут монтажників гіпсокартонних плит. Цього року набрали дві групи. Фахівці, які вміють працювати з матеріалами Knauf, а вони набувають дедалі більшої популярності в Україні, поки що дефіцитні в будівельних організаціях.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

На знімку: вчительська родина Матійчуків.

Фото автора.

Золота рибка — спекулятивна і підакцизна

БАЛАНС ТИЖНЯ

**** На міжбанківському ринку американський долар подешевшав до тритижневого мінімуму (8,42—8,50 гривні) — про слово-золото.***

**** Україна піднялася в рейтингу Всесвітнього банку стосовно провадження бізнесу — про мовчання ягнят.***

**** Заборгованість з виплати заробітних плат на економічно активних підприємствах становить 804,3 мільйона гривень — про товстий натяк.***

Зелений обвал

Долар США програв гривні за день одразу 3,8 відсотка, сягнувши курсу, який спостерігався 21 серпня цього року. На думку експертів, з якою важко не погодитися, на результат головно вплинула заява глави Нацбанку Володимира Стельмаха щодо наміру продати у вересні для підтримки гривні мільярд доларів США. Не інакше як слово-золото. Запроваджено, як на мене, більш прогресивний механізм інтервенцій на валютний ринок. Регулятор продавав «зелені» не за фіксованим курсом, що дотепер підбурювало спекулятивні операції, а від максимального, тож середня ціна «зеленого» потягнула на 8,3223 гривні за результатами першого аукціону. Висновки, звісно, робити передчасно, бо задовольнили лише 26 відсотків заявок, але вже той факт, що іноземні банки продавали інвалюту за більш низьким курсом — це добра вість. І для Нацбанку, якому належить до кінця року забезпечити наявність 30 мільярдів доларів США валового золотовалютного резерву. І для вкладників, яким треба розквитатися за кредити.

Кажуть, Нацбанк став заручником лукавої політики. Але, як на мене, рацію має професійний банкір Сергій Тігіпко, який вважає, що регулятору забракло послідовної професійної роботи. Інакше ми не мали б шаленого тиску на гривню в липні, позбучої рекапіталізації банків у серпні, нам би не загрожувала друга девальваційна хвиля. А її не уникнути, якщо Нацбанк не перейде до активної та зваженої торгівлі інвалютою.

І чи треба бути банкіром, щоб дійти висновку, що за падіння промисловості на третину, але незмінного виторгу інвалюти, в країні відбувається її банальний перетік з безготівкового ринку на готівковий! Де тут професіоналізм регулятора, який покликаний для того, щоб захистити людей від різких коливань валютного курсу?

Що тобі побажати?

Минулого тижня Україна піднялася зі 146-го на 142-ге місце в рейтингу Всесвітнього банку з промовистою назвою: «Провадження бізнесу-2010: здійснення реформ у важкі часи». Як запевнив котрийсь народний депутат, хотіли, звісно, більшого. Ну просто як футболісти нашої збірної, котрі дуже хочуть вигравати, але не можуть.

Ми й справді досягли б істотнішого результату, якби бізнес не потерпав повсякчас від стрибків валютного курсу (на них, до слова, заробляє й уряд, виконуючи бюджетні зобов'язання). Якби набрав чинності законопроект «Про внесення змін у деякі закони України щодо сприяння підприємницькій діяльності». Якби уряд не забарився з прийняттям більш як двох десятків нормативних актів, які полегшують роботу бізнесу, але ухвалені лише наразі. Цьогоріч дещо спрощено дозвільну систему, дещо лібералізовано митну політику, прийнято Закон України «Про акціонерні товариства». Але ті країни, що очолюють рейтинг Світового банку, до всього ще й володіють чітким механізмом урегулювання комерційних суперечок, свято сповідують рівність майнових прав, мають просту і зрозумілу процедуру банкрутства тощо. Нам працювати і працювати. А ми ніби розраховуємо на золоту рибку: нехай створить технопарки, зменшить кількість ліцензованих видів підприємницької діяльності, забезпечить перемогу в конкурентній боротьбі і т. д., і т. п.

Бажання нездійсненні: Криза!..

Життя мудріше

Звітного тижня профспілки вивели на центральну площу столиці невдоволених невиплатою заробітної плати. А хто сумнівався в тому, що дорогою на вибори Президента країни обійдеться без пікетів? Тим паче є три інформаційні приводи: вибори, традиційне загострення становища на ринку праці восени і поточна заборгованість підприємств за цією статтею приблизно у 1,5 мільярда гривень. При цьому всі мають скласти дуже товстий натяк для електорату: мовляв, уряд через бездількість не керує ситуацією. Факти, однак, вказують на протилежне. Не дивно, що міністр праці та соцполітики збирається усунути до кінця року заборгованість у держсекторі. І це не пусті побажання вже тому, що станом на 4 вересня така заборгованість становила лише 86 мільйонів гривень. Левова частка боргів (804,3 мільйона гривень), за даними Держкомстату, зосереджена на економічно активних підприємствах, власники яких переважно й опонують уряду. Його дії не тягнуть на класичні антикризові, але зрозуміло, що активність уряду обмежена курсовою нестабільністю так само, як активність Нацбанку обмежується нерозважливою бюджетною політикою.

Поза тим життя мудріше за політичні чвари. Наразі різко підскочили світові ціни на нафту і бензин. Не тенденція, звісно, але вже сигнал для тих, хто бачить у підвищенні акцизів на пальне джерело доходів для підвищення мінімального розміру заробітної плати і прожиткового мінімуму. Як на мене, акцизів не чіпатимуть, а ціни на бензин у роздрібній торгівлі і без того зростатимуть, у міру кон'юнктурних коливань на європейському ринку. Золота рибка — це в казці, а в житті вона — спекулятивна, підакцизна, кон'юнктурна.

Сергій ВЛАД.

Мал. Вадима СИМИНОГИ.

Відбувається банальний перетік валюти з безготівкового ринку на готівковий!

Покликання — захистити і врятувати

17 ВЕРЕСНЯ — ДЕНЬ РЯТІВНИКА

Напередодні професійного свята сильних, мужніх і безстрашних кореспондент «Голосу України» побувала у підрозділах рятівників й зустрілася з начальником Головного управління МНС України у Черкаській області генерал-майором служби цивільного захисту Віктором ГВОЗДЕМ (на знімку).

— Вікторе Михайловичу, святковий день календаря ваші колеги і підлеглі, як завжди, зустрічають у повній бойовій готовності — організаційній, технічній, психологічній. Що нині є найважливішим і найактуальнішим для черкаських рятівників?

— Сьогодні, як і вчора, для підрозділів служби цивільного захисту найголовніші завдання — попередити надзвичайні ситуації, захистити і врятувати громадян, котрі потрапили у біду. Кожна людина повинна відчувати свою захищеність у життєвому середовищі. Забезпечити їй цю впевненість — наш найперший обов'язок. Щодо поточних справ, то вони змінюються щодня і щотижня. Зараз, наприклад, співробітники нашого управління надають комплексну допомогу Умані у забезпеченні пожежної та техногенної безпеки. У це місто на святкування Нового року за іудейським літочисленням впродовж тижня очікуємо до 25 тисяч прочан-хасидів з усіх кінців світу. Така кількість приїжджих — велике навантаження на 87-тисячне місто. В обрядах хасидів часто використовується відкритий вогонь. У певні години святкування Нового року віруючим забороняється не лише прагнути, а й гасити його. Навіть коли у помешканні на очах прочан спалахує пожежа. Чимало інших релігійних табу створюють небезпеку як для гостей Умані, так і для її жителів. Ось чому підрозділи Головного управління МНС у Черкаській області працюють нині за посиленим варіантом несення служби.

— Це буде завтра, а якщо оглянутися: які напрацювання, тенденції характерні для роботи служби цивільного захисту-2009?

— Ми підбили підсумки своєї діяльності за 8 місяців. Цього року вдалося добитися позитивної динаміки змін у сфері життєзабезпечення населення. На 50 відсотків менше виникло надзвичайних ситуацій, на 17,7 — надзвичайних подій. Майже на 12 відсотків поменшало пожеж, на 33 — менше загинуло на них людей. Трагічні випадки на водних об'єктах зменшилась на 12 відсотків. Розуміємо, що нам потрібно й надалі посилювати упереджувальну, профілактичну роботу, щоб звести до мінімуму ризики і непередбачувані події. У цьому руслі дієво здійснюються обласні програми, такі як «Забезпечення пожежної безпеки в області на період до 2010 року», «Безпечне житло», виконується розпорядження голови облдержадміністрації Олександра Черевка «Про створення місцевих пожежних команд в населених пунктах області».

— Для сільської місцевості це надзвичайно важливо, адже більшість пожеж трапляється саме там, чи не так?

— Справді, понад 70 відсотків усіх пожеж в області виникають у селі. Щоб виправити це становище, ми розпочали планомірну роботу зі створення місцевих пожежних підрозділів. Як я вже зазначав, значну підтримку та допомогу у цьому ми отримали від облдержадміністрації, районних органів влади, сільських рад, керівників сільгосппідприємств. Результат спільних зусиль вразив навіть скептиків (були й такі). Упродовж першого півріччя у районах активно запрацювало 18 міжгосподарських пожежних команд!

— Вікторе Михайловичу, велику тривогу викликають також лісові пожежі. Яких організаційних заходів вживає управління, щоб зберегти зелену окрасу нашого краю?

— Проблема протипожежного захисту лісів залишається для нас вельми актуальною. На території області знаходиться 279 тисяч гектарів лісових масивів. У 10 держлісгоспах області діють 20 пожежно-лісових станцій, на озброєнні яких перебуває 31 одиниця пожежної техніки. Однак тільки своїми силами лісівники не в змозі впоратися з масштабною вогняною стихією. З початку року у лісах виникла 291 пожежа на загальній площі понад 50 гектарів. Основні проблеми під час гасіння пожеж виникають саме в координації та взаємодії різних служб. Тому влітку цього року спільно з обласним управлінням лісового та мисливського господарства, а також з участю керівників Черкаського району, правоохоронців та інших відомчих організацій провели у лісовому масиві поблизу села Думанці командно-штабні тренування з розгортанням штабу з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, пов'язаних з лісом.

На прикладі складної змодельованої ситуації пройшли добрий вишкіл керівники різних ланок. У непростій ситуації вони самі визначали вирішальні напрями своїх дій, а також залучених сил. Вперше під час тренування ми відпрацювали взаємодію зі спеціальною авіацією та провели дії, спрямовані на евакуацію населення із небезпечної зони. Крім цього заходу, разом з лісівниками ми провели 14 спільних навчань, 117 рейдів та патрулювань.

— Масштаб робіт, здійснюваних працівниками МНС, вражає. Однак є ахіллесова п'ята, з котрою впоратися дуже важко. Це загибель людей на воді.

— Ви маєте рацію. Щорічно на річках та водоймах України гине понад 2,5 тисячі осіб, з них близько десяти відсотків — діти. Це дуже сумна статистика. У Черкаській області щороку приходить біда приблизно до 100 родин. І виправити цю тяжку ситуацію поки що непросто. Бо на Черкащині налічується 1037 річок, 2314 ставків, 38 водосховищ, на берегах яких розташовано 366 населених пунктів. Водночас місцевими органами виконавчої влади визначено та зареєстровано лише 81 місце масового відпочинку людей на водних об'єктах і лише п'ять з них відповідають вимогам безпеки і можуть класифікуватися як пляжі. Це чотири пляжі у Черкасах і один у місті Сміла. Тільки уявіть: на майже 400 населених пунктів 5 сертифікованих місць відпочинку!

Але ми не сидимо склавши руки. Продовжуємо співпрацювати з владою на місцях, з керівниками підприємств та організацій, котрі використовують водойми з виробничою чи оздоровчою метою або для відпочинку громадян. Проводимо роз'яснювальну, просвітницьку роботу серед населення, адже основна маса нещасних випадків на воді трапляється з людьми, котрі перебували у нетверезому стані, нехтували правилами безпеки. Причини загибелі дітей також ненові: легковажні батьки залишають малюків без нагляду... Словом, проблема ця комплексна, багатогранна, і вирішувати її потрібно не лише працівникам МНС, а всім органам влади та місцевого самоврядування, громадським організаціям.

Інтерв'ю провела
Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

Фото надане прес-службою Головного управління МНС у Черкаській області.

ТІЛЬКИ ФАКТИ

Протягом 8 місяців поточного року особовий склад піротехнічної групи аварійно-рятувального загону спецпризначення активно виконував бойові завдання щодо ліквідації боєприпасів часів Другої світової війни. Всього з початку року виявлено та знищено 597 боєприпасів, а саме: 416 артилерійських снарядів, 86 мінометних мін; 34 гранати; 3 авіаційні бомби; 59 інших вибухонебезпечних предметів.

Відділення радіаційного, хімічного та біологічного захисту виконало 45 виїздів, з яких 29 на проведення демеркуризації. Зібрано близько 5 кілограмів ртуті.

ТІЛЬКИ ФАКТИ

Протягом 8 місяців 2009 року пожежно-рятувальні підрозділи щоденно виїжджали більш як 20 разів, тобто кожні 69 хвилин.

Середній час прибуття пожежно-рятувальних команд до місця виклику склав близько 12 хвилин. Середній час ліквідації надзвичайної події з моменту прибуття екіпажів на місце — 23 хвилини.

ВІСТІ З СУМЩИНИ

Вони стали обличчям міста

Нині Суми прикрашені бігбордами з портретними фотознімками родин—переможців акції «Стань обличчям Сум», яка проходила під патронатом міського голови Геннадія Мінаєва. І на кожній світлині — присвячене рідному місту гасло. Усього переможцями визнано 10 родин, про які тепер знають всі сумчани та гості міста. Чимало пропозицій та проектів безпосередніх учасників акції щодо поліпшення життя у рідному місті (надання яких передбачалося умовами конкурсу), міська влада, за словами очільника Сум, готова втілювати в життя хоч завтра. Так, скажімо, кожна пара молодят, що стає на рушник, має висадити в Сумах по дереву. А це щороку новий парк з 1500 дерев... І таких земних ідей сумчани фактично подарували владі більше сотні.

Пам'ять старих вулиць

У Сумах побачило світ унікальне видання «Суми. Пам'ять старих вулиць». Це складова видавничого проекту, перша частина якого «Суми. Вулицями старого міста» мала нечуваний успіх в багатьох регіонах держави. У виданні вперше представлені маловідомі документи, унікальні світлини та інші ілюстровані матеріали. З ініціативи Сумської обласної громадської організації «Центр соціально-гуманітарних досліджень «Рідний край» та фінансової підтримки Сумської міської ради авторський колектив, працівники музеїв, архівів та місцеві краєзнавці зібрали неоціненні матеріали, що висвітлюють сумську історію і долі наших пращурів від початку заснування Сум — з XVII й до кінця XIX століть.

Керівник філії банку шантажувала підприємця

Правоохоронці Сумщини зупинили протиправну діяльність керівника однієї кредитно-фінансової установи, внаслідок якої завдано збитків суб'єкту підприємницької діяльності на суму, що більш як у 250 разів перевищує неоподатковуваний мінімум. Виконуючи обов'язки керуючого однієї з сумських філій АКБ «Національний кредит», громадянка А., зловживаючи службовим становищем, вимагала від приватного підприємця, громадянина М., який мав на розрахунковому рахунку у зазначеній філії грошовий залишок у сумі понад 312 тисяч гривень, перерахувати 30 відсотків від зазначеної суми на рахунок філії АКБ «Національний кредит», за нібито надані йому інформаційні послуги. За цю «щедрість» новоспечена «благодійниця» милостиво надавала вкладнику можливість вільно розпоряджатися рештою власних коштів. Під тиском махінаторші підприємець змушений був «добровільно» перерахувати зазначену суму на запропонований нею рахунок. Внаслідок дій банкірші-спритниці суб'єкту підприємницької діяльності М. було завдано збитків на 93750 гривень. Проти неї Сумською обласною прокуратурою порушено кримінальну справу, за якою колишній банкірші світить ув'язнення терміном від п'яти до восьми років.

Владислав ЖМУРКОВ.

Узбекистан з метою залучення іноземних інвестицій у республіку прийняв рішення виставити на аукціон понад 150 родовищ твердих корисних копалин, розташованих у різних регіонах, зокрема, це родовища вольфраму, літію, стронцію тощо

У I півріччі 2009 року ВАТ «Вінницягаз» зменшило втрати природного газу на 16,358 тис. куб. м. проти минулорічних показників, *повідомив виконуючий обов'язки голови правління ВАТ «Вінницягаз» Ігор Марчак*

РЕЗОНАНС

Зупинка на півдорозі

Після публікації статті «Безплотинні та каскадні ГЕС — альтернатива атомної і теплової енергетики» («Голос України» за 26.05.09 р.) редакція не отримала очікуваної від Кабміну відповіді. Вочевидь, йому не до таких «дрібниць», як енергозбереження.

Відгукнувся Іван Табунщик із села Перово Сімферопольського району:

«Є ГЕС із вакуумним гідроприводом — альтернатива всім видам наявних і проектованих електростанцій.

Мій винахід (Вакуумний гідропривід Табунщика Івана Пахомовича) здатен виробляти електроенергію за рахунок вакууму, що впливає на рідину, яка, у свою чергу, діє на лопаті гідротурбіни, а та, обертаючись, впливає приводом на електрогенератор, який виробляє електроенергію.

Для виготовлення такого агрегату не потрібні мільйони. Моя ГЕС — малозатратна, робота її екологічно чиста, безпечна й не потребує жодної іншої енергії, крім вакууму, який виробляє сама. Вакуумний гідропривід може бути використаний для транспортних наземних і водних засобів і працювати цілодобово будь-якої пори року. На винахід маю патент.

А ось патент на більш удосконалений винахід, вважаю, навмисно не видає «Український інститут промислової власності» і Департамент інтелектуальної власності. Судові розгляди тривають уже четвертий рік. Доцільність мого винаходу може підтвердити Департамент інновацій і трансферу технологій».

На запит «Голосу України» відповів Микола Паладій, голова Державного департаменту інтелектуальної власності Міністерства освіти і науки *(цитуємо із скороченнями)*.

«Держдепартамент розглянув листа, в якому міститься прохання прокоментувати ситуацію стосовно винаходів Табунщика І.П.

Набуття права інтелектуальної власності на винахід засвідчується патентом. Він видається в разі відповідності заявленого винаходу умовам патентоздатності, а саме, є новим, має винахідницький рівень і є промислово придатним.

Табунщик І.П. 08.02.2006 подав заявку на винахід «Універсальна руслова ГЕС». У ході проведення експертизи заявником вносилися суттєві доповнення.

Змінені матеріали були прийняті закладом експертизи як окрема заявка на винахід «Вакуумний гідропривід Табунщика Івана Пахомовича».

Винахіднику видали деклараційний патент №1812 на корисну модель «Універсальна руслова ГЕС». На цьому діловодство було завершено.

За окремою заявкою Табунщик мав надати додаткові матеріали, що роз'яснюють суть оновленого винаходу.

Проте він на запит експертизи не відповів і не подав клопотання про продовження чи поновлення строку подання додаткової інформації. Натомість почав скаржитися.

Заклад експертизи діяв відповідно до закону та правил розгляду заявок. При цьому майнові та немайнові права Табунщика І.П. не були порушені.

Принагідно повідомляємо, що у Сімферопольському районному суді АРК розглянута адміністративна справа за позовом Табунщика до Державного підприємства «Український інститут промислової власності» (заклад експертизи) та експертів про визнання дій посадових осіб необгрунтованими та незаконними стосовно згаданих заявок на винаходи. У задоволенні позову відмовлено».

Схоже, Іван Пахомович таки не виконав законні вимоги експертизи. Шкода. Його вакуумний гідропривід, належним чином запатентований, може істотно вплинути на рівень енергобезпеки країни.

Залишається сподіватись, що автор ноу-хау доведе свою справу до логічного завершення.

Іван ІЛЛЯШ.

ПЕРСПЕКТИВИ

Тепло допоможуть зберегти Євросоюз та ООН

Громади двох населених пунктів Коломийського району — селища Отинії і села Пилипи — підписали угоди про партнерство з проектом «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду» (СВА), який фінансується Європейським Союзом, співфінансується та впроваджується Програмою розвитку ООН в Україні (ПРООН). В Отинії завдяки участі в цьому проекті поміняють вікна у дошкільному закладі, а в Пилипах — впровадять енергозберігаючі технології у школі. Вартість проекту отинійців — понад 127 тис. грн., з яких внесок громади становить більш як 6 тис. грн. Громада Пилипів назбирала близько 4 тис. грн. на свій проект, а коштує він понад 76 тис. грн. Згідно з угодами, місцева влада профінансує громадські ініціативи на суму понад 91 тис. грн., а проект СВА виділить на їх втілення більш як 101 тис. грн. Загалом в області проектом СВА підтримано ініціативи 40 сільських громад.

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківська область.

Воду із свердловини «качає» вітряк

ДОСВІД

Два вітряки, біоустановка для виробництва газу із гною, сонячні батареї, котли для спалювання подрібненого гілля дерев, установка для виготовлення біодизеля з олійних культур, тепловий насос для використання геотермальної енергетики землі — всі ці види альтернативних джерел енергопостачання запроваджуються в одному населеному пункті Вінниччини, селі Северинівка, що у Жмеринському районі.

Верба — найдешевше паливо

— Ми намагаємося максимально відійти від традиційних джерел енергопостачання, — каже сільський голова Северинівки Олександр Христюк. — Наприклад, чотири роки тому село газифікували. Але вже нинішньої зими приміщення сільради і дитячого садка не будемо опалювати газом. Дуже дорого. Встановлюємо котли, що працюють на подрібнених гілках дерев. Маємо машину для подрібнення тріски. У таких котлах горить усе, навіть оте сухе бадилля будяків, що ви бачили за селом на території занедбаних тваринницьких ферм.

Щоб мати запас сировини, нинішньої весни посадили дві тисячі саджанців енергетичної верби. «Таке дерево швидко росте, так само швидко відновлюється, його будемо використовувати для спалювання у котлах, — продовжує сільський голова. — Я категорично проти того, щоб вирубувати і спалювати ліс, як це подекуди робиться. Щодо лісів, то їх, на мою думку, безпідставно віддібрали в територіальних громад. Тепер ними користуються інші, громада від того не має, даруйте, навіть тріски. А садили й доглядали свого часу ці ліси наші батьки й діди. Плоди пожинають підприємливі люди. Але це, як кажуть, інша тема».

На останній сесії встановили пільги фронтовикам на оплату за воду. Кожен із них має право безкоштовно використати протягом місяця два кубометри води.

Дитсадок та амбулаторія за воду не платять

Торік у Северинівці завершили будівництво нового водопроводу. Водопровідні мережі розтягнулися по селу майже на тридцять кілометрів. Для їхнього обслуговування створили комунальне підприємство «Северинівське». «Особливістю нашого водопроводу є те, що воду з артезіанської свердловини допомагає качати вітряк, — каже керівник комунгоспу Леонід Ратушняк. — Вітряк працює паралельно з електронасосом. Якщо насос включаємо тільки у нічні години, з десятої вечора до п'ятої ранку — в такий час найдешевший тариф сплати за електрику, — то вітряк крутить своїми лопатями день і ніч без зупинки. Звичайно, вітряк виконує меншу частинку роботи, але економія все одно відчутна.

— Завдяки такій економії у нас з'явилася можливість звільнити від сплати за використану воду дві бюджетні установи — дитячий садок та амбулаторію, — зазначає сільський голова. — На останній сесії прийняли ще одне рішення — встановили пільги фронтовикам на оплату за воду. Кожен із них має право безкоштовно використати протягом місяця два кубометри води.

Струм для спортзалу, — продовжує Олександр Христюк, — вироблятиме вітряк. Уже встановили його. До речі, робили це силами своїх сільських спеціалістів. Хоч вітряк іноземного виробництва, хлопці вникли у всі тонкощі. Випробували. Працює, як треба.

Газ — із гною, дизель — з ріпаку

Дві біоустановки випробували в Северинівці. Одну з них — для виробництва газу із гною — встановили поруч із приміщенням пожежного депо. Його планують обігрівати саме таким видом палива. «У місцевому сільгосппідприємстві є свиноферма, — каже сільський голова. — Невелика, приблизно на сто голів. Гною вистачить, кажуть фахівці. Раніше доводилося чути, що газ можна виробляти з коров'ячого гною, бо він має густішу фракцію. Але ми переконалися в тому, що й із свинячої «жижі» горить блакитний вогник. Після випробування виробники установки ще допрацьовують технологію. З часом запустимо її в дію.

Перші десятки літрів дизельного пального з ріпаку виробили в селі на іншій установці. Її запропонували науковці Вінницького національного технічного університету. Це їхня розробка і їхнє виробництво. Поки що також тривають роботи з налагодження й удосконалення роботи біодизельної установки. Науковці обіцяють селянам забезпечити їх дизпаливом з альтернативних джерел — олійних культур.

Земля теж дає тепло

Використати геотермальну енергетику землі для обігрівання приміщення сільської амбулаторії запропонували підприємці однієї з фірм Вінниці, які реалізують теплові насоси. «Більше половини коштів, а це сто тисяч гривень, ми вже знайшли на придбання такого насоса, — сповнений оптимізму сільський голова. — Тепер шукаємо решту, треба ще шістдесят тисяч гривень. Тоді будемо обігрівати амбулаторію теплом землі».

Співрозмовник так пояснив технологію роботи теплового насоса: в землю на відповідну глибину закопують електроди, з їх допомогою тепло передають далі в насос, який поставляє його в приміщення. «Звичних батарей опалення в амбулаторії не буде, — пояснює Олександр Христюк. — Для опалення використаємо принцип так званої теплої підлоги. Від неї буде йти тепло по всьому приміщенню. Лікарі кажуть: головне, щоб ноги були в теплі. От ми й перевіримо їхнє твердження».

Звідки гроші в сільради?

Сільським головою Олександра Христюка вперше обрали у 2002-му. Відтоді він жодного дня не сидів склавши руки. «Я міг би плакатися так само, як це робить дехто з моїх колег, — каже співбесідник. — Мовляв, немає грошей, а без них нічого не зробиш. Але в нас у селі понад дві тисячі мешканців. Більшість із них підтримали мене і чекають, що я зроблю для громади. Ми з депутатами пішли тим шляхом, на якому, як кажуть, лежать гроші навіть у наш непростий час. Їх треба тільки зуміти взяти».

В області вже понад п'ять років проводять конкурси територіальних громад. Северинівка постійно бере в них участь. Такі само проводять у масштабах держави. Брали участь і в міжнародному конкурсі благодійного фонду «Східна Європа». На ньому теж северинівська громада представила свій проект «Відновлювальні та альтернативні джерела енергії». Стала одним із переможців. У нагороду отримали сто тисяч гривень. На ці кошти придбали згадані два вітряки та біоустановку для виробництва газу із гною. «Це тільки на перший погляд здається, що так усе просто: підготував проект, подав на конкурс — і отримуй гроші. Справа надзвичайно клопітна, бо за кожну гривню доводиться звітувати. До того ж її можна використати тільки на те, на що передбачено у проекті. Але ж не замочивши ніг, не зловиш рибу».

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

На знімку: ініціатор створення енергонезалежного села керівник Северинівської громади Олександр Христюк.

Фото автора.

КОМЕНТАР

Григорій ЗАБОЛОТНИЙ, голова Вінницької облради:

— Заохочуючи територіальні громади до участі в конкурсі, ми надали їм реальну можливість поліпшити життя людей за рахунок коштів обласного бюджету. Тільки на останній сесії з додаткових надходжень депутати виділили для нагородження переможців конкурсу 500 тисяч гривень. Щоб підготувати матеріали на конкурс, треба на місцях визначитися з найбільш наболілою проблемою, що є в тому чи іншому населеному пункті, накреслити шляхи її розв'язання й обгрунтувати фінансовий бік справи. Все це відобразити у проекті, який подати до обласної ради. Однак одні громади, як згадана вище Северинівська, беруть активну участь у конкурсі, на відміну від деяких сільрад, які за цей час не подали жодного проекту. Северинівку вже назвали населеним пунктом, не залежним від традиційної дорогої енергетики. Це перше в області село, де прагнуть поєднати низку альтернативних джерел енергопостачання. Такий досвід заслуговує на поширення. Після реалізації всіх задумів місцевою громадою ми обов'язково ознайомимо з роботою керівників інших сільських населених пунктів. Але без активності керівника громади, сільських депутатів камінь з місця не вдасться зрушити.

Северинівку вже назвали населеним пунктом, не залежним від традиційної дорогої енергетики

Два життя однієї шахти

Уперше в практиці вуглевидобутку СНД і Європи за неповних п'ятнадцять місяців відновлено роботу зруйнованої раптовим підземним вибухом єнакіївської шахти імені Карла Маркса. Нині вона є базовою із впровадження механізованого видобутку вугілля в умовах крутого падіння

ВІТЧИЗНЯНИЙ СТИЛЬ

Уже можна говорити про те, що шахта імені Карла Маркса державного підприємства «Орджонікідзевугілля» Донецької області зі своїми подіями початку минулого літа і нинішньої осені ввійде в хрестоматію українського вуглевидобутку як далеко не буденна подія з вирішення низки неординарних завдань. На першому етапі — порятунок людей, що дало змогу вивести на поверхню всіх шахтарів, котрі залишалися живі після страшенного вибуху. Друга — менш ніж через п'ятнадцять місяців після аварії оновлена, технічно переоснащена шахта знову починає видобуток вугілля.

Це був справжній інженерний подвиг

Усе розпочалося на світанку 8 червня 2008 року. Тоді тут стався раптовий підземний вибух надпотужної сили: тамтешнє підприємство небезпечне щодо раптових викидів вугілля, газу і вибуховості вугільного пилу.

Уже пізніше фахівці встановлять, що така аварія не мала аналогів у практиці вугільних шахт СНД. Особлива складність ведення рятувальних робіт **(на знімку)** і ліквідації аварії, що виникла на шахті, полягала в тому, що потужний вибух метаново-повітряної суміші стався у верхній частині клітьового вантажно-людського ствола, за 20 метрів від поверхні. Це призвело до цілковитого руйнування комплексу надшахтної споруди клітьового ствола, пошкодження копра, руйнації всіх високовольтних кабельних вводів, котрі подають електроенергію в шахту, пошкодження повітряних та водовідливних трубопроводів, виведення з ладу чотирьох центральних водовідливних комплексів, обвалу гірських порід. Це була справжня катастрофа.

Треба було діяти негайно, а головне — неординарно. І з цим сповна впоралися люди Мінвуглепрому, які очолили рятувальні роботи. Директор департаменту охорони праці та з надзвичайних ситуацій Ігор Ященко, начальник управління енергомеханічної служби Олександр Рубель, керівник департаменту координації та організації робіт Віктор Держак. Під керівництвом міністра вугільної промисловості Віктора Полтавця за час порятунку людей було проведено 72 засідання технічної ради. Над тим, як визволити робітників, врятувати гірничі виробки, працювали науковці, експерти, проектувальники. Щохвилини потрібні були свіжі ідеї, небуденні рішення, і негайне втілення їх у життя.

Такого ще не траплялося у світовій вугледобувній практиці, коли для відкачування води із затопленого горизонту з поверхні на глибину один кілометр було опущено і введено в дію п'ять колон трубопроводів з насосними установками. Ще одна безпрецедентна технічна новинка, якої не знала досі гірнича практика, також була застосована тут. На армуванні шахтного ствола спеціалістам дивом удалося встановити потужний стаціонарний насос ЦНСШ-80, українського заводу «Південгідромаш», і значною мірою завдяки цьому також удалося врятувати і людей, і шахту.

— Це був справжній інженерний подвиг фахівців галузі. Рятувальників і спеціалістів з екстремального ведення гірничих виробок, — резюмує ті події директор департаменту Мінвуглепрому Віктор Держак.

А міністр був проти

Звичайно, що найлегше було — покинути копальню, яка забрала життя тринадцяти шахтарів, завдала стільки клопотів галузі. І не секрет, що практично всі розраховували, що так воно й буде. Надто складні були наслідки раптового підземного вибуху. Підземна стихія стерла з лиця землі долю цілого трудового колективу.

Дещо іншої думки щодо всього цього був міністр Віктор Полтавець. Досвідчений керівник звернув увагу на те, що довкола зруйнованої копальні розташовується велике шахтарське селище, в якому мешкають близько п'ятнадцяти тисяч гірників та їхніх родин. Жодних інших підприємств поблизу немає. А як тоді бути людям, їхнім сім'ям? З чого їм жити? Куди подітися?

Міністр, як мовиться, врахував усі «за» і «проти», окрім того, надзвичайно дорожив тим особливим почуттям шахтарської дружби і солідарності, яке, бачив, жило, міцніло в людях, яких іще більше, схоже, згуртувала спільна біда. Гірники регулярно зверталися до нього з колективними проханнями: «Відбудуйте нам шахту. Ми хочемо працювати на своїй рідній копальні».

Це була шахта з великою трудовою біографією. Для багатьох із них вона стала часткою життя. Щиро по-людськи міністр колег-шахтарів добре розумів.

Віктор Полтавець, будучи першим заступником голови урядової комісії з вивчення причин та усунення наслідків аварії на шахті імені Карла Маркса (головою комісії Кабінет Міністрів призначив Першого віце-прем'єр-міністра О. Турчинова), на одній із зустрічей з гірниками, їхніми родинами впевнено заявив: «Ми відновимо роботу шахти імені Карла Маркса. Хоч би яка важка була ця справа. Оскільки така воля вашого трудового колективу...».

Тому Мінвуглепром, за наполяганням В. Полтавця, влітку 2008 року, прийняв рішення: незважаючи на всі складнощі, ввести до складу діючих копальню імені Карла Маркса. Іншими словами, повернути людям роботу, державі видобуток надзвичайно цінного коксівного вугілля марки «ОС», якого відчувається гострий дефіцит в Україні. Зрозуміло, що керівник Мінвуглепрому не міг передбачити насування світової фінансово-економічної кризи, того, що вже незабаром так сутужно стане з ресурсами. На жаль, і скептиків тоді було значно більше, ніж тих, хто щиро повірив міністру.

> На відновлювальні роботи пішло менш як 80 мільйонів гривень. А щоб спорудити нову шахту, потрібно було б вкласти до 8 мільярдів гривень й урочистого дня пуску очікувати не 15 місяців, як нині, а значно довше.

Керівник Мінвуглепрому не раз порушував питання про необхідність надання допомоги стосовно відновлення виробничого процесу на пошкодженій шахті під час засідань уряду. Він аргументував, що для відбудови одного з найстарших в Донбасі вугледобувних виробництв потрібно інвестувати лише декілька десятків мільйонів гривень. А щоб, приміром, спорудити нову таку копальню, доведеться витратити в сотні, навіть тисячі разів більше коштів, зусиль робочої сили і механізмів. Віктор Полтавець особливо підкреслював, що за втраченими робочими місцями на шахті імені Карла Маркса стоять долі сімей шахтарів. І колеги-міністри підтримали керівника Мінвуглепрому.

Турботою про відбудову шахти пройнялася Прем'єр-міністр України Юлія Тимошенко, яка сама вже під час робочого спілкування з міністром не раз цікавилася у Віктора Івановича станом відновлювальних робіт на копальні в Єнакієвому.

Міністр призначив відповідальним за відбудову шахти імені Карла Маркса свого радника М. Алишева. Микола Олександрович за рік із лишком після червня 2008-го побував на об'єкті, напевно, з півсотні разів. Запальний і роботящий, з громовитим голосом і непосидючою вдачею, він, здавалося, піднімав на відновлення об'єкта в Єнакієвому замало не всю галузь. І ця складчина давала добрі результати. До речі, підсобити шахтарям копальні із ДП «Орджонікідзевугілля» не відмовлявся ніхто.

Не віриш сам — не заважай вірити іншому

Іноді підтинали крила лише маловіри. Особливо ті, хто найперший мав би, напевно, підставити Віктору Полтавцю та його команді плече в поверненні трудового ритму на шахті, яка давала життя добрій частині донецького міста. Який це створювало антураж, як впливало на загальну атмосферу підйому, котрий вдалося створити в системі Мінвуглепрому міністром, можна зрозуміти, відчути, лише ознайомившись з однією інформацією, яка з'явилася на сайті «УРА-Інформ. Донбас» о 17-й годині 36 хвилин 11 лютого, підкреслимо, вже нинішнього, 2009 року. Подаємо її без будь-яких купюр, мовою оригіналу:

«Губернатор Донецкой области Владимир Логвиненко не уверен, что государство профинансирует восстановление пострадавшей в результате подземного взрыва шахты имени Карла Маркса (Енакиево, Донецкая область). Как передает корреспондент «УРА-Информ. Донбасс», об этом он заявил сегодня, 11 февраля, в ходе своей пресс-конференции.

«Потому что если в прошлом году я видел перспективу, что эту шахту можно восстановить, то с учетом отсутствия бюджетных средств сегодня я перспективы не вижу», — отметил губернатор.

По его мнению, для восстановления шахты необходимо привлекать инвестора».

І все таки, напевно, нині найменше треба докоряти Володимиру Івановичу за ці слова. Як об'єктивна і тверезо мисляча людина, він сім місяців тому не міг, звичайно, повірити в те, що в умовах жорсткої стагнації всього народногосподарського комплексу держави, спричиненої зухвалою світовою економічною кризою, можна викроїти мільйони гривень на підняття з руїн цілої шахти, коли довкруги згорталися десятки, сотні ще недавно квітучих підприємств. А коли не віриш сам, чи справедливо було б обнадіювати інших, навіть будучи щирим патріотом рідного краю?

Схоже, Володимир Логвиненко не міг врахувати одного — особливого гарту Віктора Полтавця, для котрого понад усе — честь даного слова. Нині, на жаль, це поняття явно не в особливій пошані в сучасних керівників. А ось очільник Мінвуглепрому якраз людина того унікального, рідкісного, можна навіть сказати раритетного, десятка, для котрої відповідальність за обіцяне — понад усе.

— Знаєте, — розмірковує з приводу цієї ситуації директор департаменту охорони праці та із надзвичайних ситуацій Мінвуглепрому Ігор Ященко, — я за свій вік побував практично на кожній аварії, яка траплялася в галузі. Коли ж почув в Єнакієвому слова Віктора Івановича про те, що ми відродимо з руїн вугільне виробництво на шахті імені Карла Маркса, я, чесно кажучи, дещо теж засумнівався в тому, що це взагалі будь-коли можливо буде зробити. Позаяк аж занадто потужної сили стався підземний вибух. Катастрофа була надзвичайно серйозна. Потім, працюючи з Віктором Івановичем пліч-о-пліч, спостерігаючи за тим, як він уміло, наполегливо, а подеколи навіть із зусиллями, прокладає дорогу до відновлення виробництва на порушеній шахті, я зі щирим подивом і захопленням у душі аплодував цим особливим старанням, умінню керівника залузі знаходити виходи із, здавалося іноді, буквально безвихідних ситуацій.

— Мене повсякчас обнадіював і підтримував оптимізм міністра, його якась особлива, затята віра в те, що ми обов'язково маємо зробити все так, як запланували, — каже генеральний директор державного підприємства «Орджонікідзевугілля» Павло Череповський. — Майже п'ятнадцять місяців був режим надзвичайного стану в нашій вугільній кампанії. І мені найбільш приємно відзначити те, що особливою відповідальністю за долю шахти пройнялися прості наші роботящі шахтарі, ремонтники. Їх не брала втома, нікого не потрібно було закликати до позаурочного докладання зусиль. Вони трудилися так, що іноді мені доводилося віддавати команди про відпочинок. Ті із шахтарів об'єднання, хто не брав участі в ліквідації наслідків аварії безпосередньо на шахті імені Карла Маркса, працювали буквально з подвоєною енергію, добре розуміючи, що кошти від реалізації видобутого ними вугілля підуть на відновлення порушеного виробництва аварійної копальні.

— Зверніть увагу, — продовжує Павло Васильович, — уже в 2008 році на ліквідацію аварії ми спрямували 26 мільйонів 415 тисяч гривень власних коштів, які зароблені працею шахтарів об'єднання. У 2009-му сума затрат становила 25,1 мільйона гривень. І це, особливо підкреслю, у розпал жорсткої фінансово-економічної кризи.

Для здійснення ремонтних робіт уряд виділив 27 мільйонів гривень. Ще 51,5 мільйона гривень на це витрачено коштів державного підприємства «Орджонікідзевугілля». Отже, на відновлювальні роботи пішло менш як 80 мільйонів гривень. А щоб спорудити схожу нову шахту, потрібно було б вкласти в таке виробництво до восьми мільярдів гривень й урочистого дня пуску довелося б очікувати не п'ятнадцять місяців, як нині, а значно довше.

Не менш важливим, як зазначив з нагоди пуску шахти, який відбувся 5 вересня, міністр Віктор Полтавець, є і той факт, що перед самою аварією на шахті імені Карла Маркса завершили підготовку абсолютно нового горизонту із запасами восьми мільйонів тонн дефіцитного коксівного вугілля марки «ОС». Було б не по-господарськи покинути все це.

Відбійний молоток нарешті йде у відставку

Даючи команду «на старт» пусконалагоджувальним роботам, Віктор Полтавець підкреслив, що вони здійснюються на новому обладнані. Іншими словами, шахта імені Карла Маркса знайшла нове дихання і принципово інші перспективи. Розмова про них, як відомо, розпочалася за «круглим столом» 25 серпня нинішнього року, в якому взяла участь Прем'єр-міністр України Юлія Тимошенко. Тоді шахтарі главі уряду заявили, що для них є справою честі нарешті здати в металобрухт та до музеїв відбійні молотки, перейти до механізованого видобутку вугілля в умовах крутого падіння пластів. Як підкреслив керівник Мінвуглепрому, саме шахта імені Карла Маркса стає базовою для копалень Центрального Донбасу із впровадження цього методу видобутку твердого палива, оскільки їй удалося не лише відновитися, а й значно модернізуватися. Тут встановлено обладнання, якого немає на інших копальнях України. З цією метою міністерство розробило й починає реалізацію комплексної програми з повного технічного переоснащення шахт крутого падіння. Її мета — істотно знизити собівартість видобутку вугілля в режимі крутого падіння до рівня продукції шахт із пологими пластами, на цій основі добитися максимального збільшення видобутку твердого палива.

Генеральний директор державного підприємства «Орджонікідзевугілля» Павло Череповський зазначив, що процес модернізації шахти імені Карла Маркса не завершується пуском копальні. «Уже через тиждень отримуємо акти на початок видобувних робіт, організовуємо швидкісну проходку, щоб швидше підійти до потужного пласта, на якому влаштовуємо стовідсотково механізовану лаву, — поділився планами Павло Васильович. — А вже наступного року отримаємо устаткування, яке дасть змогу з однієї лави давати понад 500 тонн вугілля за добу на крутому падінні...»

Олександр ГОРОБЕЦЬ.

Фото Олександра БУДЬКА.

До 1125–річчя міста у Житомирі презентовано другий том видання «Енциклопедія Житомира»

Сьогодні Конституційний Суд України має оприлюднити рішення щодо конституційності Закону України про тимчасові слідчі комісії Верховної Ради — *прес–служба КС*

Пастка для бабусі

Сімдесятирічна Ольга Петрівна Защепа не може повернутися у свій дім, де прожила більше сорока років: внучка її на поріг не пускає...

Прийшла біда: відкривай ворота

Подружжя Защеп переїхало до Миколаєва більш як сорок років тому з двома малюками на руках: Юлі було п'ять, а Михайлику — три рочки. Місцева рада виділила молодій родині сім соток землі під будівництво індивідуального житлового будинку, і закипіла робота. Сімейне гніздо було зведено, але особисте життя не склалося: подружжя розлучилося. Глава сімейства вчинив по справедливості: Ользі Петрівні з дітьми дістався будинок, колишньому чоловікові — «Москвич»...

Діти виросли. Дочка Юлія вивчилася, вийшла заміж, трьох синів народила й все життя працювала в школі. Її будинок — на цій само вулиці. Доля Михайла, на жаль, виявилася нещасливою: у тридцять років він загинув у ДТП в Устинівському районі Кіровоградської області, де проживав разом зі своєю багатодітною родиною.

В осиротілому домі Михайла Защепи на руках у розгубленої молодої дружини залишилося четверо маленьких діток: наймолодший не виповнилося і року. Помикавшись із дітками, невістка зібрала малят і привезла їх до свекрухи в Миколаїв.

— Приймайте, мамо!

А онуки — один менший за одного: Віті — шість років, Каті — п'ять, Ірині — три, Маші півтора року... Довідавшись, що невістка з дітьми не в гості прибула, а привезла онуків на повне бабусине утримання, Ольга Петрівна, сама «дитя війни», спочатку розгубилася, але потім взяла себе в руки: нічого, якось воно буде. Не віддавати ж у мирний час онуків у чужі руки.

От тільки молодшеньку бабуся не ризикнула залишити: не залізна ж. І невістка поїхала назад з крихіткою в кіровоградське село. Дуже скоро молода вдова вийшла заміж, і в новій родині з'явилися нові пелюшки...

А троє онучат так і жили всі ці роки при бабусі, котра офіційно оформила над ними опікунство. Закінчивши школу, Вітя вивчився на газоелектрозварника, Катя освоїла професію кулінара-кондитера, вийшла заміж, але з бабусиного дому виїжджати не хотіла — чоловіка до себе покликала. А молодша, Іра, після закінчення навчання повернулася до матері, де теж знайшла свою долю, вийшла заміж і виховує дитину.

Здавалося б, прийшов час і Ользі Петрівні перепочити, почити «на лаврах старості»: онуки повиростали, здобули професію, почали обзаводитися родинами. Та ба...

Ресурс життєвих сил, на жаль, не вічний: звідки й що взялося, медична картка Ольги Петрівни розпухла від лікарських діагнозів: цукровий діабет, дисциркуляторна енцефалопатія, дифузійний кардіосклероз, а потім — ішемічний інсульт. За ним — іще один...

Щиро кажучи, бабуся давно потребувала стороннього догляду, але, як людина старого гарту, нікого не намагалася не обтяжувати, нікому не бути тягарем. Але слух, зір і сприйняття часто губилися...

Відповідно до медичного висновку, виданого в жовтні минулого року, О. Защепа є інвалідом першої групи, має потребу в постійному сторонньому догляді й спостереженні лікарів — невролога, терапевта, ендокринолога.

Старенька і нотаріус: одне одного не зрозуміли?

Було боляче й гірко дивитися на жінку похилого віку, яка гірко плакала і ледве пересувалася з допомогою палиці.

— Допоможіть мені, — заплакала бабуся. — Рідна онука Катя обдурила мене. Пообіцяла до кінця життя піклуватися, для цього тільки договір треба підписати у нотаріуса, щоб їй будинок передати. Внучка тільки дуже просила мене, мовляв, дочці Юлі нічого не казати про нотаріуса. Я повірила, думала, справді онука доглядатиме мене, адже разом п'ятнадцять років в одному будинку прожили, і розписалася, де мені показали. А через місяць вона виписала мене з дому: мовляв, бабусю, тільки на пару днів, щоб узяти банківський кредит. Але назад не прописала. І в дім впустити відмовилася. Сказала: будинок тепер їхній із чоловіком, я на них оформила дарчу. Якби дочка не дала притулок мені, не прописала, я й пенсію не змогла б одержувати... За що так зі мною?

Гірку розповідь жінки супроводжували сльози: вона згадувала, як у шоковому стані звернулася до міліції, як через тиждень прийшла постанова про відмову в порушенні кримінальної справи (це, мовляв, ніяке не шахрайство, а звичайні цивільно-правові відносини: звертайтеся, бабусю, до суду). Як стало їй погано (стався третій інсульт), як мову відняло і як у лікарняну палату прийшла Катерина — не з передачею або співчутливим словом, а з вимогою забрати заяву... Нотаріально завірений приватним нотаріусом документ зайвий раз підтвердив народну мудрість: написане пером — не витягнеш волом.

Звернення у Центральний районний суд теж не мало успіху. У задоволенні позову бабусі до своїх кривдників про визнання договору дарування недійсним суд відмовив. Мотиви прості: чого, мовляв, тепер бабці стрясати повітря, треба було думати, коли договір підписувала. Але ж, крім договору, є ще й інші докази, наприклад, свідки. Незважаючи на те, що захист клопотав опитати в суді потерпілу, її дочку з чоловіком і сусідів, суддя клопотання відхилила й обмежилася тим, що вислухала нотаріуса.

Ухвала апеляційної судівської колегії в січні нинішнього року залишила рішення суду першої інстанції без зміни.

Внучка і нас вигнала

А що ж онука Катя? Як їй живеться разом із чоловіком у колишньому бабусиному домоволодінні? Можливо, не все так просто в цій історії, і бабуся розкрила не всю правду? І як далі внучка має намір будувати свої стосунки з бабусею, яка її виростила? Чи повернеться вона, нарешті, у свій дім? Принаймні нам дуже хотілося вислухати й другу сторону конфлікту.

Катя зняла слухавку, але від зустрічі категорично відмовилася:

— Яка ще редакція? Я нікому нічого не збираюся пояснювати!

Можливо, того дня у неї не було настрою, боліла голова або, приміром, пригоріла картопля... Всяке буває... Ми самі її відвідали. До воріт швидко підійшла молода жінка, а за нею й чоловік. Після першої ж фрази ми зрозуміли: розмови не вийде:

— Ви що, не розумієте? Я не збираюся спілкуватися з вами, ідіть звідси!

Чоловік навіть пригрозив:

— Якщо не заберетеся геть, через п'ять хвилин викликаю міліцію! Ми виграли всі суди, вам це зрозуміло?!

Нам нічого не залишалося, як поїхати, так і не з'ясувавши, чому онука виставила бабусю геть.

«Діти війни» проти

За настійним проханням громадської організації «Діти війни» за юридичний супровід справи Ольги Защепи взявся відомий у місті адвокат Сергій Білик. Ветерани глибоко обурені ставленням молодої пари до жінки похилого віку.

— Ми вже подали скаргу в Центральний райвідділ міліції про скасування постанови Центрального райвідділу міліції про відмову в порушенні кримінальної справи. Переконані, суд прийме законне й справедливе рішення... А далі справа покаже, — розповідає Сергій Білик, — держава слабких, безпомічних захищати зобов'язана — інакше це не держава...

Галина ПОРФИРЬЄВА.

P. S. Імена і прізвища дійових осіб змінено. Збіг з реальними подіями випадковий.

КОМЕНТАР

Адвокат Сергій Білик:

— Наявні документи й отримана інформація дають підставу припустити можливі шахрайські дії з боку внучки потерпілої. Але дільничний інспектор міліції Центрального РВ в порушенні кримінальної справи за заявою Защепи відмовив. Як показало подальше вивчення матеріалів, перевірка, як така, не проводилася, більше того, інспектор брав участь у виселенні бабусі. Рішення було оскаржено в Центральному суді: постанову дільничного інспектора суд скасував, а матеріали направив на додаткову перевірку. Але на порушення чинного законодавства додаткову перевірку проводив... той самий дільничний інспектор, котрий уже в травні вже вкотре відмовив у порушенні кримінальної справи. Рішення було оскаржено через прокурора Центрального району: постанову дільничного інспектора скасовано як передчасну і необґрунтовану.

Передвісник капіталізму у бур'янах

ОСТРІВЦІ ЗАБУТОЇ ІСТОРІЇ

Сарни — невелике село Монастирищенського району Черкаської області. Саме тут 1846 року трапилася історія, яка була настільки абсурдною, що її й досі переповідають, як анекдот. Але наслідком цього анекдоту стала поява небувалого, як на ті часи, так і на сьогодні будинку.

Як розповів місцевий краєзнавець Іван Волошенко, у дев'ятнадцятому сторіччі євреям було заборонено мати землю. Тому місцевий підприємець Марк Сарнецький разом з уманськими купцями обміняли 30 соток землі на болотистому березі річки Одая (подалі від людських очей) у місцевого селянина на пару коней та воза. У результаті цієї не зовсім законної оборудки 1846 року, фактично в болоті, з'явився триповерховий млин.

«Уявіть, якої міці цегла! Млин стоїть на болотистому місці, постійно затоплюється, але досі не руйнується», — розповідає Іван Волошенко. Млин цікавий і тим, що виробництво борошна тут постійно вдосконалювали. Спочатку мололи кіньми, а потім з Австрії привезли нове обладнання — паровик. Тут виробляли 100 тисяч пудів (1 мільйон 630 тисяч кг) борошна на рік. Продукція млина була настільки високоякісна, що практично вся йшла на Київ. Не даремне його називали передвісником капіталізму на Черкащині.

Сьогодні сарнівський млин — це скоріш мрія режисера фільму жахів, ніж капіталіста. Вибиті вікна, через які видно пусті приміщення; бур'яни зростом із людину, а під ногами, навіть у спеку, — мокро, бо поруч річка. Одне слово, пам'ятник капіталізму занепадає. Чи потрібно його відновлювати — це питання не для чиновників з Міністерства культури. Бо з точки зору архітектури у сарнівському млині нічого особливого немає. А от місцевим краєзнавцям є над чим задуматися. Адже млин — це історія їхнього краю. У Франції, приміром, є спеціальна фундація, яка опікується збереженням винятково таких, місцевих пам'яток. Бо кожна з них — це цеглина до будівлі, котра має назву історія нашого краю. Цегла сарнівського млина вже витримала більш як півтори сотні років роботи, але чи витримає десятиріччя забуття, — невідомо.

Тетяна ПАСОВА.

На знімках: так виглядав сарнівський млин у дев'ятнадцятому сторіччі, а такий він нині.

Фото і репродукція автора.

Севастопольський underground — кіноверсії та реальність

Фраза, винесена в заголовок, жодного відношення до гусарської пропозиції «сообразить на троих» чи розмови про дачну ділянку не має. Вона могла пролунати за зовсім інших обставин. І з приводу предмета, який ви, шановний читачу, найімовірніше, бачили. Бачили, якщо навіть жодного разу в житті не були в Балаклаві. Йдеться про ті ракетні установки, які радянські морські піхотинці так браво знищили на «кіношній» надсекретній базі на якомусь екзотичному південному острові в творі кінорежисера Михайла Туманішвілі «Одиночне плавання».

Той самий загадковий кадр із пальмами.

«А чи не вдарити нам, добродії, по «сотці»?»

Для тих, хто народився або дорослішав у незалежній Україні, наведу цитату з улюбленої та авторитетної (для них) «Вікіпедії»: «Події відбуваються в 1980-ті роки під час холодної війни. На кордоні Тихого та Індійського океанів знаходиться незаселений острів, з території якого розвідка ВМФ СРСР зареєструвала запуск крилатої ракети з підземної шахти. Неподалік острова здійснюють маневри сили ВМФ СРСР і США. Радянське командування припускає наявність на острові військової бази США й вирішує відправити туди розвідгрупу морської піхоти. Проте події на американській острівній військовій базі виходять із-під контролю. Майор Джек Хессельт відмовляється підкорятися наказам командування й наступну ракету збирається спорядити ядерною боєголовкою. Перед групою майора Шатохіна стоїть нелегке завдання — запобігти небезпечному інциденту, який може перерости у світову війну».

Винятковість Михайла Туманішвілі, крім кінематографічного таланту, полягає в тім, що його бойовик — єдина «асиметрична радянська відповідь» на «Рембо» і єдина ілюстрація передбачуваного розвитку подій у відкритому зіткненні радянської і американської військових машин. «Американськість» «Одиночного плавання» зробили легко й просто: на кришки контейнерів пускових установок ракетної батареї були наклеєні написи «US NAVY». І глядач повірив!

Ти пам'ятаєш, як все починалося?

У Севастополі живуть очевидці передісторії розказаної вище історії. Вони добре пам'ятають рік 1954-й — розпал «холодної війни». Радянський Союз, обзавівшись атомною й водневою зброєю (першу водневу авіабомбу — плід наукового генія, на той час 32-річного Андрія Сахарова — було зірвано в СРСР 12 серпня 1953-го), форсовано створював «ядерний щит». Частину його вирішили розташувати у «всесоюзній оздоровниці», тобто в Криму. Так у Кримських горах, поблизу мису Айя, що на околицях Балаклави, з'явилися суворо засекречені будівельники. Вони мали в кримських скелях звести підземний ракетний комплекс берегового базування. Фахівці стверджують, що він був унікальний у всьому — перший у світовому масштабі. «Підкачала» тільки дальність його дії: радіус ураження в морській акваторії розраховували на 100 кілометрів. Можливо, від цієї цифри й пішла назва об'єкта, яка прижилася і збереглася в народі й досі — «об'єкт 100». У побуті — просто «сотка».

Дальність польоту становила триста кілометрів. Що давало змогу за бажання «показати Кузькину мать» жителям не тільки Трабзона або Зонгулдака, а й самого Стамбула–Константинополя.

Створили спеціальне засекречене управління підземних робіт Чорноморського флоту, яке курирував головний інженер будівельного управління ЧФ полковник Арчил Геловані. Поза сумнівом, набутий на Чорному морі досвід допоміг у майбутньому Арчилу Вікторовичу досягти значних кар'єрних висот — 28 жовтня 1977 року йому присвоїли звання маршала інженерних військ, а пішов він у запас з посади заступника міністра оборони СРСР з будівництва і розквартирування військ.

Автономно і агресивно

Місце для «сотки» вибрали в товщі кримських скель, сховане від стороннього ока густим лісом. Автономність існування і бойової роботи об'єкта передбачалася досконала: спецбудівельники вирубали приміщення під командний пункт і для розміщення чергових змін, зберігання ракет і палива до них, для розміщення дизельних електростанцій... У разі ядерного удару по об'єкту він мав залишатися життє- і боєздатним: запаси води і продовольства, «запас міцності» інженерних, фільтровентиляційних повітряних систем давали можливість військовим повністю герметизувати споруду після атомного нападу й навіть завдати «удару у відповідь».

Паралельно на околицях села Резервне споруджували (відстань — шість кілометрів) ще одну стартову позицію, тобто ракетний дивізіон. Технічна оснащеність підрозділів була на небаченому для тих часів рівні: за лічені секунди буквально з-під землі (багатотонні сталеві бронеплити за допомогою електричних приводів розходилися в різні боки) піднімалися пускові установки (ПУ) з двома крилатими ракетами. На кожному об'єкті було змонтовано по дві ПУ. Тобто одночасно частина могла завдати нищівного удару по супротивнику вісьмома ракетами, сховатися під землю й перезарядити установки. І так — доки вистачить боєзапасу...

На кожному об'єкті було змонтовано по дві ПУ. Тобто одночасно частина могла завдати нищівного удару по супротивнику вісьмома ракетами, сховатися під землю й перезарядити установки. І так — доки вистачить боєзапасу...

Ударний темп будівництва й паралельність формування і навчання військової частини дали змогу домогтися того, що вже влітку 1957 року перший бойовий пуск ракет з «сотки» сповістив про народження нової сторінки історії радянського військово-морського флоту — епохи берегових ракетних частин.

За вісім років з «сотки» стріляли двадцять п'ять разів. Училися завдавати удару по НАТОвській десантній колоні, що рухається від берегів Туреччини до Криму, прикриваючи розгортання Чорноморського флоту. А ракетну базу, яка вознеслася на півкілометрову над рівнем моря висоту, вважали, супротивникові знищити буде не під силу.

Такий вигляд має сьогодні вхід в «сотку» і вихід (раніше — для ракет) з неї.

З огляду на те, що до турецького берега відстань від Балаклави більш як сто кілометрів, військові фахівці в 1961 році вирішили модернізувати берегові стаціонарні комплекси «Утес». Те, чим передбачалося переозброїти берегових ракетників, розробляв легендарний конструктор ракетної зброї Володимир Челомей. Його «доробок» (ракети П-35Б) виявився таким універсальним, що ним озброїли, крім берегових ракетників, чорноморців і північноморців, чорноморські крейсери «Грозний» і «Адмірал Головко».

«Влучний» флотський гумор

Правда, «апгрейд» під Балаклавою тоді дещо затягнувся. Стрельнути новими ракетами реконструйована «сотка» змогла тільки з травня 1971-го. Ракети без проблем долітали аж на берег турецький — дальність польоту становила триста кілометрів. Що давало змогу за бажання «показати Кузькину мать» жителям не тільки Трабзона або Зонгулдака, а й самого Стамбула-Константинополя. Що, втім, не зашкодило через десятиліття знову задуматися про розширення можливостей. Цього разу від «сотки» треба було прийняти на озброєння нові ракети «Прогрес». Назва свідчить, чи не правда, про своєрідність військового гумору? Який буде більш рельєфним, якщо знати, що «вироби» проектували для оснащення ядерними боєголовками...

Саме їх кіноглядачі й могли побачити в «Одиночному плаванні». У природному антуражі, характерному для балаклавської «сотки». Ті, кому знайомі справжні пейзажі цього регіону Криму, дивувалися: звідки в кадрі з'явилися пальми?

New military story

З 1996-го «сотка» стала українською — за умовами договору про розподіл Чорноморського флоту СРСР відійшла вітчизняним військовим. Улітку 2002-го авторові цих рядків довелось місяців зо два зблизька спостерігати, як складний і чималенький за площею об'єкт (майже шість гектарів благодатного кримського гірського лісу в курортній зоні) охороняли з десяток солдатів під командою старшого прапорщика. На той час «об'єкт 100» ще здатен був дати бажаючим досить повне уявлення про рівень розвитку фортифікаційного мистецтва радянського періоду історії.

Деякий інтерес до того, щоб з «сотки» зробити туристичний об'єкт, виявляли севастопольські бізнесмени. І навіть у Міністерства оборони купили його. Але потім військове відомство чи то за власною ініціативою, чи то за «підказкою» прокуратури в судах запекло сперечалося з новими власниками, відбирало землю й будови, що розвалюються, знову продавало... Коротше кажучи, доки судилися, заповзятливіші люди часу даремно не втрачали: вивезли з «сотки» все, що погано лежало. А що добре — тим паче!

...Нещодавно мій знайомий, великий шанувальник гри в страйкбол, із захватом розповідав мені про те, як вони «корпоративно поїхали на «войнушку», чотири з половиною години добиралися до зруйнованої тваринницької ферми в степовому Криму» і як їм новий господар «цілісного майнового комплексу» заборонив користуватися його придбанням. Про те, що за двадцять хвилин їзди від Севастополя по досить стерпної якості асфальтованій дорозі є чудове занедбане військове містечко з дивної краси пейзажами гірського Криму, мій співрозмовник чув. Але жодного разу на його території не «воював»...

Микола МАГДИЧ.

Севастополь.

Фото із сайту http://www. morye. crimea. ua/en/foros. html і кадр із кінофільму «Одиночне плавання».

За вісім років з «сотки» стріляли двадцять п'ять разів

Орли в польоті

«Щорічно тисячі прокльонів посилають громадяни України на адресу суддів... Людям образливо виглядати юридичними «лохами». Вони розраховують на Конституцію України й демократичні закони незалежної держави, а судді нахабно і цинічно плюють на нормативні акти країни й знущаються над беззахисним населенням. Можна змінювати адреси і прізвища суддів-свавільників, але закономірність залишається... Їм нічого не загрожує, навіть банальна догана...»

Яків БРОНШТЕЙН. «Спаси, Господи, мене від судді, а з іншими мерзотниками я сам упораюсь».

ЖУРНАЛІСТСЬКЕ ДОСЛІДЖЕННЯ

Як вивести сліпу даму на путь істинний? Поки вчені мужі, політики, самі слуги Феміди на чолі з менеджером Василем Онопенком шукають відповідь, чимало суддів владарюють у хащах беззаконня і хабарництва.

Їм там комфортно, бо недоторканні й нікому не підзвітні.

Їм там затишно, бо незалежні.

Їм там ситно, бо поклоняються лише золотому тільцю.

Одне слово, вони — орли в польоті. Гонорові, вільні і недосяжні. Саме про таких розповідатиму в пропонованій серії публікацій.

Мал. Вадима ШЕВЧЕНКА.

І. До вагів і меча — мітлу та щит

Чи знаєте ви текст суддівської присяги? З таким запитанням я звернувся до 27 носіїв мантії з усіх регіонів. З них двадцятеро більш-менш дослівно процитували статтю 10 Закону України «Про статус суддів», троє — запинаючись, ще троє відмовчались, а один поцікавився, чи пам'ятаю я присягу солдата.

Оскільки більшість проблем у суддівському корпусі, вважаю, пов'язані с порушеннями присяги, доцільно її нагадати. **«Урочисто присягаю чесно і сумлінно виконувати обов'язки судді, здійснювати правосуддя, підкоряючись тільки закону, бути об'єктивним і справедливим».**

«Немає там ні чесності, ні сумлінності. Ні об'єктивності, ні справедливості», — можна почути в будь-якому суді.

Це підтверджують і соціологічні опитування, з яких випливає, що до 70 відсотків респондентів не довіряють третій владі.

Я не прихильник статистів, бо свої дослідження вони роблять, як правило, під когось. Але впевнений, що якнайменше половина учасників процесу не задоволена вердиктом. А, значить, ця половина висловлюється проти слуг Феміди. Отже, недовіра, можна сказати, цілком прогнозована і закономірна. Бути справедливим до всіх суддя не може, а ось неупередженим, об'єктивним, порядним — мусить.

— До чого дійшло, — кипів знайомий кримський бізнесмен. — Я мушу платити за те, щоб суд виніс законне рішення, інакше опонент купить незаконне.

Сам сказав

«Рівне ставлення до всіх учасників спору, повага до кожного, культура ведення судового процесу, прагнення зробити все, щоб бути вільним від найменшого втручання, розглядати справи з чистими руками і при цьому керуватися винятково законом — ось головні чинники роботи судді».

(Із книжки Віктора КОНОНЕНКА, судді Верховного Суду СРСР і ВСУ у відставці «Особое мнение. Записки судьи»).

Неправедні, неправосудні рішення нині печуться безоглядно.

Народний депутат України Сергій Ківалов слушно зауважує: «Важливим завданням є подальше зміцнення й вдосконалення системи дисциплінарної відповідальності суддів...».

Василь Онопенко, Голова Верховного Суду, знає: державу оцінюють по тому, як у ній судять. Погоджується, що до Феміди рівень довіри, як, утім, і до інших гілок влади — критично низький. Керівник ВСУ багато робить, аби про Україну думали добре. А поки що констатує: на певний час до зовнішніх атрибутів вітчизняної Феміди (вагів і меча) слід додати мітлу та щит.

Мал. Віктора БОГДАНОВА.

Очищати систему від тих, хто її дискредитує, хто зловживає, допускає аморальність і вседозволеність, цинічно чинить свавілля — таке завдання поставив менеджер суддівського корпусу перед колегами.

«Дехто... суддівську незалежність зрозумів як незалежність від закону і втратив почуття відповідальності. Від суддів, які порушили присягу, а тим паче вчинили злочин, потрібно рішуче позбавлятися», — зазначає він. І тут же, наче у виправдання перевертнів у мантії, додає: суди не ізольовані від загальної системи... Вони частка суспільства... Що у котлі, те й у черпаку.

Дозвольте репліку: «Не показуйте пальцем на когось. Почніть очищатися!» Бо таку «філософію» сповідують, вибачте, і злочинці. Я, мовляв, гвинтик, держава неспроможна забезпечити те і се, я вимушений переступити межу...

Такі ж недолугі пояснення слід чекати від лікаря, який укоротив життя хворому; від «мента», котрий перевищив владу; від педагога, який вчить так, як йому платять...

Їм що, теж стати орлами?

Вище слуги — тільки сонце?

Про палкого шанувальника і продовжувача народних традицій Зварича зі Львова писати набридло. З'ясувалося, він в апеляційному адміністративному не один такий. СБУ повідомило про його колегу, якому «засіяли» 20 тисяч доларів за спасіння від податківців.

На Сумщині в Господарчому суді прижився хабарник, на Херсонщині у районному — теж.

Досі уникає зустрічі із колегами колишній голова райсуду Пампура (Миколаївщина), який любив казати: «Тут, у районі, вище мене тільки сонце!»

Чим не орел, га? Він не тільки милувався землею у вільному польоті. Він вирішував спори на свою користь, отримавши, зокрема, від власників паїв, які треба було лише узаконити, понад сотню тисяч гривень.

Час запитати: така ненажерливість і нахабство породжені хронічним недофінансуванням судів? Тим, що у бідних слуг Феміди немає коштів на конверти-марки і вкрай низька зарплата?

Сотні зваричів і пампурів створювали і створюють судову систему-мутант, корумповану і жорстоку по відношенню до платників податків. Аморальне і бездушне чудовисько спотворює третю гілку влади, в якій працювали і працюють здебільшого порядні вершителі судеб. Хто і коли дозволив перевертням ставити усе догори дригом, знущатися над загальнолюдськими цінностями і його величністю Законом?

Василь Онопенко вимушений зізнатися: «Багато суддів місцевих судів поки що вважають, що народились разом з посадою і поводяться князями на певній території».

То чому вони нахабніють? Бо недоторканні, бо незалежні. Отакі «священні корови».

Але цього могло б не бути, якби...

Пригадайте суддю столичного апеляційного суду Марію П. Це вона 2004-го ухвалила рішення про закриття кримінальної справи проти генерала Пукача за фактом знищення документів, які мали відношення до розслідування вбивства Гонгадзе. Після цього Пукач зник.

Це вона отримала через три роки звання «Заслужений юрист України»...

Скажіть: відчуваючи невиправдану щедрість Президента, який роздає звання і нагороди людям із сумнівною репутацією, знаючи, що аморальна поведінка, неправедні дії залишаться безкарними — судді побіжать з хащів беззаконня і корупції?

Закон дозволяє не працювати, але їсти

Читаю повідомлення: «Державна судова адміністрація України повідомляє про підготовку матеріалів щодо обрання суддями безстроково: ... Мороза Віктора Павловича суддею Індустріального райсуду м. Дніпропетровська».

Мені довелося писати про господарський спір, який програла фірма «Підприємство» (назвемо так).

Суддя Мороз прийняв на користь його опонента шість ухвал, які Апеляційний суд скасував. Два з половиною роки триває тяжба, арешт на майно «Підприємства» не знято, діяльність його паралізована.

Дніпропетровці слушно запитують: суддя діяв не з корисливих мотивів та без зовнішнього тиску, тобто був об'єктивним і чесним? Чи належна тоді в нього кваліфікація, якщо в одній справі зробив шість помилок? А вони не перші і не останні, вочевидь...

НАША ДОВІДКА

В Україні діють 667 місцевих судів, працюють близько восьми тисяч слуг Феміди. Суддя рай- і міськсуду розглядає щомісяця у середньому 180 справ та матеріалів, у багатьох — 300—400. У країні щороку виноситься вісім мільйонів рішень.

Свого часу редакція надіслала до ВСУ запит з проханням, зміст якого зрозумілий з відповіді **першого заступника Голови Петра Пилипчука:**

«...Що стосується великої кількості скарг, які за інформацією редакції газети «Голос України», надійшли до ради суддів Дніпропетровської області стосовно судді Індустріального районного суду Дніпропетровська Мороза В. П., то вона може бути викликана як наявністю підстав для оскарження дій чи бездіяльності судді, так і результатом спеціально організованого впливу на цього суддю у зв'язку з його професійною діяльністю. У будь-якому разі кожна з таких скарг має бути предметом передбаченої законом перевірки, за результатом якої повинні прийматися відповідні рішення».

Без коментарів. Гадаю, Державна судова адміністрація, готуючи матеріали щодо обрання Мороза, здійснить «передбачену законом перевірку», зокрема, рівня професійної підготовки кандидата на безстрокову недосяжність.

Це зробили, між іншим, відносно судді Тернопільського міськрайонного суду Тараса Багрія. На його дії поскаржився «Голосу України» колишній директор заводу «Світлоприлад» Олександр Байдак. Він розповів, що скориставшись його тяжким фізичним станом (дихав на ладан), недруги провели аферну операцію, в результаті якої він позбувся гаража.

— Чого може добитися в суді хлібороб чи верстатник, якщо я, колишній керівник різних рангів, 14 (!) разів ходив на засідання, а кривдники не з'явились жодного?! Невже у суду немає важелів примусити відповідача стати перед ним? Багрій пропонував мені за власні кошти надсилати телеграми. І, до речі, суд відмовив мені у відшкодуванні моральних збитків. То такий суддя буде обраний безстроково? І чому він після закінчення терміну повноважень нічого не робить, а зарплату отримує?

Ми переадресували запитання читача до ВСУ та Тернополя. **Ось відповідь Олени Неділько, начальника управління кадрової роботи Верховного Суду:**

«...За наявною у Верховному Суді України інформацією, Багрій Т. Я. призначений на посаду судді Указом Президента України від 4 серпня 2003 року строком на п'ять років...

Рішення про обрання кандидата на посаду судді безстроково приймається Верховною Радою на підставі рекомендації Вищої кваліфікаційної комісії суддів (ВККС) та подання Голови Верховного Суду.

У разі відмови в наданні рекомендації відповідне рішення надсилається до Верховного Суду для направлення до Вищої ради юстиції, якою вноситься подання Президенту України про звільнення з посади у зв'язку із закінченням строку повноважень.

...Щодо оплати праці судді. Це не компетенція Верховного Суду. Здійснення матеріального і соціального забезпечення суддів — повноваження Державної судової адміністрації України».

Я. Теслюк, начальник територіального управління Державної судової адміністрації в Тернопільській області теж відгукнувся:

«...Інформуємо, що функції з підготовки матеріалів на перше призначення на посаду судді, обрання судді безстроково, а також звільнення з посади та переведення покладено на територіальне управління...

Довідку про якість роботи судді, характеристику на суддю готує відповідний суд.

Рішенням Вищої кваліфікаційної комісії суддів України від 02 жовтня 2008 року Багрію Т. Я. відмовлено в наданні рекомендації щодо обрання його суддею Тернопільського міськрайонного суду безстроково. Він оскаржив це рішення.

Жоден нормативно-правовий акт України не визначає оплату праці судді, у якого закінчився термін повноважень і проходить процедура обрання або звільнення з посади. Отже суддя, на якого подані документи на обрання безстроково або на звільнення, отримує заробітну плату до моменту призначення або звільнення, тобто до набрання чинності відповідно Постанови Верховної Ради України чи Указу Президента України».

Сам сказав

«Суддя має знати, що за неправедні справи його чекає покарання. У нас же є судді, які звільнені формально, але Верховна Рада, оскільки останнім часом майже не працює, не прийняла остаточного рішення. Він і сидить на своєму місці. Ще й зарплату отримує».

Віктор КОНОНЕНКО.

Читач, напевне, в своїх листах продовжить тему суддівського свавілля, а я завершу це дослідження на позитивній хвилі.

Сергій К. щось десь вкрав. Його шість днів тримали в міліцейській камері попереднього ув'язнення. Обійшлося — хлопця не били. Знущались витонченіше. Сказали: «Забудь про туалет».

Щоб забути, він відмовився від каші та води.

Після суду, вже в колонії, ув'язнений звернувся (і не раз) до прокуратури з вимогою покарати кривдників. Там, схоже, лише посміялися. Тоді К. написав заяву до суду. Менський райсуд Чернігівщини визнав бездіяльність прокуратури і зобов'язав прийняти рішення за заявами К.

Постанову ніхто не оскаржив, а подальші кроки правоохоронців — тема іншої публікації.

Ми ж продовжимо про сліпу даму.

Іван ІЛЛЯШ.

«Зелені» ще не приносить, бо справу забалакали

Багато хто вважає, що сільський (зелений) туризм може і повинен розвиватися. Зокрема, за рахунок селянських садиб. Нині їх на Кіровоградщині діє близько 20. Кількість таких об'єктів постійно зростає, а разом із нею — і цікавість до природних та етнокультурних скарбниць краю. Для власників садиб це не тільки можливість «підтримати штани», а й отримати естетичне та моральне задоволення від спілкування з туристами.

Свято-Хрестовоздвиженська церква — усипальниця родини Раєвських у Розумівці.

Неосвоєна і перспективна галузі

Протопопівській (Олександрійського району) зеленій садибі «Вербиченька» вже близько року. Туристичний маршрут починається тут з огляду старовинних побутових речей звичайної хати XIX століття. Туристи дізнаються про те, як і для чого їх застосовували. А свої розповіді тут підкріплюють наочністю: наприклад, проводять майстер-клас із плетіння цвяхом — унікального, надзвичайно красивого, проте сьогодні майже забутого мистецтва. У садибі сім'ї Портних організовують свято сала, а в «Корюні» перевагу надають традиційній вірменській кухні — пригощають національними стравами та навчають приготуванню лаваша...

В області рік тому створено осередок Спілки зеленого туризму, який очолив Микола Однороженко. Родом він із села Ятрань Новоархангельського району, але 18 років прожив в Європі. Тож додому привіз досвід і... бізнесовий план організації мережі сільського туризму. На думку Миколи Андрійовича, для України це справа відносно нова. Хоч розмови про неї точаться давно. «Років десять тому на найвищому державному рівні чомусь вирішили, що вже можемо говорити про нього як про розбудовану, готову працювати на бюджет галузь, — згадує Микола Однороженко. — Навіть білорусів запросили переймати досвід. Показували, як правильно організувати сервіс... Відтоді білоруси розробили «правильні» закони, відпочивають удома на здоров'я й іншим дають, а ми все ще теревенимо. Серйозно стримують розвиток прогалини у законодавстві. А починати треба з найпростішого. Наприклад, з урегулювання питань співіснування власників турбаз і орендарів, розташованих поряд ставків. Відпочивальники ж ідуть у село по здоров'я: подихати свіжим повітрям, скупатися. І тут з'ясовується, що декому «жаль води» для туристів...

Ще один приклад — аукціони, на яких сьогодні «купуються» оренда земель чи ставків. Це своєрідний рекет у законі. Адміністрація оголошує аукціон. Зацікавлена в оренді людина виготовляє документацію (це коштує щонайменше тисяч десять гривень), а пізніше раптом з'ясовується, що з'явилися ще бажаючі взяти участь у торгах. Далі ці бажаючі називають суму «відступних». Такі підставні особи — «претенденти» на ставки й землі — є в кожному районі, кожній області. Як правило, це одні й ті ж само люди. Очевидно, хтось контролює цей бізнес...

Одне з найближчих завдань голови осередку — організувати юридичний лікнеп. Адже більшість підприємців від зеленого туризму сьогодні страшенно бояться податкового законодавства.

Крім роботи у спілці, Микола Однороженко має ще й власну туристичну садибу «Козацька старшина» в селі Грушка — два сільські будинки. Чисте повітря, поряд — ставок, але «чужий». «Хотів узяти в оренду ярок неподалік, заповнити його водою, зарибнити, але потім, з'ясувавши, наскільки це марудна процедура, передумав... Бачив, як працюють такі туристичні об'єкти за кордоном, знайомий із власниками деяких у Німеччині та Австрії. Там у мене залишилися друзі, тож розраховую залучити звідти додаткові кошти, досвід, і нові стандарти. У тому числі, цінові.

Для того, щоб задовольнити вибагливого туриста, на Кіровоградщині планують якнайшвидше організувати декілька туристичних маршрутів. Перший — «Від плуга до ракети» — братиме початок у селі Грушка. Традиційно: селянський побут і участь у процесі виготовлення хліба — від помелу до випікання. Далі музей ракетних військ стратегічного призначення біля Голованівська. Другий — з Кіровограда до Добровеличківки з її географічним центром України і далі через Софіївський парк в Умані до Первомайська (зі стрімкими порогами Південного Бугу, якими люблять сплавлятися в човнах екстремали)... Третій (практично вже діючий) — «Маршрут хліба» — до Олександрійського району. У Протопопівці живуть представники різних національностей і кожен по-своєму випікає хліб та готує національні страви. Тут смакують хлібом із салом, лавашем. А біля Оліївки купаються у бром-йодистій воді озера Срібного.

Кожен може вибрати, що йому більше до вподоби: ставкова засмага, активна участь у фольклорних святах чи... «садок вишневий коло хати»...

Протоптані стихійно...

Ще один туристичний маршрут, давно «протоптаний» земляками й іноземцями до найбільшої культурної святині області — хутора «Надія» — батьківщини драматурга і одного із засновників національного театрального мистецтва Івана Карпенка-Карого, до посаджених корифеями театру та їх нащадками дубів, до батькової (Карпа Тобілевича) хати, до музею всесвітньовідомих театралів... Сьогодні над усім цим ще треба добряче попрацювати. Одна справа — оберігати унікальний заповідник, інша — зробити святе місце доступним для театралів усіх країв за найменшого втручання в історичність об'єкта. Що, безперечно, сприяє як іміджу Кіровоградщини, так і України. Зокрема, й фактом щорічного проведення тут свята театрального мистецтва «Вересневі самоцвіти». Мабуть, на часі вже збудувати неподалік хутора, поза заповідною територією, невеличкий готель для гостей здалеку, паркувальний майданчик, туалети...

Реальним пунктом туристичного маршруту має стати і Свято-Хрестовоздвиженська церква — усипальниця родини Раєвських, що в селі Розумівка Олександрівського району. Тут, за умови всебічного сприяння (добре, що обласна рада затвердила програму створення і розвитку заповідника на 2009—2012 роки: загальний обсяг фінансування становитиме 19,3 мільйона гривень, а певні кошти надходять навіть з-за кордону), матимуть гарний туристичний об'єкт міжнародного рівня...

«Золотою підковою» до власної минувшини і туристичної привабливості

Щоб вивчити досвід організації роботи туристичної галузі, члени президії обласної ради, працівники профільних управлінь облдержадміністрації і журналісти місцевих видань відвідали заповідні місця сусідньої, Черкаської, області. Побували на хуторі Буда, де росте тисячолітній дуб, відвідали село Суботів, де був родовий маєток Б. Хмельницького і де був похований гетьман, та Чигирин — козацьку столицю, резиденцію гетьмана...

Одразу можна помітити вміле поєднання історичних об'єктів із бізнесовими — кафе, барами, ресторанами. Будуються вони з дотриманням стилю відповідної епохи. Кошти на відновлення та утримання їх отримують не тільки з місцевих джерел, а й, що найголовніше, з державного бюджету, бо розробили відповідні програми, переконали уряд... Сьогодні центр Чигирина нагадує будівельний майданчик. В історичному місті кипить робота зі зведення резиденції гетьмана, інших будівель. Як зразок успішної реалізації історично-бізнесового проекту гостям демонструють відтворену за два роки коштами однієї з фірм, що розвиває супутню інфраструктуру, і на благодійні внески церкву Петра і Павла...

Черкащани назвали свою основну туристичну програму «Золотою підковою Черкащини». Кіровоградці теж починають ширше дивитися на власну минувшину. Адже об'єктів, вартих захоплення, збереження, відтворення і занесення до загальнодержавних і світових анналів історії та культури й тут чимало.

Петро МЕЛЬНИК.
Фото автора.

На території бази «Кльовая».

БЛАГОУСТРІЙ

ВІННИЦЬКА ОБЛАСТЬ.

За зразковий будинок його мешканцям заплатять три тисячі гривень

Конкурс на визначення кращого житлового будинку, під'їзду та прибудинкової території оголосила міська влада Вінниці. Переможці отримають грошову винагороду: за зразковий будинок (перше місце) три тисячі гривень, за кращий під'їзд та прибудинкову територію по дві тисячі гривень.

— Раніше ми визначали переможців тільки серед власників приватних будинків, тепер вирішили розширити число учасників змагання, — каже начальник управління житлового господарства Вінницької міськради Сергій Кушнір. — Щоб стати переможцем, у кожній номінації буде по три призових місця, не потрібно робити євроремонт. Головна вимога — зразкове утримання під'їзду, будинку, навколишньої території, а також їхнє оздоблення.

Частина будинків у місті має охайний вигляд завдяки тому, що ремонт у під'їздах мешканці зробили за власні кошти. Перемога у конкурсі стане частковою компенсацією і моральною підтримкою для подальшого належного утримання помешкань. Для участі в конкурсі необхідно подати заявку із зазначенням номінації, а також два фотознімки об'єкта. «Якщо у конкурсантів нема можливості зробити фото, ми їм допоможемо у цьому», — додав Сергій Кушнір. Крім грошової винагороди, на будинках, які визнають зразковими, встановлять спеціальні таблички.

Віктор СКРИПНИК.

ЛУГАНСЬКА ОБЛАСТЬ

У кожного району свій колір гаражів

У Луганську — гаражний бум. Не в плані будівництва таких об'єктів, а в частині наведення порядку в оформленні землі під ці будівлі та їхнього зовнішнього вигляду.

Цікаву «фішку» запропонувало управління архітектури та містобудування Луганської міськради. Для кожного району затверджено кольорове вирішення зовнішнього вигляду і оздоблення гаражів. Наприклад, на території Ленінського району металеві гаражі і фасади капітальних споруджень для збереження транспортних засобів повинні бути пофарбовані сірою фарбою, а простінки між воротами побілено, оштукатурено, пофарбовано в біле. При цьому на зовнішній стороні воріт кожного гаража у верхній частині власник має вказати інвентарний номер — білою фарбою у колі синього кольору.

Алла АНТІПОВА.

Середня вартість відпочинку на Кіровоградщині: проживання — 25 гривень на добу, харчування — 50

ГОЛОС УКРАЇНИ № 172 (4672)
ВІВТОРОК, 15 ВЕРЕСНЯ 2009

В столичній галереї «Дукат» відкрито виставку «Арт-юдаїка ХХ століття».

В київській Російській драмі триває Міжнародний театральний фестиваль, присвячений пам'яті видатного театрального художника **Давида БОРОВСЬКОГО.**

У НОМЕР

Завтра у Чернівцях — ювілейна «Червона рута»

Як ми вже повідомляли, з 16 по 20 вересня у Чернівцях відбудеться фестиваль «Червона рута-2009». Святкуватимуть і 20-ту річницю з дня першої «Червоної рути-1989».

З нагоди ювілею передбачена програма різноманітних культурних заходів. Серед них — відкриття виставки Всеукраїнського трієнале «Український фолькмодерн 2009», конкурсні програми у жанрах акустичної, танцювальної, поп- та рок-музики, концерти зірок-переможців фестивалю різних років, «круглий стіл» з питань розвитку української культури, дні українського кіно, театральні вистави, творча зустріч з акторами Б. Бенюком та А. Хостікоєвим, ярмарок книг та української музики за підтримки «Форуму видавців», ярмарок народних ремесел, виставка художніх робіт Петра Гончара, відкриття виставки «Червоній Руті — 20» та інші. Всі заходи будуть безплатними.

На фестивалі зареєструвалися майже чотириста учасників. Серед запрошених гостей — кілька десятків відомих українських виконавців.

Під час фестивалю у Чернівцях буде відкрито найбільший в Україні розважальний комплекс «Панорама-Чернівці», розрахований на 12 тисяч осіб (Торгівельно-розважальний комплекс «Боянівка» на вул. Хотинській).

Сергій СУЛИМА.

До музею за духовним просвітлінням

У Сумському краєзнавчому музеї відкрилася виставка «Духовні скарби Сумщини», присвячена 70-річчю утворення області.

Упродовж двох наступних місяців душі відвідувачів просвітлюватимуть десятки унікальних Євангелій, ікон, а також унікальних зразків книжкового мистецтва та іконопису XVII—XIX століть. Серед презентованих на виставці раритетів — рідкий примірник рукописного Євангелія, напрестольні Євангелія в коштовних оправах, виготовлені на замовлення видатних українців — кошового отамана Запорізької Січі Петра Калнишевського та наказного гетьмана України Павла Полуботка.

Окремої уваги заслуговує напрестольне Євангеліє з вкладенням у нього контрактом на будівництво собору Петра і Павла у Глухівському Петропавлівському монастирі, укладеним між будівничим Матвієм Єфимовим та тодішнім ігуменом обителі Дмитрієм, нині відомим як Святитель Дмитрій Ростовський.

На виставці також представлені зразки українського живопису XVIII — початку XX століть — «Богоматір Охтирська», «Спас на Престолі», «Євхаристія» та інші.

Владислав ЖМУРКОВ.

Сумська область.

Ліки від суспільної амнезії

Вийшла в світ книга «Запоріжжя на шляху до себе...»

ІСТОРІЯ КРАЮ

Що далі події 1991 року, то менше запитань і роздумів про них. Україна — незалежна держава. І навіть ті, хто й досі уявляє себе часточкою великої імперії, звикають до цього незаперечного факту. А вже виросло покоління ровесників молодої держави. Їм тільки вісімнадцять, і бачать вони себе в системі координат, де все починається з України. Але ж і Україна з чогось починалася! Та чи багато знає про це нинішня молодь? На жаль, ні. Особливо — про регіональні події, що досі залишаються поза увагою істориків.

Може, їм здається, що це «не масштабно». Але ж велике починається з малого. І це тонко відчув історик, тому й з'явилася книга «Запоріжжя на шляху до себе...». Її автор — професор, доктор історичних наук, проректор Запорізького національного університету Федір Турченко. Він спробував пояснити, спираючись на документи та свідчення сучасників, чому Запоріжжя, всіма визнане серце України, таке двоїсте і непослідовне в здійсненні національної політики.

«Навіч парадоксальна ситуація...»

Характерна особливість стилю Федора Турченка — документалізм, стислість викладу масштабних тем і стриманість у вживанні художніх образів. А тут з перших же сторінок повіяло публіцистикою. Автор не приховує, що книга «Запоріжжя на шляху до себе...» з'явилася несподівано. Бо працював він понад дев'ять літ хоч і над цією темою, але в іншому ключі. Підготував до видання фундаментальний збірник документів, що відображають перебіг політичних подій у регіоні в кінці 1980 — на початку 1990 років. Але коштів на видання не було, от і довелося засісти за нову книгу, що стала своєрідним коментарем до основної.

— Сьогодні цілком очевидно, що жителі краю і особливо молоде покоління мало знають про боротьбу, яка точилася між представниками партноменклатури і демократичними силами, — розповів Федір Григорович. — Думаю, це не випадково. Вже під час роботи над книгою я зіткнувся з парадоксальною ситуацією. Здавалося б, усе було зовсім недавно, є учасники і свідки, але жодних матеріалів... Бо в дні, коли точилася гостра боротьба за здобуття Україною незалежності, стався, як на погляд історика, величезний злочин перед суспільством. В обкомі КПРС і в облуправлінні КДБ були знищені безцінні документи, що нині склали б основу бачення тих подій.

Тому Федір Турченко звернувся до небайдужих людей, що зберегли документи того періоду, написали спогади. Його архів почав поповнюватися самвидавськими газетами, листівками, знімками, документами громадських організацій, матеріалами офіційної статистики. І тут сталося, можна сказати, диво. Коли історик звернувся до Костянтина Лямцева, який у 1991-му представляв у облраді демократичні сили і на правах старшого закривав Запорізький обком партії, той передав кілька мішків врятованих від знищення секретних партійних документів. Більше 17 літ вони лежали в нього у квартирі і ніким не були затребувані. Чому так сталося?

— Можливо, я надто драматизую ситуацію, але й мовчати про таке не дозволяє совість, — каже Федір Григорович. — На мій погляд, зараз у нашому регіоні, а може, й у всій Україні, реалізується сценарій, так би мовити, суспільної амнезії. Можливо, це робиться й стихійно, однак з мовчазної згоди колишньої партноменклатури, котра ще частково є при владі, та нової еліти — економічної, фінансової і політичної... Робиться це для того, щоб вирізати з пам'яті події, що відбувалися в 1991—1993 роках, і показати історію України як щось таке, у чому немає ніяких переходів. Бо при владі, в тих самих кабінетах — ті самі особистості, хоч їм і довелося змінити свою риторику, а також герб та прапор країни.

Чому так важко повертатися Запоріжжю до себе?

Допитливий читач знайде в книзі відповідь і на це запитання. Хоча наш край і називається Запорізьким, та мало що він зберіг для нинішніх поколінь від «славних прадідів великих». А все почалося після знищення царицею Катериною останньої Запорозької Січі. Колонізація півдня України мало чим відрізняється від завоювання англо-французами Північної Америки, хоча й не була такою кровопролитною на перших порах. Бо тутешнє населення — і українці, і ногайці, чиї землі лежали по лівому березі Конки і далі на південь, — були приречені не на фізичне, а на етнічне знищення. Ногайці не витримали напливу переселенців і виїхали в Туреччину, а українці перетворювались у так званих русофонів.

Останнім великим сплеском української національної свідомості у цих краях була махновщина, придушена з надзвичайною жорстокістю Радянською владою. Вона винищила не лише десятки тисяч учасників повстанського руху, а й сотні тисяч невинних людей, котрі тут жили. Так, у 1921 році на Запоріжжі були велика посуха і недорід, та справжньою причиною страшного голоду є тактика «випаленої землі», яку тут здійснювали продзагони і каральні органи. Аби населення не могло допомагати продовольством повстанській армії, в сиріт і вдів забирали останню крихту. Тільки нелюди могли при валовому зборі 6100 пудів зерна зобов'язати Запорізьку губернію вивезти в промислові центри Росії 8679 пудів... А в опустілі села поїхали з півночі російськомовні переселенці. Тільки в 1921 році їх прибуло на Запоріжжя понад 10 тисяч душ. Ну, а далі регіон став всесоюзним полігоном соціалістичної індустріалізації і перетворився у Вавилон, де все облаштовувалося після того, як запанувала російська мова. Бо, як вважає автор, «партапарат області, незалежно від того, чи усвідомлювалося це більшістю його представників, чи ні,... виступав провідником не стільки комуністичної ідеї, яка наприкінці 80 років XX ст. все більше сприймалася як утопічна, а російської великодержавної ідеї».

Та книга Федора Турченка хоч і порушує ці проблеми, однак акцентує увагу читачів на зовсім іншому. Вона відображає особливості кризи радянського ладу в Запорізькій області і спроби Компартії вийти з цього стану шляхом «перебудови»; появу непідконтрольних владі «неформальних» організацій і опозиційних політичних партій; ставлення населення і партійної верхівки до заколоту "гекачепістів" та до проголошення незалежності України. І, врешті-решт, вона намагається дати відповідь на фундаментальні питання сьогодення: які політичні, соціально-економічні та етнокультурні процеси відбуваються в області на сучасному етапі, як змінилися після проголошення незалежності керівні верхи, під впливом яких ідеологічних домінант перебувають різні групи жителів, політиків якої ідеологічної спрямованості вони сприймають сьогодні і кого підтримуватимуть завтра і, нарешті, в якому геополітичному напрямку зорієнтований регіон.

«Запоріжжя на шляху до себе...» — поки що перша спроба фундаментально проаналізувати події 1991 року, котрі не лише мають величезне значення для регіону, а й вписуються в загальноукраїнський контекст. В інших областях, здається, за подібні проекти ще не бралися. А такі дослідження неодмінно будуть, адже незабаром — 20-та річниця незалежності України. І правда нарешті має розставити все і всіх на свої місця.

Микола МАНЬКО.

Запорізька область.

На знімку: доктор історичних наук, професор Федір Турченко.

Фото автора.

Жадан не радить вивчати в школах сучасну літературу

Луганськ відвідали молоді українські поети з різних регіонів України. Головна мета їхнього візиту — «об'єднати поезію і поетів країни».

На думку харківського поета Сергія Жадана, у нас, на жаль, немає інформаційного і літературного обміну між Заходом України і Сходом. Українське актуальне мистецтво блокується, причому іноді свідомо. У Києві і Харкові не знають, що сьогодні відбувається в Луганську, а в Луганську — що робиться в Ужгороді і Львові. Сергій Жадан вважає, що одна з найскладніших проблем сучасної української літератури полягає у відсутності структурованості літературного простору. Оцінюючи якість сучасної української поезії і прози, він виставив відразу дві оцінки. Насамперед Жадан вважає, що «за всю історію української літератури, починаючи з бароко, сьогодні наша література у плані розвитку переживає золоте століття». Водночас він не радив би дітям вивчати в школі сучасних авторів і рекомендував працівникам міністерства освіти та учителям усе-таки звертатися до класики. А сучасну літературу, очевидно, краще викладати у старших класах факультативно. «Це було б ліпше і для дітей, і для літератури», — наголосив письменник.

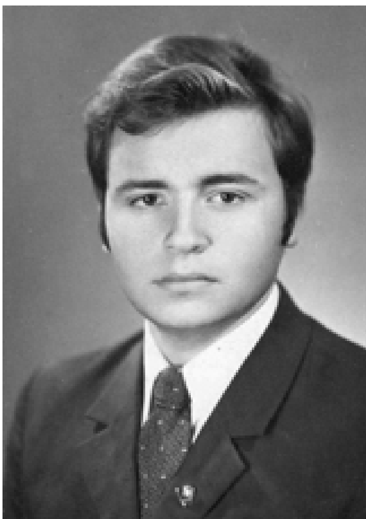
Алла АНТІПОВА.

Луганськ.

І правда нарешті має розставити все і всіх на свої місця

Спочатку їмо мацу, а потім — паски великодні

Наша розмова з народним артистом України Олегом Школьником, його дружиною Тетяною і дочкою Наталею відбулася у дворі «родового гнізда» — затишному будиночку на Фонтані. Пізнє літо, на столі буяння одеських садів — крутобокі персики, які розливають тонкий аромат, загадково-смугасті кавуни, рубінові грона винограду, медові груші й, звичайно, яблука. У вольєрі задумався про щось своє собаче величезний пес на грізне ім’я Цезар.

У театральному житті Леонід Школьник — джентльмен із джентльменів, комунальник Семен Маркович, дивакуватий Вован Сидорович, і водночас — Річард III. Це актор від Бога, режисер, ведучий «Академії сміху» — людина творчої професії, та «богема», в якій вважається мало не соромно мати лише одну дружину в житті. А він не мислить жодного дня без своєї Тетяни. І не уявляє, як жити інакше.

«Називайте це любов’ю, навіть звичкою, але по-іншому я життя не уявляю»

— Олеже, Тетяно, де ви знайшли таку любов, яка 33 роки не іржавіє?

Хором: — У школі.

Олег: — Ми знаємо одне одного з дев’ятого класу — обоє після восьмирічки прийшли до престижної одеської школи, в якій навіть був театр. А зважаючи на те, що я ще років у шість вирішив, що буду артистом, то мимо не пройшов. У першій виставі ми з Тетяною грали... чоловіка і дружину. Потім я її увесь час підколював: «О, моя дружина іде».

Тетяна: — А я на його приколи дівчатам казала, що ніколи не вийду за нього заміж, тому що якщо народиться дочка, по батькові в неї звучатиме якось неблагозвучно.

Олег: — Зви-чай-но. Пройшла б ти мимо, я ж такий гарненький був! Ось подивіться.

На знімку справді дуже симпатичний комсомолець, стрункий, з ясним поглядом.

— І коли ж ви підкорили Тетяну?

Олег: — Минув рік, і ми вже разом готувалися до випускних іспитів. А вечорами цілувалися на нашій лавочці. Якось, обійнявши її, я сказав: «Хочеш вір, хочеш ні, але в нас із тобою буде дочка». А стосунки у нас були лише платонічні. Як кажуть, «давеча не то, что теперича».

— Весілля, напевно, згадували, коли «тридцятник» сімейний розмінювали?

Олег: — Ще б пак! Пам’ятаю, мені костюм купували без мене. Зняли мотузочками мірки й купили шикарну двійку. Батьки по телефону сказали: «Якщо не влізеш у костюм, поїдеш назад». Але костюм сидів як влитий.

— А є у вас домашні прізвиська?

Олег: — Мене практично всі звуть Алик, а ще Ляля, дочка так називає. Взагалі-то мене мали назвати на букву «А», за дідусем — правила у нас такі. Але Абрам у нашій країні ім’я не дуже зручне — у будь-який час — і вирішили назвати Алик. Батькові сказали так і записати. Він усе зрозумів, запам’ятав, прийшов і записав — Олег. Але все одно всі кликали Алик. А Танюшу я називаю Мишеням. Вона худенька була, бліденька, ну прямо як мишеня. І тато, якого вона обожнює, її називав «мишкою». І я так називаю. Або ще «мамочкою». А дочку називаю Нюшею. У мене є Миша і Нюша.

— Наталко, а кому ти маєш завдячувати за своє ім’я? Тато, мабуть, назвав?

Наталка: — Ні, мама.

Олег: — Там як вийшло? Пологове відділення було на першому поверсі. І хоча скло зафарбоване було, я заліз прямо на раму й по голосу відслідковував процес. І як дочка «крекнула» перший раз, чув. Я очманів від щастя і про ім’я навіть не думав. А потім Таня передає записку: «У нас народилася Наталка». Так і з’явилася Наталка.

«Мені в кайф годувати моїх дівчаток»

— Олеже, ось таке нескромне запитання: ти єврей, Таня — ні. Це нехарактерно вашому народу. Ваші рідні не противилися?

Олег: — Ну, що сказати? Тиск був. Я навіть якийсь час намагався витримати паузу. Наші відносини врятувала моя золота бабуся. І коли я батькам сказав, що не зможу без Тетяни, ті вже махнули рукою: «Нехай!».

— Як з Богами, даруйте за запитання, розбирається?

Олег: — Бог у кожного в душі. І я вважаю, він єдиний. А ми із цього приводу не комплексуємо. Спочатку їмо мацу, потім паски великодні. І жодного разу з цього приводу не сперечалися.

— А взагалі сваритеся?

Олег: — Запросто, ми ж нормальна родина. Ось учора остання сварка була. І як завжди, через дурницю. Ішов футбол. А я його не просто люблю, я фанатію, як тепер кажуть. «Чорноморець» за всіх часів і на все життя — моя команда. Я практично не пропускаю їхнього виступу на стадіоні. Люблю прийти раніше. Приготуватися, подбати про місця, роздивитися навкруги... Але це окрема історія. Учора ми дивилися матч по телевізору. Я вболівав за «Челсі», а дружина навмисно за протилежну команду, яка, звичайно, виграла. Я так розсердився: «Все, сьогодні спиш сама».

— Доведеться вранці каву дружині подати.

Олег: — Про що ви кажете?! Я це роблю щодня. Всіх своїх я годую. Мені дуже подобається готувати. Встаю я рано. Тож чому не побалувати своїх дівчаток? А готую я краще за дружину. Дочка, коли в ударі, може теж щось таке незвичне створити із смакоти.

— А «базар хто робить»?

Олег: — Я це дуже люблю. Це ж кайф який! Ідеш, вибираєш те, що тобі треба. Мрієш, як все це приготуєш... М-м-м...

— І фірмове блюдо є?

Тетяна: — А вони в нього увесь час різні. Щось нове придумає й усе — старе вже як би й не фірмове. То були млинці на пиві.

— А що зараз?

Олег: — Курча по-африканськи: курка, креветки і банани. Сам придумав. У чому «фішка»? По-перше, банани незвичного смаку, по-друге, ця курочка за смаком перетворюється на великий шмат крабового м’яса.

— А рецептик дати? Чи таємниця?

Олег: — Жодних таємниць. Їжте на здоров’я. І побільше. Я ж не сам такий товстий маю бути.

— У вас такий затишний будинок. І зимовий сад. Камін...

Олег: — Це дружина з донькою. В їхньому зимовому саду, за яким вони тремтливо доглядають, вони можуть посадити все, що хочуть! У нас чудовий будинок! Нам здається, що він схожий на корабель. На каміні дружина наполягла. Вона дуже любить його палити, і найцікавіше, що він слухається тільки її. Так добре...

— А ваші всі родичі емігрували...

Олег: — Так. А ми не змогли. Тобто дозвіл був. Але ми не змогли себе уявити в чужій країні. Ми часто до всіх їздимо в гості. Та й тільки. А тут на нас всі наші рідні могили. Немає в Одесі жодного кладовища, де б не було могил нашого роду... Відірваність рідних змушує сумувати.

— Але ви ж щаслива людина? Поділитеся із читачами своїм рецептом сімейного щастя.

Олег: — Все дуже просто: треба дуже хотіти... любити людину. Я ціную те, що моя дружина на мене завжди чекає, ми ставимося одне до одного з особливою ніжністю (це вже точно: випадково був свідком їхньої телефонної розмови — ну просто медовий місяць! — **Авт.**). Мене не тягне після роботи випити із хлопцями по кухлю пива або чогось міцнішого. Я їду додому до своєї коханої.

РЕЦЕПТ

Береться грудинка куряча. Кожну половинку розрізати ще навпіл уздовж, але не до кінця. Розгорнути, покласти на дошку й просто «пропрасувати», а не відбивати. Збризкати соком лимона й дати 20 хвилин постояти. Потім посолити й поперчити курочку. Викласти на неї гіркою (100 г) креветки. Згорнути рулетиком, скріпити зубочисткою, обсмажити на вершковому маслі до рум’яної скоринки й скласти в сотейник і в духовку. Доки готується, берете два банани, очищаєте, кожного обгортаєте беконом (підчеревина теж підійде) і обсмажуєте на сковороді.

На тарілочку кладете два банани обсмажені, курочку із сотейника і заливаєте соусом «бешамель» (білий соус зробіть самі на основі жовтка яєць).

(А якщо він удома, а дружина на роботі допізна, хоча б як стомився або був зайнятий, обов’язково заведе машину й поїде забирати додому свою Тетянку — і жодних таксі й «бомбистів»: «Як я можу довірити її комусь?»).

Собаки схожі на своїх господарів

— Дочка пішла в «заміж». Але ви не залишилися в будинку самі.

Олег: — О, у нас «тваринне» сімейство ще те (посміхається).

— Ви обирали собаку за принципом: собаки схожі на своїх господарів?

Олег: — Виходить, що так. Я був молодший, стрункіший, і в мене ще в Куйбишеві був перший пес — білий хорт. Шикарний собака! Правда, коли ми його підібрали, він був такий заляканий. Вичухали, вигодували і... знайшовся хазяїн. Уявляєте, вечір, дзвінок у двері. «Хто б це міг бути?» — думаю, іду відчиняти. А пес мій уже до дверей на пузі повзе й скиглить. Відчиняю двері, стоїть якийсь дядько і кличе: «Лебідь!». Виявляється, так нашого знайду звали. І він прямо каблуки цьому дядькові чужому облизувати почав. Ну, як тут не віддаси, якщо за хазяїном помирає пес? А шкода як було... Душа боліла. Адже звикли. І це ж перший наш собака був. А з Наталкою що було... Ой, і не хочеться згадувати.

Жили потім у нас й інші собаки. А ось уже років сім у мене середньоазіатські вівчарки.

— То у вас ще і кішка є?

Олег: — А як же! Я раніше якось кішок «за людей не вважав». Собака це зрозуміло, з ним і поговорити можна. А кішки... Ні. Але будували ми саме ось цей будинок, тут раніше ще до війни була дача Тетяниної бабусі. Чого, думаємо, буде зовсім розвалюватися? А райончик-то — во! Фонтан! Ну і будували ми на її «базі» будинок. Сидимо з робітниками якось перекушуємо, глядь — на газовій плиті, такі, знаєте, двокомфорочні є, від балона, — от на ній саме мишка сидить. І так спокійненько крихту «вечеряє». Роботяги принесли вранці триколірну кішечку. «Це мишолов, — кажуть. — Кличуть Муся». Ну, Муся так Муся. Тиждень живе в нас ця Муся, а мишка собі знай «вечеряє» на грубці (регоче).

Тетяна: — Ну ось я їй і кажу: «Завтра побачу мишу, викину тебе на вулицю».

Олег: — Уранці приходимо, а робітники показують — голова від мишки валяється. Речовий доказ полювання! Ну, рейтинг Муськи, звичайно, виріс...

— А вона де спить?

Олег: — Муська спить на моїх грудях. Причому, коли я в майці, їй більше подобається. Ось так і живемо, уперемішку із тваринами... Але це так класно! Я рано прокидаюсь. Вийду іншим разом із книжкою у двір, сяду, а Цезар під руку норовить підлізти. І незручно йому, а не пошевелиться, аби тільки руки моєї торкатися. Це дорогого вартує...

В’ячеслав ВОРОНКОВ.

Одеса.

На знімках: Олег Школьник — комсомолець. Портрет в «інтер’єрі».

Фото із сімейного архіву.

Рідку їжу жувати, а тверду — пити

Лікарі радять будь-яку їжу довго пережовувати. Звичайно, їсти потрібно повільно, але навіщо жувати, приміром, м'яку їжу? Невже вона не перетравиться у нашому шлунку?

Микола СТОГНАЧЕНКО.

Харків.

Індійські йоги та тибетські лами ще в давнину рекомендували: рідку їжу жувати, а тверду — пити. У разі поспішного харчування центр насичення не встигає включитися в процес. Для цього потрібно 25—30 хв.

Активне довготривале жування їжі поліпшує кровообіг головного мозку, оздоровлює носоглотку і ясна, захищає зуби від карієсу (слина нейтралізує кислоти і цукор їжі). А найголовніше — в ротовій порожнині достатньою мірою здійснюється перший етап травлення: слина обволікає маленькі частинки їжі і під дією її ферменту — птіаліну, полісахариди розпадаються до дисахаридів. Дисахариди в тонкій кишці легко розпадаються до моносахаридів (глюкоза, фруктоза).

Добре розжовані білкові та жирові частинки їжі ефективніше розщепляться в травному тракті під дією ферментів до амінокислот і жирних кислот. При цьому всі складові їжі ліпше засвояться організмом і їх менше піде в шлаки. Метод довготривалого жування їжі пропагував американський фізіолог Х. Флетчер на початку минулого століття. У 44-річному віці в нього була низка недуг: надмірна маса тіла, хвороби серця і судин, турбував шлунок.

Він перейшов на метод довготривалого жування їжі. Коли жував їжу більш як 100 разів, помітив, що вона, максимально насичена слиною, непомітно зникала з ротової порожнини. Він здивувався, що йому вистачало втричі менше їжі, ніж раніше. За деякий час у нього нормалізувалася маса тіла, зникли хвороби. Він щодня почав виконувати фізичні вправи і набув спортивного вигляду, як в юності.

Х. Флетчер в американській військовій академії провів переконливий дослід, в якому брали участь дві групи людей: огрядні офіцери і худі солдати. Раціон харчування для тих і тих був однаковим. Х. Флетчер стежив за тим, щоб вони довго жували їжу. Тільки завдяки довготривалому пережовуванню офіцери схудли, а солдати поправились.

Особливо рекомендується дотримуватись методу довготривалого жування їжі людям із захворюванням травного тракту та людям старшого віку. Однак і молодим здоровим людям цей метод буде корисним. Фахівці стверджують: пережуйте їжу 50 разів і шлунок не буде хворіти, а пережуєте 100 разів — проживете 100 років.

За інформацією УНІАН.

Хто відповідальний за розпусту?

Розкажіть, як відбувається відбір кінофільмів на нашому телебаченні. Хто стежить за тим, що саме показують? Як не увімкнеш телевізор — повсюди жахи, тупість, насилля та розпуста. Невже добрі фільми вже ніхто не знімає? А якщо знімають, то чому їх так мало на телеекранах?

Петро ВАКУЛЕНКО.

Зінків Полтавської області.

Відповідає заступник голови Державного комітету телебачення та радіомовлення України Олександр КУРДІНОВИЧ:

— Згідно з чинним законодавством Держкомтелерадіо опікується діяльністю державних електронних ЗМІ. У загальнонаціональному ефірі це — Національна телекомпанія України, Національна радіокомпанія України, ДТРК «Всесвітня служба «УТР», ДТРК «Культура», в обласному і регіональному — обласні та регіональні державні телерадіокомпанії.

Державне телебачення та радіо завжди стояли на позиції збереження культурно-просвітницьких традицій мовлення. І сьогодні державні телерадіокомпанії у тематичних та циклових програмах продовжують відтворювати широке розмаїття культурної спадщини українського народу, досліджувати та розкривати славні сторінки історії нашої держави. Останнім часом значно збільшено обсяги програм історичного, культурологічного та соціально-економічного спрямування всіх державних електронних ЗМІ.

Такі програмні засади щорічно затверджуються тематичними планами телерадіокомпаній на виконання державного замовлення з виробництва і розповсюдження теле- і радіопрограм. Цими планами передбачено висвітлення заходів з виконання указів Президента України, всіх загальнодержавних соціально-економічних та культурних програм, які затверджені українським урядом.

Підпорядковані Держкомтелерадіо державні телерадіоорганізації чітко дотримуються чинного законодавства щодо розміщення в ефірі матеріалів, не допустити до ефіру телерадіопродукцію сумнівної якості, зокрема й кінофільми.

Зазначимо також, що відповідно до ст. 5 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» телерадіоорганізації є незалежними у визначенні змісту програм та підбору кінофільмів. Тож рішення щодо трансляції одних або других програм та кінофільмів приймає керівництво компаній. І не вмотивоване законодавством України втручання органів державної влади чи органів місцевого самоврядування у сферу професійної діяльності телерадіоорганізацій не допускається.

Щодо власне кінопродукції, то дозвільні документи на право показу уповноважене надавати Міністерство культури і туризму України.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Як повернути свої гроші з кредитної спілки?

У Тернополі розпалася кредитна спілка. Яким чином і хто повинен повертати гроші вкладникам кредитної спілки? На які закони потрібно посилатися?

Вкладники.

Тернопіль.

Відповідає юрист «Голосу України» Ірина НАЗАРЧУК:

На жаль, повернути гроші, вкладені в кредитну спілку (далі — КС), іноді стає великою проблемою, а державних гарантій повернення вкладів немає. КС діє на основі самофінансування і несе відповідальність за свою діяльність у межах вартості майна, яке належить їй на праві власності. Але спробувати повернути своє необхідно!

Діяльність кредитних спілок в Україні ведеться на основі законів України «Про кредитні спілки», «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» та інших нормативних актів.

Повернути свої кошти можна декількома шляхами. Перш за все потрібно звернутися зі скаргою до Держфінпослуг (яка контролює діяльність КС) та правоохоронних органів і домогтись перевірки та отримати її результати. У разі ухвалення рішення про ліквідацію КС (за рішенням самої спілки або Держфінпослуг) необхідно довідатися координати членів ліквідаційної комісії (ліквідатора). А потім прискіпливо вишукувати у ЗМІ оголошення про те, що КС припинила свою діяльність — з порядком висування вимог кредиторами. Після розміщення оголошення необхідно протягом двох місяців подати ліквідаторові свої вимоги щодо повернення коштів.

В іншому разі спробу повернути свої гроші треба робити через суд. У даному випадку доцільним буде звернутися по допомогу до адвоката, який зможе кваліфіковано представити ваші інтереси у суді (справа досить складна). За рішенням суду виконавча служба реалізує майно КС (якщо воно буде на той час) та поверне відповідну частину коштів вкладникам. Звертаючись за захистом до суду необхідно спиратися на ст. 525, 526, 530 Цивільного кодексу України, ст. 10, 11 Закону України «Про кредитні спілки», відповідні пункти статуту КС та договору. Відповідачем у справі може бути сама КС або винна посадова особа (якщо слідство у справі доведе, що умисні дії керівництва КС завадили виплаті вкладів).

На систему гарантування покладатися в більшості випадків не варто. Фондів гарантування вкладів такі фінансові установи, як правило, не мають. До системи компенсації вкладів при Всеукраїнській асоціації кредитних спілок та Національній асоціації кредитних спілок України входить лише невелика кількість КС, які мають ліцензію, але і це не гарантує перемоги.

Не станьте жертвою шахрайства!

Порівняно нещодавно на мій мобільний телефон надійшло повідомлення, ніби я виграв якийсь приз. У повідомленні просили передзвонити за певним номером. Спершу я не звернув на це уваги, але через тиждень ситуація повторилася. Коли зателефонував, якась жінка (яка представилася оператором «Київстар») розповіла про приз та попросила перерахувати на певний рахунок 300 гривень для пересилки подарунка. Звичайно, я перерахував, і, звичайно, мене обдурили. Ні подарунка, ні грошей. Скажіть, це дійсно оператори компанії так «жартують» чи це робота професійних шахраїв?

Що робити у цій ситуації? Як захистити себе від мобільного обману?

Володимир ДУДАР.

Ходаки Барського району Вінницької області.

Відповідає провідний спеціаліст із зв'язків зі ЗМІ компанії «Київстар» Сергій ТОВСТЕНКО-ЗАБЕЛІН:

— Судячи з описаної паном Володимиром ситуації, стосовно нього невідомими особами дійсно були вчинені шахрайські дії. На жаль, шахраї часто видають себе за представників одних або других організацій — ЖЕКів, служб соціального забезпечення, медичних установ тощо або комерційних структур — банків, страхових компаній, операторів мобільного зв'язку... При цьому зловмисники не мають до цих організацій жодного стосунку. Тому, як і в будь-якому випадку виявлення протиправних дій, потерпілому слід звернутися до правоохоронних органів.

Зі свого боку ми, як оператор мобільного зв'язку, впродовж багатьох років звертали і продовжуємо звертати увагу наших абонентів на те, що кошти на мобільному рахунку є такими само платіжними коштами, як і звичайні гроші. Тому з ними слід поводитися так само уважно та відповідально. Наприклад, на своїх картках поповнення рахунку ми вказуємо, що код поповнення є суто конфіденційною інформацією і не підлягає повідомленню стороннім особам. Також повсякчас ми інформуємо про те, що оператор ніколи не проводить жодних акцій з призами, участь у яких потребувала б перерахування абонентом коштів на один або другий номер. Якщо хто-небудь у якій-небудь формі просить вас зробити це, будьте обережні — такі пропозиції вочевидь є шахрайськими. При надходженні таких сумнівних пропозицій від шахраїв ми закликаємо абонентів терміново повідомляти оператору номери, з яких надходять ці пропозиції та на які пропонується перераховувати кошти. Кожен абонент може допомогти у протидії зловмисникам, зателефонувавши до цілодобової інформаційно-сервісної служби зі свого мобільного телефону за номером 466 (дзвінки безплатні) чи за номером (044) 466-2-466 з будь-якого міського телефону. Якщо у вас є Інтернет, то на нашому сайті можете знайти інформацію про всі акції, що їх проводить оператор.

Також звертаємо вашу увагу на те, що будь-яка рекламна акція компанії мобільного зв'язку завжди широкомасштабна і відповідає корпоративним стандартам. Тому якщо в приватному порядку чи за допомогою сумнівного оголошення вам пропонують здійснити які-небудь дії з вашим мобільним телефоном, особливо якщо це стосується коштів на вашому мобільному рахунку, будьте особливо уважними.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Тутанхамона згубила пристрасть

ЦЕ ЦІКАВО

...до полювання. Саме таке припущення висунула група єгиптологів. На їхню думку, фараон Тутанхамон, який правив у другій половині XIV століття до нашої ери, помер від травми, отриманої при падінні з колісниці під час полювання в пустелі. Він отримав важкий перелом лівої ноги й зараження крові.

Раніше вважалося, що в дитинстві фараон був тендітним і його оберігали від фізичних вправ та навантажень. Однак тепер учені роблять протилежний висновок: Тутанхамон вів дуже активний спосіб життя. Його колісниця мисливського, але не військового типу, знайдена в похованні, має сліди зношеності.

Сотні стріл в одній з похоронних камер фараона теж не були покладені туди новими: ними користувалися. Ще одне свідчення на користь того, що Тутанхамон був мисливцем і їздив на колісницях, знайшли в купі його одягу: це спеціальний корсет, що повинен охороняти від ударів живіт їздця. Є ще одне непряме свідчення, яке вказує на мисливський досвід Тутанхамона.

На його мумії знайшли гірлянду квітів, у числі яких були волошки й ромашки. У Єгипті ці рослини цвітуть тільки в березні й квітні, отже, у цей час Тутанхамон був похований. Однак з урахуванням часу, який потрібен на муміфікацію тіла (приблизно 70 днів), виходить, що фараон загинув у грудні або січні, а це розпал мисливського сезону.

Наприкінці 2006 року група американських радіологів висунула гіпотезу про гангрену як причину смерті Тутанхамона. За півтора року до цього вчені відмовилися від теорії про насильницьку смерть фараона, найімовірніше, у результаті травми черепа, яка проіснувала десятки років.

На знімку: Тутанхамон із дружиною в саду. Рельєф на кришці скриньки.

Фото з сайта http://zhurnal.lib.ru/.

Дивовижні чуття тварин

ВИПАДКОВІСТЬ ЧИ ЗАДУМ?

Добуваючи собі їжу вночі, миша почувається цілком безпечно. Але вона не знає, що ямкоголова змія має здатність «бачити» тепло, випромінюване її тілом, і це незнання коштує їй життя. Ви запитаєте, як змії це вдається? Та все тому, що вона має особливий вид сприйняття, якого нема в людини.

Око людини бачить лише маленьку частину спектра електромагнітних випромінювань. Наприклад, ми не бачимо інфрачервоне випромінювання, довжина хвилі в якого більша, ніж довжина хвилі, що відповідає червоному кольору. А от у ямкоголових змій між очима й ніздрями є два маленькі органи (ямки), які сприймають інфрачервоне випромінювання. Тому навіть у темряві ці змії легко відшукують свою теплокровну жертву. За фіолетовою частиною спектра, який бачимо ми, — ультрафіолетове (УФ) випромінювання. Хоча воно непомітне для наших очей, його бачить багато істот, у тому числі птахи й комахи. Наприклад, бджоли орієнтуються в просторі по сонцю навіть у почасти хмарний день, знаходячи просвіт у небі й спостерігаючи за візерунком, утвореним поляризованими УФ-променями. На багатьох квітучих рослинах є малюнок, помітний лише для тих, хто бачить ультрафіолетове світло. А в деяких квіток є навіть «нектарний вказівник» — лінія, що відбиває УФ-промені й указує комасі шлях до нектару. Деякі плоди й насіння у такий спосіб приваблюють до себе птахів.

Оскільки птахи можуть бачити ультрафіолетові промені, а ці промені надають їхньому оперенню додатком яскравість, вони, імовірно, здаються один одному більш барвистими, ніж нам. Як сказав один орнітолог, птахи розрізняють «стільки відтінків, скільки нам важко уявити». Здатність бачити ультрафіолетове світло, можливо, допомагає деяким видам соколів під час полювання на мишей-полівок. Як? А вся річ у тім, що в сечі й фекаліях самців-полівок містяться речовини, котрі поглинають ультрафіолет; самці мітять свій шлях сечею. По цих «слідах» птахи знаходять місця скупчення полівок і концентрують свій пошук саме там.

Чому птахи бачать так добре?

Птахи мають дивовижний зір. Головна причина криється в тому, що кількість світлочутливих клітин у сітківці ока в них більша, ніж в інших істот. Кількість світлочутливих клітин визначає здатність ока бачити маленькі об'єкти на великій відстані. Тоді як у сітківці ока людини на квадратний міліметр припадає 200000 світлочутливих клітин, у більшості птахів їх утричі більше. А в соколів, грифів і орлів на квадратний міліметр — 1000000 і навіть більше світлочутливих клітин. До того ж у деяких птахів у кожному оці є дві ямки — ділянки максимальної оптичної розрізняльної здатності, що дає їм змогу чудово визначати відстань і швидкість. Птахи, які ловлять комах на льоту, мають таку саму здатність.

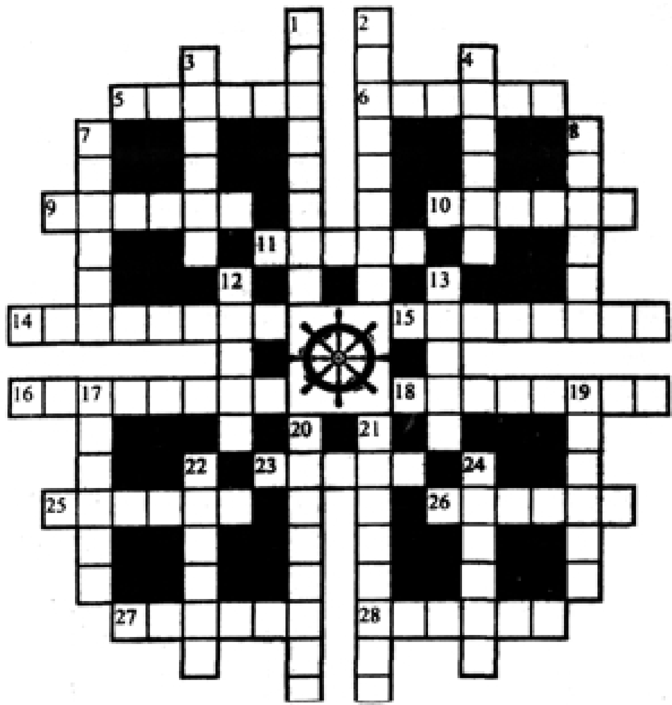
Очі птахів вирізняє ще одна особливість — дуже гнучкі кришталики, що дозволяють швидко наводити фокус. Уявіть собі, яким би небезпечним було життя пернатих (особливо в лісах і в хащах), якби під час польоту все навколо здавалося їм розмитим. Як мудро влаштоване пташине око!

У наступних «Посиденьках» ми розповімо про електрочутливих тварин і їх «вбудований компас».

Фото Альжбетти ГРАЖИНОВСЬКОЇ.

КРОСВОРД "ЕКОНОМІКА І ФІНАНСИ"

По горизонталі: 5. Користування чужим майном. 6. Скидка з ціни при достроковій оплаті. 9. Короткостроковий комерційний кредит. 10. Цінний папір. 11. Комісійна винагорода. 14. Право користування чужим майном. 15. Торговельна контора або поселення. 16. Вкладник. 18. Об'єднання підприємців, форма монополії. 23. Скидка продавця. 25. Розпис грошових доходів і витрат. 26. Бухгалтерський термін. 27. Надпис на векселі, який визначає термін оплати. 28. Платіж в іноземній валюті.

По вертикалі: 1. Переведення валюти з однієї країни в іншу. 2. Падіння біржового курсу цінних паперів. 3. Розряди джерел доходів при оподаткуванні. 4. Закриття підприємства з масовим звільненням робітників. 7 . Пропозиція на поставку товарів. 8. Обмінна операція. 12. Частина цінного паперу. 13. Система ставок, за якими здійснюється оплата праці робітників, послуг тощо. 17. Грошова система країни. 19. Позика. 20. Договір. 21. Допомога в грошовій або натуральній формі. 22. Уступка вимоги в зобов'язанні іншій особі. 24. Позичальний лист, вексель.

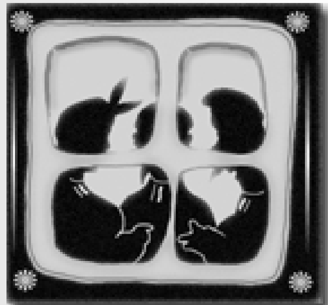
Склав Юрій ДРАГАН.

Київ.

Відповіді на кросворд "Економіка і фінанси"

По горизонталі: 5. Оренда. 6. Декорт. 9. Онколь. 10. Купюра. 11. Реліз. 14. Сервітут. 15. Факторія. 16. Інвестор. 18. Синдикат. 23. Бонус. 25. Бюджет. 26. Сальдо. 27. Авіста. 28. Девіза.

По вертикалі: 1. Трансфер. 2. Редукція. 3. Шедула. 4. Локаут. 7. Тендер. 8. Бартер. 12. Купон. 13. Тариф. 17. Валюта. 19. Кредит. 20. Контракт. 21. Субсидія. 22. Цесія. 24. Камбіо.

Неймовірні збіги

***

1939 року в районі Атлантики, де затонув «Титанік», уночі плив інший корабель — «Титаніан». Раптом внутрішній голос підказав щось керманичу, і він віддав команду «стоп-машина». Коли судно зупинилося й ті, хто стояв на вахті, стали висловлювати невдоволення затримкою, з темряви раптово виринув величезний айсберг і наніс по корпусу сильний, але, на щастя, вже не смертельний удар...

***

В 1997 році відома радянська фігуристка Ірина Родніна приїхала разом зі знайомим у Лос-Анджелес і, проходячи повз кафе, стала згадувати: «Саме в це кафе колись ми з моїм першим спортивним партнером Улановим уперше зайшли на власні гроші. Он за тим столиком...» Яким же був її подив, коли за цим столиком вона побачила... Уланова; як з'ясувалося, він теж привів сюди знайому показати місце, де він уперше сидів у кафе «з самою Родніною»!

***

Найвідоміші люди-копії, які жили одночасно, — це Гітлер і Рузвельт. Зрозуміло, вони сильно відрізнялися зовні, мало того — були ворогами, але їхні біографії багато в чому схожі. В 1933 році обоє прийшли до влади з різницею всього в один день. День інаугурації президента США Рузвельта збігся з голосуванням у німецькому рейхстазі з надання Гітлерові диктаторських повноважень. Рузвельт і Гітлер рівно по шість років виводили свої країни із глибокої кризи, потім кожен з них повів країну до процвітання (у своєму розумінні). Померли обоє у квітні 1945 року з різницею в 18 днів у стані непримиренної війни один з одним...

ОТАКОЇ!

Без документів пенсіонеру не продавали рогатку

Британському пенсіонерові відмовлялися продати в магазині рогатку, поки він не довів, що йому більше 18 років. Рогатка знадобилася 73-літньому Джонові Пейну для того, щоб закидати в річку приманку для риби. Однак продавщиця сказала йому, що рогатки продаються лише людям старше 18 років, які можуть підтвердити свій вік документально. За словами пенсіонера, спочатку він подумав, що продавщиця жартує. Однак та була абсолютно серйозна й домоглася того, що Пейн показав їй посвідчення водія.

У Джона Пейна десятеро онуків і дев'ять правнуків. За його словами, деякі з його онуків старші тієї продавщиці, що вимагала в нього документи. «Схоже, що деякі люди перетворилися на бюрократів, позбавлених будь-якого здорового глузду», — прокоментував ситуацію пенсіонер.

Однак офіційний представник магазину, у якому стався інцидент, сказав журналістам, що продавщиця, на його думку, все-таки жартувала, **повідомляє Lenta.ru.**

Сторінку підготували Ірина ВАСИЛЬЧЕНКО та Оксана КАЛУГІНА

СПОЖИВАЧ

Споживач має право на отримання необхідної, доступної, достовірної і своєчасної інформації про продукцію, що забезпечує можливість її свідомого і компетентного вибору. Інформація повинна бути надана споживачу до придбання ним товару чи замовлення роботи (послуги).

(Закон України «Про захист прав споживачів», п.1 ст. 15)

ТОРГІВЛЯ

Віртуальні магазини обдурюють реально

В Європі більш як половина веб–сайтів, які торгують електротоварами, обдурюють покупців, заявив представник Товариства захисту прав споживачів ЄС.

Як повідомляє Ройтерз, 9 вересня перевірено 369 сайтів у 26 країнах ЄС, а також в Ісландії та Норвегії. Регулюючі органи цих країн змусять сайти, що порушують права споживачів, змінити порядок торгівлі. Якщо ж інтернет-магазини не поліпшать обслуговування, їх закриють.

Майже чверть покупців в Європі використовують Інтернет для придбання фотоапаратів, мобільних телефонів, DVD-плеєрів, різноманітних електротоварів, створюючи ринок з обертом 6,8 мільярда євро (9,9 мільярда доларів США) на рік.

Проведені федеральною владою у травні перевірки показали, що 55 відсотків веб-сайтів (зокрема, і 200 найбільших) обманювали споживачів щодо вартості доставки, а також часто давали неповні контактні дані. Близько двох третин проблемних сайтів не інформували або давали неправильну інформацію про право покупців відмовитися від замовлення протягом семи днів, а також про можливість повернення продукту без пояснення причин. Приблизно третина перевірених інтернет-магазинів не подавали контактну інформацію, тому покупці не могли зв'язатися з ними, якщо виникали проблеми з придбаними товарами.

ХТО КОГО

Голуби випередили Інтернет

Південноафриканська Unlimited IT довела, що голубина пошта працює значно швидше, ніж провідний інтернет–провайдер ЮАР.

Вона відправила одинадцятимісячного голуба Вінстона зі свого офісу в місті Пітермарицбург у відділення, розташоване в Дурбані на південно-східному узбережжі країни. На 80-кілометровий переліт пішла 1 година і 8 хвилин, а з урахуванням приготування уся інформація була передана приблизно за 2 години і 6 хвилин.

За цей час інтернет-каналами провідного провайдера Telkom пройшло лише чотири відсотки такого само обсягу даних.

Як пояснили в Unlimited IT, вони влаштували акцію на знак протесту проти повільності провайдерів. У компанії 11 офісів з роботи із клієнтами у всій країні, і швидка передача інформації їм необхідна.

Інтернет у ПАР дорогий і працює повільно через недостатню пропускну спроможність каналів зв'язку, **пояснює агентство Ройтерз.** Очікується, що із введенням до ладу оптоволоконного кабелю довжиною 17 тисяч кілометрів, що зв'яже південну і східну Африку з іншими мережами, становище поліпшиться. Тож напередодні чемпіонату світу з футболу, який відбудеться в ПАР у червні-липні 2010 року, африканці мають намір провести «ІТ-прискорення».

За допомогою реклами фармкомпанії просувають неефективні препарати

СКАНДАЛ

Про це розповів на прес-конференції в Києві президент Об'єднання організацій роботодавців медичної та мікробіологічної промисловості України Валерій Печаєв.

«Загальний обсяг витрат іноземних фармкомпаній на рекламу ліків в Україні в різних медіа лише за перше півріччя 2009 року становить майже 500 мільйонів гривень», — **цитує експерта УНІАН.** До того ж усі рекламовані препарати — «це генерики, що давно вийшли з-під патенту». Такі само таблетки, за словами експерта, виробляють і в Україні, однак їхня ціна як мінімум утричі нижча, ніж закордонних аналогів. Купуючи генериковий імпортний препарат, покупець фактично платить не за ліки, а за торговельну марку, зазначив В. Печаєв.

За його словами, обсяг продажу ліків вітчизняних виробників у натуральному вираженні становить 70 відсотків ринку, а у грошовому — 25, імпортних лікарських препаратів продається 30 відсотків, що у грошовому вираженні становить 75 відсотків усього ринку ліків України. «Інноваційні препарати займають лише 5 відсотків ринку. Вони перебувають під патентним захистом і зазвичай не рекламуються в засобах масової інформації, оскільки немає потреби доводити їхню ефективність», — сказав експерт.

У травні цього року Об'єднання організацій роботодавців медичної і мікробіологічної промисловості подало в Антимонопольний комітет заяви стосовно 21 лікарського препарату, реклама яких не відповідає дійсності, готують ще дев'ять позовів. Ці ліки було вироблено п'ятнадцятьма компаніями: з Австрії, Німеччини, Італії, Македонії, Таїланду, Індії та Угорщині. «Ми закликаємо Антимонопольний комітет України прискорити розгляд позовів щодо цих препаратів, а Верховну Раду — розглянути представлений Кабміном закон про внесення змін до «Закону про рекламу», — повідомив В. Печаєв. Публічно оголошувати найменування ліків експерт відмовився. Виняток зробив тільки для препарату «Мезим-форте», оскільки стосовно нього вже отримано офіційні висновки.

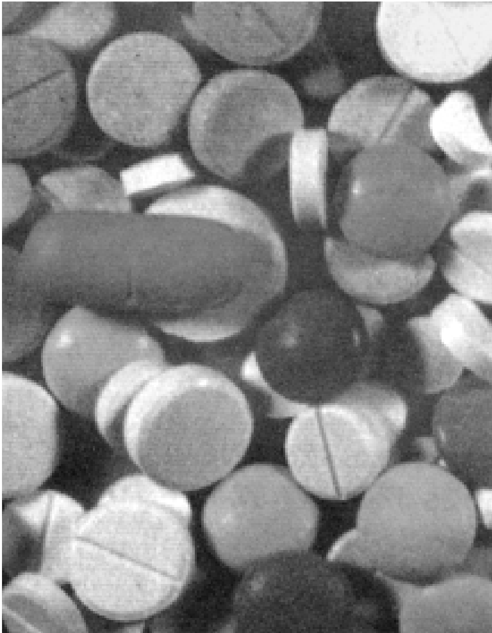
Інноваційні препарати займають лише 5 відсотків ринку. Вони перебувають під патентним захистом і зазвичай не рекламуються в ЗМІ, оскільки немає потреби доводити їхню ефективність.

Як повідомляє «Сейчас», тільки за 2008 рік в Україну було завезено 11946767 тисяч упаковок цього препарату від болів у шлунку. «Мезим-форте» активно продається в Україні, але в самій Німеччині він не зареєстрований. Реклама цього лікарського препарату вводить споживачів в оману щодо його ефективності, вважають експерти.

За результатами розслідування Лабораторія фарманализу ДП «Державний фармакологічний центр» МОЗ України і Державна інспекція з контролі якості лікарських засобів» дійшли висновку, що в «Мезим-форте» відсутня кишковорозчинна оболонка, хоча вона зазначена в інструкції із застосування. Ферменти, які перебувають у препараті і є каталізаторами для перетравлювання їжі, повинні розчинятися в тонкому кишечнику. А якщо на таблетках відсутня кишковорозчинна оболонка, то ферменти починають розчинятися вже у шлунку і не дають очікуваного ефекту.

В. Печаєв також пояснив, що йдеться тільки про «Мезим-форте» з активністю 3500, а крім нього в аптеках продають ще «Мезим-форте» 10000 і «Мезим-форте» 16000, на яких така оболонка є.

— Це НП державного масштабу: 12 мільйонів наших співгромадян ошукано, вони не отримали ефекту від придбаного препарату, — заявив на прес-конференції народний депутат України, заступник голови Комітету з питань охорони здоров'я Верховної Ради України Віктор Корж. — Необхідно негайно припинити рекламу цього препарату, треба розглянути питання про його сертифікацію і зупинити реалізацію в усій країні... Від імені держави України потрібно позиватися до його виробників.

Пфайзер заплатить штраф за підкуп лікарів

У рамках досудової угоди компанія Пфайзер домовилася з міністерством юстиції США про виплату рекордного штрафу. Обвинувачення в підкупі лікарів, поширенні недостовірної інформації та стимулюванні не рекомендованого наглядовими органами застосування ліків стануть фармацевтичному велетневі у 2,3 мільярда доларів.

Попередні позови, пов'язані з незаконним просуванням ліків Lipitor, Neurontin і Genotropin, коштували фірмі більш як півмільярда доларів. Нинішнє адміністративне та кримінальне розслідування було ініційовано п'ять років тому за позовами приватних осіб у судах трьох американських штатів. **Як повідомляє Lenta.** ru, приводом для розглядів стали протизаконні методи просування декількох лікарських препаратів: протизапального і знеболювального Bextra (вальдекоксиб), антибіотика Zyvox (лінезолід), ліків від епілепсії Lyrica (прегабалін) та антипсихотического засобу Geodon (зипрасидон).

Найсуттєвіші обвинувачення стосувалися препарату Bextra. Ці ліки, що прийшли на ринок 2001-го, через декілька років було відкликано виробником (дочірньою компанією Pfizer Pharmacia & Upjohn C°) у зв'язку із серйозними побічними ефектами. Керівництво компанії свідомо домагалося клінічного застосування препарату за показниками, які не були рекомендовані наглядовими органами. Торговельні представники Pfizer обіцяли подарунки і гроші лікарям, які допомагали в просуванні Bextra як знеболювального засобу, що застосовується до і після ортопедичних операцій. Водночас доводилося істотно збільшувати дозування препарату, що, з урахуванням побічних ефектів (підвищений ризик інфарктів та інсультів), створювало додаткову загрозу для здоров'я пацієнтів. Відповідно до рекомендацій Управління з продуктів і ліків Bextra потрібно було застосовувати лише при артриті і для полегшення болю у критичні дні.

Увагу громадськості і правоохоронних органів до маркетингової політики компанії привернув її колишній співробітник Джон Копчински. У позові до колишнього роботодавця він розповів про розкішні ознайомлювальні семінари для лікарів на екзотичних курортах, учасники яких, крім повного пансіону та компенсації витрат на транспорт, отримували великі грошові винагороди.

Правдошукач теж не залишився без заохочення. Відповідно до американського законодавства ініціатор судових розглядів, що завершилися великими штрафними виплатами, має право на певну частку від коштів, що надійшли до скарбниці. Зі стягненої з Pfizer суми Копчински отримає майже 50 мільйонів доларів. Приблизно таку саму суму поділять між собою інші п'ятеро позивачів.

Фото з архіву «Голосу України».

Якість пального не витримує жодної критики

Протягом липня–серпня 2009 року фахівці ДП «Харківстандартметрологія» перевірили якість нафтопродуктів на п'яти підприємствах області. На двох із них бензин не відповідав вимогам стандарту. У першому випадку значення октанового числа бензину А–80 було 79,1 од. за норми 80 од., у бензині А–95 — 93,5 од. за норми 95.

З 1 січня 2008 року в Україні набули чинності нові національні стандарти ДСТУ 4839:2007 «Бензини автомобільні підвищеної якості. Технічні умови» та ДСТУ 4840:2007 «Дизельне паливо підвищеної якості. Технічні умови», що підвищують вимоги до якості нафтопродуктів відповідно до стандартів Євро-3 та Євро-4. До 2011 року паралельно із новими технічними умовами діють попередні, менш жорсткі. Це пов'язано з тим, що для модернізації нафтопереробних заводів під нові вимоги потрібен час. Проте не всі виробники і постачальники пального дотримуються навіть старих стандартів.

Фахівці розповідають, що пальне з низьким октановим числом спричиняє у двигуні детонацію — процес дуже швидкого згоряння робочої суміші з утворенням у камері згоряння ударних хвиль. Це призводить до перегріву, прогоряння поршнів і випускних клапанів, а також пришвидшує зношування та місцеве руйнування двигуна. Усе це супроводжується падінням потужності, а також різким характерним звуком і збільшенням димності вихлопу. Ознаки детонації — «нервна» робота двигуна, а також характерний металевий стукіт і вібрація.

Дизельне паливо, яке вивчали експерти, теж було далеке від ідеалу. На одному з підприємств перевірили виробництво абсорбенту (компонента дизельних палив) на відповідність вимогам ТУ 23919929.011-2000. Як кажуть фахівці, продукція не витримувала жодної критики: температура спалаху дизельного палива в закритому тиглі становила 28°С за норми не нижче 35°С; масова частка сірки — 0,34 відсотка за норми не більш як 0,2; частка меркаптанової сірки — 0,012 відсотка за норми не більш як 0,01; концентрація фактичних смол — 109 мг на 100 куб. см за норми не більш як 40 мг на 100 куб. см. Не відповідали стандарту також кислотність та гранична температура фільтрування. А застигало паливо за температури плюс 1°С, тоді як згідно з технічними умовами цей процес мав починатися за мінус 25°С.

За результатами перевірки підприємствам видано приписи про усунення недоліків і заборону реалізації перевірених партій автомобільних бензинів. Крім того, бракороби сплатили штраф, **повідомляє сайт Держспоживстандарту України.**

КОМУНАЛЬНА РЕВОЛЮЦІЯ

Розробили справедливий лічильник

Фахівці виробничо-технічного центру «Прилад» (філія ДП «Харківстандартметрологія») налагодили виробництво чотиритарифного електронного лічильника ЛВ-4Т для обчислення обсягів спожитої холодної та гарячої води з урахуванням її температури. Прилад має забезпечити права споживачів на якісні послуги з водопостачання. Поки що це єдиний пристрій в Україні, який здатен контролювати температуру підігріву гарячої води безпосередньо в помешканні.

Диво-техніка веде облік води і записує її показники в тарифні комірки: у першу — спожитий обсяг холодної H_2O; у другу — гарячої (без урахування її температури). А от у третю комірку лічильник записує скоригований за температурою обсяг гарячої води. Якщо із крану потече ледь тепла рідина (холодніша за 40°С), послугу взагалі не враховуватимуть. Якщо воду підігріли до 40—44°С, споживач сплачуватиме 70 відсотків вартості послуги, якщо до 45—49°С — 90 відсотків. За повним тарифом мешканці платитимуть тільки тоді, коли температура гарячої води в оселях сягне 50 і більше градусів.

Чи скоро запровадять цей революційний винахід, невідомо. Водночас експерти стверджують: наші консервативні жеки, чи то пак комунальні підприємства, нині зацікавлені тільки в тому, щоб всіляко саботувати будь-які зміни, спрямовані на захист споживачів їхніх недолугих послуг.

Українська універсальна біржа "Капітал" щоденно, починаючи з 16 вересня 2009 р. об 11-00 год. за адресою: м. Київ, вул. Героїв оборони, 10 (конференц-зал ННЦ Інституту аграрної економіки) проводить біржові торги по продажу земельних ділянок ЗАТ "Київ-Агротранс" (загальною площею 0,5046 га) , що розташовані за адресою: м. Київ, провулок Хортицький, які виставила на торги брокерська контора №011 - ТОВ "АГРО ТРАНСКОНТИНЕНТ" а саме:

№ лота	№ п/п	Найменування майна	Площа кв.м	Початкова ціна, грн. з ПДВ.
1	1	Земельна ділянка №4	350	**171371,50**
2	2	Земельна ділянка №5	527	**258036,51**
3	3	Земельна ділянка №6	652	**319240,62**
4	4	Земельна ділянка №8	543	**265870,64**
5	5	Земельна ділянка №9	789	**386320,31**
6	6	Земельна ділянка №10	506	**247754,22**
7	7	Земельна ділянка №13	552	**270277,34**
8	8	Земельна ділянка №15	505	**247264,58**
9	9	Земельна ділянка №16	264	**129263,07**
10	10	Земельна ділянка №17	358	**175288,56**
		ВСЬОГО	**5046**	**2470687,35**

Загальна вартість земельних ділянок складає 2470687,35 (два мільйони чотириста сімдесят тисяч шістсот вісімдесят сім) гривень 35 копійок, в тому числі ПДВ 20% - 411781,23 грн.

Ознайомитись з об'єктами можна щоденно крім вихідних та святкових днів за місцем їх розташування попередньо зателефонувавши: 8(067)2311521

До початку біржових торгів учасники сплачують:

- гарантійні внески у розмірі 3 % від початкової ціни лотів (без ПДВ). У разі покупки всіх 10 лотів, гарантійний внесок складає 74120,62 (сімдесят чотири тисячі сто двадцять) гривень, 62 копійки (без ПДВ) на поточний рахунок організатора біржових торгів 26502300002844 в Першій Київській філії АКБ "Форум", МФО 300948, код ЄДРПОУ 34003533; отримувач - Українська універсальна біржа "Капітал".

Квитанції або платіжні доручення про сплату подаються разом з заявкою на участь в біржових торгах. Додаткову інформацію, щодо умов участі в біржових торгах можна отримати за адресою: м. Київ, вул.Шота Руставелі,44, офіс 6 та за телефонами: (044)569-59-21, 569-59-22.

Розпорядок роботи : понеділок - п'ятниця з 9.00 до 18.00.

Українська універсальна біржа "Капітал" щоденно, починаючи з 16 вересня 2009 р. об 11-00 год. за адресою: м. Київ, вул. Героїв оборони, 10 (конференц-зал ННЦ Інституту аграрної економіки) проводить біржові торги по продажу нерухомого майна СВК "Дружба", що розташоване за адресою: с.Михайлівка, Білоцерківського району, Київської області, яке виставила на торги брокерська контора №011 - ТОВ "АГРО ТРАНСКОНТИНЕНТ" а саме:

№ лота	№ п/п	Найменування майна	Площа кв.м	Початкова ціна, грн. з ПДВ
1	1	Склад міндобрив (літера А)	534,3	**13031,20**
2	2	Склад ядохімікатів (літера Б)	121,8	**3354,40**
3	3	Ветаптека (літера А)	49,5	**1954,40**
4	4	Свиноферма (літера В)	836,2	**17763,20**
5	5	Свиноферма (літера Г)	878,8	**20568,80**
6	6	Телятник-ферма (літера Д)	1658,2	**38544,80**
7	7	Свиноферма (літера И)	961,5	**18950,40**
8	8	Телятник-ферма (літера Л)	334,9	**9755,20**
9	9	Вбиральня (літера Р)	5,0	**369,60**
		ВСЬОГО		**124292,00**

Загальна вартість нерухомого майна складає 124292,00 (сто двадцять чотири тисячі двісті дев'яносто дві) гривні 00 копійок, в тому числі ПДВ 20% - 20715,33 грн.

Ознайомитись з об'єктами можна щоденно крім вихідних та святкових днів за місцем їх розташування попередньо зателефонувавши: 8(067)2311521

До початку біржових торгів учасники сплачують:

- гарантійні внески у розмірі 3 % від початкової ціни лотів (без ПДВ) на поточний рахунок організатора біржових торгів 26502300002844 в Першій Київській філії АКБ "Форум", МФО 300948, код ЄДРПОУ 34003533; отримувач - Українська універсальна біржа "Капітал".

Квитанції або платіжні доручення про сплату подаються разом з заявкою на участь в біржових торгах. Додаткову інформацію, щодо умов участі в біржових торгах можна отримати за адресою:

м. Київ, вул.Шота Руставелі, офіс 6 та за телефонами: (044)569-59-21, 569-59-22, 332-99-98.

Господарський суд Донецької області, 83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157:

Постановою по справі № 27/77Б від 25.08.2009 р., визнав банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «КАПА», адреса: м. Донецьк, вул. Автобазівська, буд. 1, кім.2, код ЄДРПОУ 32531128), рах 26004053100948 в Київському ГРУ Приватбанку, МФО 321842, і відкриває ліквідаційну процедуру;

Постановою по справі № 27/78Б від 25.08.2009 р., визнав банкрутом Приватне підприємство «ІНТЕЛКОМПРОДУКТ» (адреса: м. Донецьк, проспект Дзержинського, буд. 69-б, офіс 35, код ЄДРПОУ 35909181), рах 26005304786 в АБ «ДІАМАНТ», МФО 320854, і відкриває ліквідаційну процедуру;

Постановою по справі № 27/80Б від 01.09.2009 р., визнав банкрутом Приватне підприємство «ЦЕНТР РЕКЛАМИ І КОПІЮВАННЯ «ЗАТОКА» (адреса: м. Донецьк, проспект Ілліча, буд. 89, офіс 69, код ЄДРПОУ 35756154), рах. 26007000587801 в ВАТ «Аграрний комерційний банк» МФО 322302, і відкриває ліквідаційну процедуру;

Постановою по справі № 27/81Б від 01.09.2009 р., визнав банкрутом Приватне підприємство «СІГМАПРОМКОП» (адреса: м. Донецьк, проспект 25-річчя РККА, буд. 1-В, офіс 904, код ЄДРПОУ 36038547), рах. 26003000626001 в ВАТ «Агрокомбанк», МФО 322302, і відкриває ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором по вищевказаним справам призначено Коваленка Віталія Вікторовича (адреса: 04053, м. Київ, вул. Артема, 1/5, оф. 701).

Кредитори протягом місяця після опублікування даного оголошення можуть звернутись із заявою про визнання кредитором по справі до Господарського суду Донецької області.

ВАТ «Страхова компанія «НОВА» повідомляє про те, що у зв'язку з втратою бланків полісів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів серії ВС № 0117188 по ВС № 0117191 — вважати їх недійсними.

Господарським судом Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) ухвалою від 08.07.09 р. порушено провадження по справі № 26/48/09 про банкрутство Запорізького Державного підприємства «Радіоприлад» (69000, м. Запоріжжя, пр. Леніна, 3: п/р № 26009130421 в Філії «Банк Кіпру» в м. Запоріжжя», МФО 313407, код ЄДРПОУ 14313317). Ухвалою Господарського суду Запорізької обл. від 10.08.2009 р. розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Забродіна Олексія Михайловича (Ліцензія серії АВ № 307207, адреса: 69121, м. Запоріжжя, а/с 6335). Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів від дня публікації оголошення.

Ухвалою Господарського суду Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) 25.08.2009 р. порушено провадження у справі № Б 15/191-09 про банкрутство Комунального житлового підприємства № 1 (код за № ЄДРПОУ 20243845, юридична адреса: 50024, м. Кривий Ріг, вул. Харитонова, 9А, р/р 26008007122001 у ДФ АТ «Індекс-банк», МФО 307015).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Лукашука Миколу Васильовича, ліцензія АБ № 271537, поштова адреса: 50051, м. Кривий Ріг, а/с 2558, тел. (056) 404-03-98, (067) 721-57-94.

Заяви з вимогами до боржника приймаються протягом тридцяти днів з дня публікації оголошення.

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб продовжує виплати гарантованої суми відшкодування вкладникам **Відкритого акціонерного товариства "Акціонерний комерційний банк "Одеса-Банк".**

За отриманням відшкодування вкладники звертаються до установ банків — агентів Фонду до 25 жовтня 2009 року

Додаткова інформація за телефоном: 8-800-308-108-0, www.fg.org.ua

Адреса Фонду: 01034, м. Київ, вул. Ярославів Вал, 32-А.

Постановою господарського суду Харківської обл. від 02.09.2009 р. по справі № Б-19/43-09 приватне підприємство "Елтас" (код ЄДРПОУ 33066283) було визнано банкрутом і розпочато ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Шмелькова Руслана Анатолійовича (код 2673600878), для листів: 61066, м. Харків, вул. Велозаводська, 38, кв. 5.

Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів від публікації оголошення.

Постановою Господарського суду Полтавської області (36000, м. Полтава, вул. Зигина, 1) від 18.08.2009 р. по справі № 4/21 ТОВ «Агрофірма «Манжелія», с. Манжелія, Глобинський район, Полтавська обл., код ЄДРПОУ 23808319, визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Георгієвського Олега Дмитровича (ліцензія № 176042 від 31.05.2005 р., м. Полтава, вул. Леніна, 82, 36022). Заяви кредиторів приймаються протягом одного місяця з дня опублікування.

Державний вищий навчальний заклад «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

оголошує конкурс на заміщення вакантних посад по таких кафедрах: ***обліку підприємницької діяльності*** — завідувач кафедри (1 од.); ***цивільного та трудового права*** — доцент (1 од.); ***управління персоналом і економіки праці*** — ст. викладач (1 од.), асистент (1 од.); ***міжнародного менеджменту*** — асистент (1 од.); ***економіко-математичного моделювання*** — асистент (3 од.); ***фінансові ринки*** — асистент (1 од.); ***міжнародної економіки*** — асистент (1 од.).

Термін подання документів — один місяць (30 днів) від дня опублікування оголошення. До заяви на ім'я ректора університету додаються: *особовий листок з обліку кадрів, автобіографія, копії дипломів про освіту, наукові ступені та вчені звання, завірені у встановленому порядку, список наукових та навчально-методичних праць і винаходів.*

Адреса університету: 03680, м. Київ, проспект Перемоги, 54/1. Контактні телефони: 371-61-73, 456-25-82.

Ухвалою господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема,157) від 20.08.2009 р. по справі № 45/155б Приватного підприємства «УкрРост» (85107, Донецька область, м. Костянтинівка, вул. Мірошниченко, 37; код ЄДРПОУ 31842401, р/р 26008468018001 в Донецькому РУ «ПриватБанку», МФО 335496) порушено справу про банкрутство, відкрита процедура розпорядження майном строком на 6 місяців, розпорядником майна по справі призначено арбітражного керуючого Атаманенко Світлану Вікторівну (ліцензія Мінекономіки АБ № 271570 від 05.12.05 року).

Кредиторські і вимоги до боржника ПП «УкрРост» приймаються на адресу: 84500, Донецька область, м. Артемівськ, вул. Сибірцева, 17/320); контактний тел. 8 (062) 340-16-48, протягом місяця з дати виходу публікації.

Господарський суд м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) ухвалою від 01.07.2009 року порушив провадження у справі № 28/253-б про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Елегант Тревел», поштова адреса: 01042, м. Київ, вул. П. Лумумби, 15А (ЄДРПОУ 34239480, р/р 26005010032684 у АТ «Укрексімбанк» в м. Києві, МФО 322313) та ухвалою від 06.08.2009 року призначив розпорядником майна арбітражного керуючого Давидюка Р. М. (ліцензія серії АВ № 397116 від 31.03.2008 року), поштова адреса: 03150, м. Київ, вул. Горького, 127.

Заяви кредиторів до боржника приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування оголошення.

Господарським судом Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) ухвалою від 21.08.2009 порушено справу № 45/176Б про банкрутство Закритого акціонерного товариства «Керамік» (83003, Донецька область, м. Донецьк, вул. Антипова, 7 «а» код ЄДРПОУ 32131492, р/р 26002155998001 у ВАТ «Акц. комп. банк «Капітал», м. Донецьк, МФО 334828) та введено мораторій на задоволення вимог кредиторів. Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Несвіт Людмилу Пилипівну (ліцензія серії АВ № 158237, 83056, м. Донецьк, вул. М. Маметової, 8/2).

Вимоги кредиторів приймаються протягом 30 днів з дати опублікування оголошення.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО АУКЦІОН
по продажу майна підприємства-банкрута ДП "Завод "Керміконд"

Лот 1 - Вбудоване приміщення в підвальній частині жилого будинку (Літ. п/д) заг. пл. 57,3 $м^2$, вхід в підвальне приміщення (п/д'), розташ.: Дн-ська обл., м. Верхньодніпровськ, вул. Зарічна, 9. Поч. ціна 9030 грн. Лот 2 - Нежила прибудова до жилого 5-ти поверх. будинку (А'-1) заг. пл. 401,3 $м^2$, вхід в підвал (а'-1), навіс (а''-1); розташ.: Дн-ська обл., м. Верхньодніпровськ, вул. Семенова, 2. Поч. ціна 150000 грн. Усі ціни без ПДВ. Ознайомлення: ПН-ПТ із 9-00 до 16-00 за місцерозташ. Кошти за придбане майно оплачуються Переможцем аукціону протягом 5-ти банк. днів із дня підписання протоколу аукціону на п/р ДП "Завод "Керміконд". Кінцевий термін подачі заявок і оплати внесків (без ПДВ): реєстраційний - 17 грн.; гарантійний - 10% від поч. ціни на п/р товарної біржі "Дніпропетровська біржа" №26004050205940 у ПАТ КБ "Приватбанк", МФО 305299, код 34734763 - 09.10.2009 р. Заявки на участь в аукціоні приймаються з 10.00 до 16.00 (крім суботи та неділі), тел. (056) 790-32-99. Аукціон відбудеться об 11-00 г. 15.10.2009 р. у торг. залі товарної біржі "Дніпропетровська біржа" за адресою: м. Дніпропетровськ, пр. Пушкіна, 49.

Ухвалою господарського суду Черкаської області (18005, м. Черкаси, бул. Шевченка, 307) від 08.07.2009 р. порушено провадження у справі № 01/1774 про банкрутство приватного підприємства «Міра» (18029, м. Черкаси, вул. Сумгаїтська; 17/1, ідентифікаційний код 31207303, поточний рахунок 26003320550001 в Черкаській філії КБ «ПРИВАТБАНК», МФО 354347 та введено процедуру розпорядження майном боржника.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Борєйко Олену Миколаївну (18008, м. Черкаси, вул. Хоменка, б. 22, кв. 63, ідентифікаційний номер № 2539002142, Ліцензія серії АВ № 347229, видана Державним Апартаментом з питань банкрутства 03.10.2007р., телефон (8-067) 992-55-94).

Відповідно до ч. 1 ст. 14 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» конкурсні кредитори за вимогами, які виникли до дня порушення провадження у справі про банкрутство, протягом тридцяти днів від дня опублікування цього оголошення про порушення провадження у справі про банкрутство зобов'язані подати до господарського суду письмові заяви з вимогами до боржника, а також документи, що їх підтверджують.

Видатки на підготовку до чемпіонату Європи 2012 року з футболу у 2010 році будуть збільшені на 40 відсотків порівняно із роком нинішнім. Такі цифри закладені у попередній проект бюджету на наступний рік, повідомляє інформаційний центр «Україна–2012».

Турнірна хроніка

Художня гімнастика. Міє (Японія). Чемпіонат світу. Росіянки Канаєва і Кондакова виграли відповідно золоту та срібну медалі у багатоборстві. Бронзова нагорода у Ганни Безсонової (Україна). Наша видатна і мужня спортовка здобула ще кілька медалей — срібну у вправах із стрічкою і бронзові — з м'ячем і скакалкою.

Слава Богу, не всі ще сліпі на цьому світі. Офіційний хронометрист і обробник даних на чемпіонаті світу нагородив Ганну Безсонову премією «Лонжін Елеганс». Ця нагорода присуджується гімнастці, яка мала найбільш елегантний вигляд на змаганнях. Наша Аня удостоєна призу, створеного швейцарським художником Жаном-П'єром Гербером — годинником «Конкест» з Лонжін Спорт Колекшен і чеку на 5000 доларів США.

Сучасне п'ятиборство. Ріо-де-Жанейро (Бразилія). Кубок світу. Чоловіки. Фінал. 1. Адам Мароші (Угорщина) — 6056. **2. Павло Тимошенко (Україна) — 5992.** 3. Джузеппе Джанкаміллі (Італія) — 5940.

Легка атлетика. Салоніки (Греція). Всесвітній фінал. Українець Максим Мазурик переміг у секторі зі стрибків із жердиною (5.70). Другим став Дерек Майлз (США) —5.60, «бронза» в Даніеля Доссу (Франція) — 5.60.

Футбол. Мілан (Італія). Збірна України виграла Чемпіонат світу з футболу серед безпритульних. У фіналі вона перемогла команду Португалії — 5:4.

Хокей. Відкритий чемпіонат Білорусі. Екстраліга. 5-й тур. 13 вересня. «Юність» (Мінськ) — «Німан» (Гродно). 5:3. «Хімволокно» (Могилів) — «Брест». 6:0. «Керамін» (Мінськ) — «Металург» (Жлобин). 2:1. «Шахтар» (Солігорськ) — «Шинник» (Бобруйськ). 8:2. «Вітебськ» — «Металург» (Ліепая). 3:2 (б). «Хімік-СКА» (Новополоцьк) — «Динамо-Юніорс» (Рига). 2:3 (б).

Дві команди школи київського «Сокола» відкликали свою заявку на участь у відкритій першості Республіки Білорусь. Чому? Кореспондент «Голосу України» дізнався про це, бо бачив листа до ФХРБ, підписаного виконуючим обов'язки директора ДЮСШ «Сокіл» (Київ) Володимиром Єловиковим. «У зв'язку з відсутністю фінансування, від'їздом провідних гравців до зарубіжних клубів, просимо зняти наші команди 1994 і 1995 років народження з відкритої першості Республіки Білорусь».

Баскетбол. Київ. СК «Меридіан». Контрольний матч. **«Київ» — «Будівельник» (Київ). 66:80 (20:17, 15:30, 14:15, 17:18). «К»:** Пустозвонов — 19 очок, Кравцов —18 + 9 підбирань, Салтовець —10 + 7, Брянцев — 9, Отверченко — 7, Дмитренко — 3, Липовий, Сандул, Тищенко, Гусєв, Ларін. **«Б»:** Ель-Амін — 19, Яковлєв —10, Балашов — 10, Кобзистий — 10, Малиш — 8, Горбенко — 6, Зіммерман — 6, Гендерсон — 5, Неруш — 3, Хижняк — 3, Лохманчук.

Слава, слава Василю — переможцеві!

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

«Сьогодні Ломаченко був сильнішим, — заявив в інтерв'ю для офіційного сайту федерації боксу Росії Сергій Водоп'янов. — У чому його перевага? Насамперед, у тактичній грамотності, в умінні легко переналаштовуватися по ходу бою. У цьому йому немає рівних».

Василь Ломаченко став першим українським чемпіоном світу з боксу за часи незалежності. Тепер у його колекції нагород є золоті медалі чемпіона Олімпійських ігор, Європи і світу. А ми всі сподіваємося, що Василь підтвердить високий клас і в Олімпійському Лондоні-2012. Адже тоді йому буде лише 24 роки. А поки що щиро вітаємо Василя і його тренера Анатолія Ломаченка (за сумісництвом — батька) з великою і заслуженою перемогою!

Срібну нагороду для України завоював Роман Капітоненко (понад 91 кг). В упертому поєдинку, показавши гідний бокс, українець поступився господареві рингу, олімпійському і чемпіонові світу Роберто Каммарелле 5:10 (3:3,1:5, 1:2). За всієї поваги до цього видатного серед аматорів боксера, якби нинішній чемпіонат проходив в іншій країні, його підсумки в суперважкій вазі могли бути іншими.

Є в нашій скарбничці ще й бронзова відзнака. Її володар — Олександр Усик (до 91 кг).

Результати решти фіналів. **До 48 кг.** Давид Айрапетян (Росія) — **Сердамба Пуревдорж (Монголія).** 5:10 (3:3, 1:4, 1:3). **До 51 кг.** Тугстсогт Ньямбаяр (Монголія) — **Маквільямс Арройо (Пуерто-Ріко).** 2:18 (1:3, 1:7, 0:8). **До 54 кг.** Едуард Абзалімов (Росія) — **Детелін Далаклієв (Болгарія).** 3:5 (0:1, 0:1, 3:3). **До 60 кг.** Госе Педраса (Пуерто-Ріко) — **Доменіко Валентіно (Італія).** 4:9 (1:1, 2:4, 1:4). **До 64 кг. Роніель Іглесіас (Куба)** — Френкі Гомез (США). 8:2 (2:1, 2:1, 4:0). **До 69 кг.** Андрій Замковий (Росія) — **Джек Кулкай-Кет (Німеччина).** 4:7 (0:1, 3:2, 1:4). **До 75 кг. Аббос Атоєв (Узбекистан)** — Андранік Хакобян (Вірменія). 9:0 (3:0, 4:0, 2:0). **До 81 кг. Артур Бетербієв (Росія)** — Ельшод Расулов (Узбекистан). 13:10 (1:3, 5:4, 7:3). **До 91 кг. Єгор Мехонцев (Росія)** — Осмай Акоста (Куба).12:2 (3:0, 4:1, 5:1).

Фото з сайту чемпіонату.

Дорогоцінна «злива»

Тайпей (Тайвань). XXI Дефолімпійські ігри. Змагання завершаться сьогодні, і їхні підсумки ще попереду. А ми пропонуємо вашій увазі імена українців — переможців і призерів, котрі здобували нагороди у вихідні. До речі, на ранок учорашнього дня **команда України у своєму активі мала 60 (!) медалей (17 золотих, 22 срібні, 25 бронзових)**. Цю інформацію нам надіслали з штабу збірної України в Тайпеї.

Золоті медалі вибороли: у стрільбі кульовій — Олександр Колодій (пістолет 25 м, 60 пострілів); спортивне орієнтування — Марина Чекунова (на довгій дистанції); жіноча естафета (Марина Чекунова, Яна Мельник, Тетяна Біда); в легкій атлетиці — Олег Білоконь (метання диска); естафета 4 х 400 м (Олександр Ходаков, Дмитро Дяченко, Володимир Турков, Сергій Мазуро); у плаванні — Ганна Литвиненко (50 м вільним стилем); Ганна Товста (800 м вільним стилем); естафета 4 х 100 м вільним стилем (Товста, Литвиненко, Валерія Ситнікова, Литвинова); команда дівчат-волейболісток здобула золоті нагороди у поєдинку з сильною командою США.

Срібні: Мельник (спортивне орієнтування на довгій дистанції); у легкій атлетиці — Римма Філімошкіна (метання молота); Володимир Пупена (метання диска); Юлія Шаповал (біг на 100 м з бар'єрами); команда в естафеті 4 х 100 м (Микола Носенко, Дяченко, Олександр Дмитрієнко, Мазуро); команда в естафеті 4 х 400 м (Інна Зверинська, Вікторія Ландіна, Наталія Лісова, Юлія Шаповал); у плаванні — Литвиненко (200 м вільним стилем); Андрій Зургалідзе (100 м брасом); команда в естафеті 4 х 100 м вільним стилем (Бистревський, Висоцький, Лопата, Натальчук); у стрільбі — Ольга Комаренко (10 м гвинтівка, 40 пострілів); чоловіча пара з настільного тенісу (Закладний, Гнатюк).

Бронзові: борці — Андрій Ткаченко (вагова категорія 84—96 кг) і Віталій Корепанов (55—60 кг); легкоатлети — Марія Головко (3000 м з перешкодами); Вікторія Голуб (біг на 5000 м); плавці — Ситнікова (50 м вільним стилем і 100 м на спині); естафетна команда 4 х 100 м (Наталя Корнієнко, Товста, Ситнікова, Литвиненко): Товста (400 м комплексне плавання); Зургалідзе (200 м комплексом); Дмитро Плахотник (спортивне орієнтування на довгій дистанції).

Поки що радують наші футболісти. Вони вийшли до фіналу (відбудеться сьогодні), де зустрінуться зі збірною Росії. У півфіналі команда України надпереконливо переграла футболістів Франції — 4:0 (Рій, 50, Танчик, 52, 63, Невенченко, 55).

І ми з нагородами

Фото з сайту US Open.

Теніс. Нью–Йорк. Відкритий чемпіонат США. Призовий фонд. 21 600 000 доларів. Фінали. Жінки. Одиночний розряд. Кім Клейстерс (Бельгія) — Каролін Возняцкі (Данія). 7:5, 6:3. Чоловіки. Пари. Лукаш Длоухи (Чехія)/ Леандр Паес (Індія) — Бхупаті Магеш (Індія)/ Марк Ноулз (Багами). 3:6, 6:3, 6:2. Мікст. Карлі Галліксон/Тревіс Перротт (США) — Кара Блек/Леандро Паєс (Зімбабве/Індія). 6:2, 6:4.

Не залишилася без нагород на US Open й Україна. Юніорський турнір. Дівчата. Парний розряд. Фінал. **Марина Заневська (Україна, Одеса)**/Валерія Соловйова (Росія) — Богдан/Лерчевакарн (Румунія/Таїланд, 3). 1:6, 6:3, 10:7.

На знімку: протягом двох років Кім Клейстерс через народження дитини була відсутня на корті, і от таке тріумфальне повернення.

Василь Ломаченко став першим українським чемпіоном світу з боксу за часи незалежності

Наставники експериментували

Футбол. Кубок країни. 1/8 фіналу. 12 вересня.

«Єдність» (Плиски) — «Шахтар» (Донецьк). 1:3. Голи: Ракицький, 44, Кравченко, 50, Наконечний, 56, Гладкий, 85.

«Шахтар»: Худжамов, Єзерський, Іщенко (Леонардо, 57), Шевчук, Ракицький, Дуляй, Полянський, Кравченко, Вілліан (Гладкий, 83), Агахова, 24, Фомін (Жадсон, 46).

«Єдність»: Шевченко, Полончук, Ятленко, Комар, Заварін, Іванов (Подус, 89), Романчук, Наконечний, Гаврильченко, Яворський (Шарій, 82), Богданов (Рудюк, 53).

«Фенікс» (Калініно) — «Дніпро» (Дніпропетровськ). 1:2. Голи: Бобух, 10 — Гоменюк, 28, Селезньов, 85 (п).

«Сталь» (Алчевськ) — «Оболонь» (Київ). 0:3. Голи: Онисько, 5, Куценко, 27, Мирошниченко, 90.

«Кримтеплиця» (Молодіжне) — «Металург» (Запоріжжя). 1:2. Голи: Кучеренко, 90+2 — Алозі, 73, Польовий, 79.

«Таврія» (Сімферополь) — «Іллічівець» (Маріуполь). 4:2. Голи: Ковпак, 43, Платон, 51, 80, Гігіадзе, 58 (п) — Касьян, 65 , Ліма, 85.

«Металург» (Донецьк) — «Карпати» (Львів). 2:1. Голи: Фабіньо, 18, Дімітров, 24 (п) — Батіста, 87.

«Волинь» (Луцьк) — «Кривбас» (Кривий Ріг). 2:1. Голи: Олівейра, (6), Піщур, 83 (п) — Бартуловіч, 67.

«Металіст» (Харків) — «Динамо» (Київ). 0:1. Гол: Зозуля, 17.

«Металіст»: Горяїнов, Папа Гуйє, Обрадович, Майдана (Бордіян, 84), Едмар, Валяєв, Слюсар, Березовчук, Шелаєв (Олексій Єременко, 72), Коельо, Девич (Олійник, 46).

«Динамо»: Шовковський, Бетао, Алмейда, Хачериді, Мандзюк, Кравченко (Роман Єременко, 69), Маграо, Юссуф, Гіоане (Гармаш, 83), Зозуля, Шевченко (Мілевський, 69).

Вилучено Маграо, 90+2 (удар суперника ногою після свистка).

Отже, до чвертьфіналу з числа представників нижчих ліг чемпіонату України вийшла сама лише луцька «Волинь», котра ціною неабияких зусиль здолала «Кривбас». Гостро і напружено відбувався матч у у кримському селищі Калініно, де місцевий «Фенікс» мінімально поступився іменитому «Дніпру».

Завтра київське «Динамо» стартує у груповому раунді Ліги чемпіонів. Його матч у Харкові був останньою репетицією. Єдиний м'яч у ворота господарів гості забили після флангового проходу Тіберіу Гіоане і навісної передачі і влучного удару головою Романа Зозулі. Хоча територіальною перевагою володів «Металіст». Він створив кілька небезпечних моментів біля воріт киян. Однак бездоганно діяв досвідчений Олександр Шовковський.

Валерій Газзаєв:

— Загалом, вийшла справжня кубкова гра, досить цікава. Іншого ми й не очікували, оскільки добре знали «Металіст», який тепер зосередився на виступах у внутрішньому чемпіонаті й кубку. Я дуже задоволений як результатом, так і грою. Ті футболісти, які сьогодні вийшли на поле, зробили все можливе. На жаль, у них мало ігрової практики, проте кожний виклався на сто відсотків.

— Отже, ви свідомо випустили на поле саме такий склад, бо думали про «Рубін»?

— Безумовно, це був головний пріоритет. Ми дали футболістам відпочити, особливо тим, хто грав за національні збірні. Ну і вже незабаром дуже важлива зустріч — перша в Лізі чемпіонів. З тих футболістів, які сьогодні вийшли на поле, повністю зіграли матчі за збірні тільки Мандзюк і Гіоане. Однак їхнє самопочуття дозволяло задіяти їх у цій грі.

— То що, основний воротар «Динамо» нині Шовковський?

— І Шовковський, і Богуш запрошуються до національної збірної. Вони обидва дуже висококласні воротарі. Сьогодні Сашко відіграв дуже добре.

Мирон Маркевич:

— Сьогодні була лише друга зустріч, коли ми зібрали майже весь торішній склад. Тільки окремі футболісти не грали — через дискваліфікації й травми. Не треба бути великим фахівцем, щоб не сказати про нашу перевагу. Але ми не забили, натомість «Динамо» мало один момент і реалізувало його. Але я радий, що сьогодні моя команда показала приблизно ту гру, що й торік. Єдина проблема — реалізація. Ну й необхідно віддати належне Шовковському, котрий зіграв практично без помилок...

І донецький «Шахтар», як ви вже помітили, проти представника другої ліги «Єдність» у Плисках також виставив далеко не оптимальний склад. «Від наших футболістів ми чекали більшого, — підбив підсумки зустрічі **Мірча Луческу.** — Багато хто з них претендує на місце в «основі», але коли їм надається шанс, вони не завжди виправдовують надії»...

Отже, до чвертьфіналу (матчі відбудуться в жовтні) вийшли: «Динамо», «Шахтар», «Дніпро», «Металург» (Донецьк), «Таврія», «Металург» (Запоріжжя), «Оболонь», «Волинь». Жеребкування відбудеться 23 вересня.

На знімку: Роман Зозуля (ліворуч) дякує колезі Тіберіо Гіоане за чудову передачу.

Фото Андрія ЛУКАЦЬКОГО (ФК «Динамо») .

Каталонська — так, мотоцикл — ні!

Футбол. Оборонець збірної України і «Барселони» **Дмитро Чигринський** у новій команді має вивчити каталонську та іспанську мови. Такі умови прописані у контракті гравця з каталонським клубом. Окрім того, керівництво «Барси» заборонило Чигринському сідати за кермо мотоцикла.

А тим часом Дмитро минулої суботи зіграв свій перший матч за новий клуб — на виїзді проти «Гетафе». Дебют українця і фахівці, і преса оцінили як вдалий. Зокрема, тренер «Барселони» **Госеп Гвардіола** сказав: «Чигринський ідеально відіграв у цій зустрічі. Перед матчем я відчував, що ми зробили гарний трансфер. Українцеві лише 22 роки, і він принесе ще багато користі «Барселоні».

«Гетафе» — «Барселона». 0:2. Голи: Ібрагімович, 66, Мессі, 80.

«Барселона»: Вальдес, Пуйоль (Д. Алвес, 67), Піке, Чигринський, Абідаль, Хаві, Яя Туре, С. Кейта, Педріто (Іньєста, 58), Ібрагімович, Джеффрен (Мессі, 58).

А як інші?

Каталонці, як відомо, — суперники київського «Динамо» у Лізі чемпіонів. А як зіграли інші клуби, котрі протидіятимуть «Динамо» і «Шахтареві» в єврокубках, як вони виступили в чергових турах своїх чемпіонатів?

Росія. «Сатурн» (Раменське) — «Рубін» (Казань). 1:5. Голи: Бухаров, 5, 66, Домінгес, 35 (п), Рязанцев, 38, 45+2 — Топич, 51. «Рубін»: Рижиков, Кальошин, Шаронов, Навас, Ансальді, Сємак, Сібайя, Караденіз, Домінгес (Касаєв, 57), Рязанцев, Бухаров.

Італія. «Інтер» (Мілан) — «Парма». 2:0. Голи: Ето'О, 71, Міліто, 88. «Інтер»: Жуліо Сезар, Майкон, Самуель, Лусіо, Сантон, Дзанетті, Віейра (Мунтарі, 70), Мотта (Балотеллі, 46), Снайдер (Кргін, 79), Міліто, Ето'О.

Франція. «Нансі» — «Тулуза».0:0. «Тулуза»: Пеле, Конгре, Нункеу, Сетто, М'Бенге, Дідо, Берсон, Паулу Машаду, Братен (Сірьейс, 89), Жіньяк (Панктот, 84), Табану (Сіссоко, 79).

Бельгія. «Брюгге» — «Генк». 1:1 (Пірісік, 45 — Буффел, 19).

Сербія. «Чукарічки» (Бєлград) — «Партизан» (Бєлград). 1:1 (Завісич, 17 — Ілич, 61).

Бєрдиєв має претензії до оборони

Футбол. Наставник казанського «Рубіна», з яким завтра у Києві у стартовому матчі Ліги чемпіонів зустрінеться «Динамо», **Курбан Бєрдиєв** висловив незадоволення грою своєї команди в обороні в матчі чемпіонату Росії проти «Сатурна» (5:1).

«Загалом видно, що є проблеми, особливо в обороні. З тим же «Спартаком» перший тайм ми провели надійніше. А тут було більше помилок», — сказав Бєрдиєв.

Незважаючи на позитивний рахунок, наставник «Рубіна» поскаржився також на те, що багато його футболістів грають за свої національні збірні.

«Муравські оце тільки приїхав, він не тренувався. Саша Бухаров був у збірній, але не грав, вибився з колії, у нього знизилися показники функціональної підготовки. Сергій Семак, навпаки, перетренований. Нобоа тільки напередодні гри прилетів, практично через півсвіту. У цьому плані у нас є проблеми», — цитує тренера офіційний сайт ФК «Рубін».

Дати і час

Чемпіонат країни. Прем'єр ліга. **8-й тур. 25 вересня (п'ятниця).** Динамо — Зоря (19:00). **26 вересня (субота).** Кривбас — Металург Д (16:00). Закарпаття — Дніпро (16:00). Металург Зп — Арсенал (18:00). **27 вересня (неділя).** Іллічівець — Ворскла (16:00). Чорноморець — Карпати (16:00). Шахтар — Оболонь (17:00). Таврія — Металіст (18:00).

9-й тур. 3 жовтня (субота). Зоря — Таврія (14:00). Металург Д — Іллічівець (16:00). Оболонь — Металург Зп (16:00). Металіст — Кривбас (19:00). **4 жовтня (неділя).** Арсенал — Динамо (15:00). Карпати — Закарпаття (16:00). Дніпро — Шахтар (17:00). Ворскла — Чорноморець (18:00).

10-й тур. 17 жовтня (субота). Чорноморець — Закарпаття (15:00). Ворскла — Металург Д (16:00). Кривбас — Зоря (16:00). Металург Зп — Дніпро (17:00). Динамо — Оболонь (19:00). **18 жовтня (неділя).** Шахтар — Карпати (16:00). Іллічівець — Металіст (16:00). Таврія — Арсенал (18:00).

***

Футбол. Першість країни. Перша ліга. 9-й тур. «Динамо-2» (Київ) — «Енергетик» (Бурштин). 1:2. «Прикарпаття» (Івано-Франківськ) — «Десна» (Чернігів). 0:1. «Олександрія» — «Нива» (Тернопіль). 3:0. «Дністер» (Овідіопіль) — «Севастополь». 4:1. «Геліос» (Харків) — «Нафтовик» (Охтирка). 1:0. «Арсенал» (Біла Церква) — «Зірка» (Кіровоград). 0:0.

«Золота Осінь-2009»

Львів. Тут стартував традиційний міжнародний турнір «Золота Осінь-2009» зі стрільби з лука. Про це розповів старший тренер збірної України та головний суддя змагань Віктор Михайленко. За його словами, участь у найстарішому спортивному змаганні Львова беруть 295 лучників, які представляють Росію (молодіжна національна збірна), Білорусь, Польщу, Молдову та 11 областей України, місто Київ та АР Крим.

Також Віктор Михайленко додав, що турнір у Львові є основним рейтинговим змаганням лучного сезону в Україні. Згодом планується його включення до світового рейтингу.

Стрілятимуть на ураження

Очікується, що наступного червня під час ЧС-2010 з футболу на стадіонах ПАР вболіватимуть 450 тисяч футбольних фанів з усього світу, **повідомляє авторитетне видання «Телеграф»**. Звісно, до цієї події ретельно готується поліція Південної Африки. Вона позбавить громадянських прав усіх, хто незаконно володіє зброєю, щоб захистити вболівальників. Як заявило керівництво поліції, під час ЧС-2010 у порушників, які незаконно володіють зброєю, «стрілятимуть на ураження».

У ПАР не приховують, що найбільшою проблемою є озброєні люди, які можуть загрожувати фанам. Для того, щоб вказати злочинцям, що поліція не знатиме жалю, проводиться спеціальна операція «Злочинцю, ти накладеш у штани».

«Ті, хто використовує нелегальну зброю, втратять громадянські права», — каже заступник глави поліції Фікіле Мбалула.

«Око за око, зуб за зуб... Вулиця за вулицею, ми знайдемо вас!», — так у міністерстві поліції збираються поводитися зі злочинцями.

Хоча випадків злочинності у Південній Африці, як запевняють в уряді, поменшало, але футбольні фани можуть стати легкою здобиччю злочинців.

Усейн Болт програв дитині

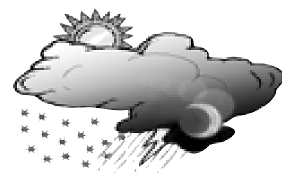
Триразовий олімпійський чемпіон, триразовий чемпіон світу та рекордсмен світу ямайський спринтер Усейн Болт перед стартом Світового легкоатлетичного фіналу в Салоніках взяв участь у забігу проти 5-річного хлопчика й... програв.

Із хлопчиськом Болт біг міні-спринт, однак він спочатку забарився на старті, а потім ледве перебирав ногами на дистанції. Зрештою малюк першим перетнув фінішну рису. Вболівальники, яких зібралося на вулиці чоловік із 200, галасом і оплесками привітали перемогу свого співвітчизника над одним із найвідоміших спортовців планети, **повідомляє AP.**

«Це була просто забава. Я обожнюю спілкуватися з дітьми», — зізнався Болт, додавши, що його дуже тепло приймали в Салоніках.

СТОРІНКИ ПІДГОТУВАВ Віктор БРАНИЦЬКИЙ

№ 172 (4672) ВІВТОРОК, 15 ВЕРЕСНЯ 2009

В Україні сьогодні буде тепло. Вночі 9—17°, вдень 20—27° вище нуля. У західних та південних областях очікується дощ, гроза. Вітер північно-східний, 5–10 м/с. У Києві стовпчики термометрів покажуть 10—15 градусів тепла вночі, вдень — 20—25°. Дощитиме, можлива гроза.

ЦЬОГО ДНЯ, 15 ВЕРЕСНЯ

❒ **1804.** Народився Михайло Максимович — український учений-природознавець, фольклорист і письменник, перший ректор Київського університету св. Володимира. ❒ **1944.** Відкриття відбудованого після німецької окупації Державного музею західного та східного мистецтва (нині — Музей імені В. та Б. Ханенків). ❒ **1959.** Розпочався державний візит до США голови Ради міністрів СРСР М. С. Хрущова. ❒ **1994.** Верховна Рада України скасувала рішення Севастопольської міської ради народних депутатів про російський статус міста.

Не такий, як усі

УНІКУМ

П'ятирічний Віталик Нечаєв з містечка Звенигородка нинішнього першого вересня сів за шкільну лаву. Хлопчик відрізняється від своїх однокласників феноменальною пам'яттю і «дорослими» знаннями. Фахівці поки що не дійшли спільної думки, що робити далі з незвичайною дитиною. Адже шкіл для особливо обдарованих дітей у нас в країні немає.

— Не знаю, як Віталик почуватиметься у першому класі. Шкільну програму він вивчив вже до сьомого, — непокоїться мама вундеркінда 26-річна Ольга. — Він просто «ковтає» енциклопедії, наукові книжки, географічні атласи. Вивчив календар до ...2079 року.

З Ольгою Нечаєвою зустрічаємося в одній із місцевих кав'ярень, де вона тимчасово працює кухарем. Малий Віталик — тут же, тихо сидить за столиком, обклавшись книжками.

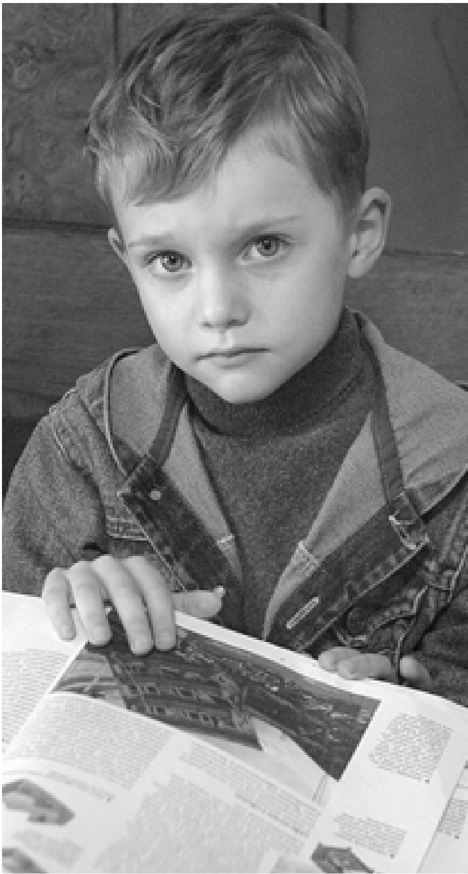
— Так, це все мої, — чемно відповідає на наше запитання, на мить відірвавши не по-дитячому серйозний, вдумливий погляд від товстелезної енциклопедії. І додає: — Географію мені подарували — тут 480 сторінок!

— Країни, столиці, відстані — наше нове захоплення, — розповідає про сина Ольга. — Цієї книги йому вистачить, може, на тиждень. А як освоїть, то казав, візьметься за хімію, хоче вивчити таблицю Менделєєва. Читає дуже швидко і всю інформацію запам'ятовує. Чи це Правила дорожнього руху, чи таблиця множення — жодної різниці. Не знаю, чи радіти мені з цього, чи плакати, — зітхає молода мама. — Порадитися немає з ким. Виховую Віталика сама.

Ольга Нечаєва мешкає у невеликому приватному будинку разом з мамою та старшою сестрою, в якої двоє дітей. Сімейне життя у сестри не склалося, розлучилася з чоловіком. Олі також не поталанило. Після закінчення школи вона лише рік провчилася у столичному інженерно-будівельному університеті. Проте матеріальні нестатки стали нестерпні й дівчина повернулася додому. У Звенигородці зустріла хлопця, з яким, мріяла, створить сім'ю. Не вийшло. Дізнавшись про Олину вагітність, він залишив її сам на сам з майбутньою дитиною.

— Було дуже важко, — зі смутком у голосі пригадує Оля. — Особливо морально. Адже я сама зростала без батька — він рано пішов з життя. Вагітність видалася нелегкою — не раз виникала загроза втрати дитини. На щастя, все обійшлося. Віталик народився вчасно і здоровий.

До трьох років хлопчик ріс, як всі діти. Навіть, на думку Олі, говорити почав трохи пізніше, ніж його ровесники.

А потім його «прорвало». У три з половиною роки вже навчився читати. До того ж освоїв цей малюк самотужки.

— Про те, що Віталик вміє читати, ми навіть не здогадувалися! — дивується й зараз Оля. — Був саме час, коли мені доводилося працювати кухарем цілодобово. Вдома дитину практично не бачила, — зітхає з жалем. — Сина гляділи моя мама та сестра. А якось, у вихідний, пішли з ним удвох до магазину. Там він вгледів пластмасову дощечку з літерами, попросив купити, адже дуже любив гратися дрібними детальками. Прийшли додому, я почала йому викладати алфавіт. А він каже: «Ні, краще напиши». Літери з аркуша мама прочитала хлопчику лише раз. Потім попросив написати йому ще й цифри — спочатку до 10, потім до 20, до ста і, зрештою, до трьохсот. Через деякий час всі домашні були вражені: Віталик не тільки читав, а й вільно рахував.

Звісно, я дуже злякалася! Однак зупинити сина в його жадібному пізнанні всього нового, раніше йому невідомого, не могла. Після чотирьох він почав читати все, що тільки траплялося під руку. І насамперед підручники своєї двоюрідної сестрички-школярки...

— Звісно, я дуже злякалася! — з хвилюванням пригадує Оля. — Однак зупинити сина в його жадібному пізнанні всього нового, раніше йому невідомого, не могла. Після чотирьох він почав читати все, що тільки траплялося під руку. І насамперед підручники своєї двоюрідної сестрички-школярки...

Ніби граючись, хлопчик опанував шкільну програму за шостий клас. За словами Олі, з прочитаного він пам'ятає не лише кожне слово, а навіть назви розділів та сторінку, на якій знайшов цікаву для себе інформацію.

— Племінниця перейшла до сьомого класу, принесла додому підручники, то Віталик за літо всі їх і перечитав, — продовжує оповідь Оля. — Заодно вивчив ще й комп'ютер. Узявся створювати на ньому календарі.

Чому, власне, календарі. Коли Віталику виповнилося п'ять років, він дуже зацікавився історичними подіями. Почалося з того, що ніяк не міг вирахувати, в який же день тижня помер Тарас Шевченко. Коли дізнався, що в середу, взявся за інші пам'ятні дати і... вивчив календар до 2079 року!

— Синку, скажи-но, що за день буде 1 січня 2079 року? — при нас запитує хлопчика мама.

— Неділя, — жодної секунди не вагаючись, відповідає хлоп'я й далі занурюється у читання. (Згодом ми переконалися, що це справді так!). — Мамо, — несподівано відриває очі від книжки, — аби ж у тебе був такий телефон, де календар до 2100 року (зітхає)... На комп'ютері, у календарі, я дійшов до початку нашої ери...

Ми починаємо роздумувати, звідки у п'ятирічного малюка такі таланти.

— Напевно, дар Божий... Мама чимось заслужила це, правда, Віталику? — ніжно обіймає сина Оля.

— А ви знаєте, що мою маму нагороджували! — коли зайшла мова про маму, хлоп'ятко охоче приєднується до розмови. — І мені цукерки, книжку подарували!

— Ой, та то мене цього року визнали «Мамою року» в районі, — шаріється молода вродлива жінка. — Синку, а розкажи, за що маму нагороджували.

— За те, що я є! Давали нам чашки, блюдечка, а ще грамоту... А якби мене не було, то маму і не нагородили б, — розмірковує хлопча.

— Знаєте, з одного боку подивишся — ще дитина! — відправляє Віталика погуляти Оля й сама по-дитячому жаліється: — А інколи просто страшно стає... Адже ми не знаємо ні що це за здібності, ні чим вони можуть обернутися. Й ця феноменальна пам'ять... Фахівців, які вміли б працювати з такими дітьми, у районі немає. Не знаю, чи є в області, — додає Оля. — А щоб поїхати до Києва, у нас немає коштів.

Про матеріальні труднощі жінка намагається не думати. Хоча насправді їй доводиться непросто.

— Уже третій місяць стою на обліку в центрі зайнятості, проте постійної роботи досі не знайшла. А тут ще й мама тяжко захворіла...

Тривалий час Оля працювала у приватного підприємця, проте робоче місце втратила... через бажання оздоровити сина.

— У Віталика постійно підвищується ацетон в крові, він дуже чутливий до інфекції. Ми, звісно, боремося з цим, як можемо — дотримуємося дієти, — розповідає. — А нещодавно нам з поліклініки дали путівку в санаторій.

Однак з роботи жінку не відпускали, заявили «або працюй — або звільняйся». Ольга зробила вибір на користь дитини.

Тепер для матері вундеркінда найголовніше визначитися: де вчитиметься її син. Адже пішов він до першого класу «тимчасово», поки педагоги не вирішать його подальшу долю у навчанні. Ольга Нечаєва хотіла б, щоб Віталик відвідував хорошу спеціалізовану школу, де вчителі мають досвід спілкування з «не такими, як усі, дітьми». Сподівається вона й на підтримку держави чи доброчинників, котрі допомогли б їй з сином хоча б на перших порах. Оля впевнена, що у великому місті — якщо доведеться туди переїхати — для неї робота обов'язково знайдеться. Адже вона чудовий кухар. Ось тільки розлучатися з сином, якщо таке запропонують, вона нізащо не погодиться.

Лідія ТИТАРЕНКО, Неля РАЇНА.

Черкаська область.

На знімку: п'ятирічний вундеркінд Віталик Нечаєв.

Фото Василя ДАВИДЕНКА.

КОМЕНТАРІ

Олена ФЕЩЕНКО, начальник Головного управління освіти і науки в Черкаській області:

— Попрацювати з Віталиком Нечаєвим ми доручили спеціалістам районного відділу освіти. З інформації, якою володіє наше управління, ця дитина справді наділена незвичайними для свого віку здібностями. Тим паче що не всі знання, які має хлопчик, дали йому дорослі. Він сам себе розвиває і вдосконалює. Водночас дитя ще фізіологічно не сформувалося, тому пройти через шкільну освіту йому просто необхідно. Зараховувати його до класу старшого за третій, не можна. Зрештою, окрім навчання, у школі діти отримують ще й соціальний досвід, а всі ми знаємо, яким може бути ставлення інших школярів до розумних та обдарованих однокласників. Головне у цій справі — правильно визначитися з класним керівником та підібрати клас, в якому дитячий колектив сприйняв би такого хлопчика. Що ж до школи, то це, вочевидь, буде одна із місцевих, адже «школи для вундеркіндів» просто не існує. Управління запланувало також повезти Віталика Нечаєва на спеціальне тестування до Києва.

Наталія ГОРОШКО, начальник відділу освіти Звенигородської райдержадміністрації:

— Про Віталика дізналася від працівників дитсадка. Щоправда, спочатку поставилася до цього скептично, адже нині дуже багато дітей з активним розвитком. Коли ж зустрілася з хлопчиком, то навіть не змогла визначити глибину його знань — не було такого запитання, на яке він не міг би відповісти! У дитини яскраво виражений потяг до точних наук. Він цікавиться космосом, знає відстані між планетами. Безперечно, дитина має не лише унікальну пам'ять, а ще й здатна встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між подіями. За час моєї роботи — це перший випадок, коли дитина раннього віку виявляє такі здібності! Скажу навіть більше — за знаннями йому вже нині поступаються навіть 18-річні. Тому найближчим часом ми визначимося, до якого класу зарахувати дитину. У перспективі ми сприятимемо тому, щоб з дитиною попрацювали кваліфіковані дитячі психологи і визначили характер його обдарування.

Редактор номера Сергій ДЕМСЬКИЙ.

Редколегія: Леонід **БРОВЧЕНКО,** Анатолій **ГОРЛОВ,** Сергій **ДЕМСЬКИЙ**, Віталій **ЖЕЖЕРА,** Іван **ІЛЛЯШ,** Світлана **ПИСАРЕНКО,** Віталій **СУДДЯ.**

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Засновник — Верховна Рада України

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775, для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2009 рік: для фізичних осіб — 10,00 грн. та 6,00 грн., для підприємств і організацій — 30,00 грн на місяць.

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 150000.

ВАТ «Видавництво «Київська правда» 04136, м. Київ, вул. М. Гречка, 13.

Зам. 1760

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ **ТЕЛЕФОНИ:**
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — **загальний**
reklama@golos.com.ua — **відділ реклами**
let@golos.com.ua — **відділ листів**
foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

